SALTUL LUI CEAUŞESCU

M.F. ENESCU

In perspectiva glosei precedente, saltul lui Ceaușescu în problema Poloniei ia un aspect, ză zicem, senzațional. După aproape un an de ezitări, de refugiu în echivoc, de un pas în lături și doi înapoi, Ceaușescu s'a aliniat pe lângă Polonia Tetrarhiei și a "Compromisului istoric" între Partidul Comunist, Biserica Romano-Catolică, Sindicatele Libere și Armata, adică alături de Kania, Papa Ioan Pavel II adevăratul Arhiepiscop-Primat după moartea Cardinalului Wisinski, Waleza și Jaruzeski, generalul cu fizionomie de technocrat. Ceaușescu s'a întors deci la aceeași poziție de acum 13 ani, favorabilă "Primăverii dela Praga", din 1968. Gestul de acum nu mai are însă luciul spectacular și nici ecoul de atunci. Cauza pierderii de credit am expus-o mai de mult. Ceaușescu se afla în 1968 la începutul Erei sale și promitea să devină în Bazinul Dunărean un nou Tito pe drumul liberalizării unui regim comunist. Dar în cei 13 ani trecuți, s'a întâmplat tocmai invers. Ceaușescu a recăzut în stalinism. Contradicția dintre Regimul său strict, totalitar și escapadele sale în politica externă fără consecințe pe plan intern, l-au uzat. Ce spune acum nu mai deșteaptă același interes ca în trecut. De altfel și declarația lui Ceaușescu în favoarea Poloniei, nu mai are răsunetul de trâmbiță a revoltei ca în sprijinul Ceho-Slovaciei în 1968.

Cu toate acestea opțiunea lui Ceaușescu are o semnificație deosebită în criza Blocului Sovietic și în tensiunea de pe plan internațional. Ce a îndemnat pe Ceausescu să facă acest pas temerar și poate definitiv în viitor? Din lipsă de informații dela sursă, ne limităm la ipoteze.

Politica lui Ceaușescu din ultimii ani apărea tot mai apropiată de interesele Rusiei Sovietice și de conformismul Pactului dela Varșovia. Brejnev i-a dat lui Ceaușescu chiar un certificat de bună purtare cu cea mai înaltă decorație sovietică. Regimul stalinist din România se învecina mai degrabă cu Bulgaria decât cu Polonia. Si iată, dintr'un salt, România a revenit la politica de contratimp față de Rusia Sovietică și de Pactul dela Varșovia. Ceaușescu reia continuitatea atitudinilor neconformiste tocmai după ce Comitetul Central al Partidului Comunist Sovietic a trimis omologului său Polonez o scrisoare cominatorie cu sens de ultimatum. Toate celelalte Partide comuniste din Pact s'au întrecut să urmeze linia sovietică, cu dojeni aspre și avertismente la adresa Poloniei. Numai Partidul Comunist Român face excepție dela această massă compactă. El este singurul Partid Comunist din Blocul Sovietic de partea Poloniei. In acest conspect, mai multe întrebări devin oportune. Ceaușescu să fi citit și el cartea despre "Cel de al Treilea Război Mondial ?" Să creadă și el ca probabil desnodământul din scenariul lui Sir John Hackett? Caută el atunci să se retragă la timp cartea lui de pe masa de joc a Pactului dela Varșovia? Să fi primit în caz de neutralizare a României garanții dela OTAN și dela Statele Unite? Aceste întrebări rămân fără răspuns motivat până la o anumită evoluție în situația internațională.

Dar să luăm o ipoteză mai îndrăzneață. Cartea lui Sir John Hackett au citit-o și Brejnev, Suslov, Ustinov, Gromyko, Patronul K.G.B-ului Andropov, Amiralul Gorstov, Mareșalul Kulikov, cât și sateliții Honecker, Kadar și Jivkov. Prevederile Generalului britanic le consideră

Continuare in pag. 3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 6 Nr. 64 - AUGUST - 1981 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAȚIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ITALIA, MONACO, OLANDA, [illegible], VENEZUELA, S.U.A., SPANIA, [illegible], NOUA ZEELANDA

EUROPA LIBERĂ LA 30 DE ANI

Eugen BÂRSAN

Emisiunea Românească de Radio "Europa Liberă", numită și "Radio Libertatea", a împlinit de curând 30 de ani de foarte vie și de mai mult decât necesară existență. Este de necontestat că în tot acest timp ea a fost pentru Poporul Român, ca și emisiunile pentru celelalte popoare de dincolo de "Cortina de fier", nu numai o sursă de știri ci chiar și de viață. Căci atunci când tiranii unei conjuncturi ca teribila dictatură comunistă, te reduc la nimic și te izolează de-ai tăi și de lume, un glas din libertate ajuns la tine în închisoarea Tară în care te afli, are importanța extraordinară a unei legături cu lumea liberă din afară. O legătură care te face cumva să te simți că nu ești singur.

Radio "Europa Liberă" este acel glas. Glas pus la treabă de consecințele nefaste ale unor tragice împrejurări. Din pertractările și înțelegerea dela Yalta, dintre Puterile Aliate și Rusia Sovietică, nu s'a ales în final decât atâta: ocuparea de către Soviete, cu o barbarie de neimaginat și de nedescris, a țărilor din Europa de Răsărit plus Germania până la Elba; închiderea ermetică a acestui spațiu, de unde cuvintele de "Cortina de fier"; procesul de căsăpire comunistă a societății, și la propriu și la figurat; și instalarea unor regimuri comuniste despotice, cu statut de satelite ale Moscovei.

Intr'o atare situație era imperios nevoie de o legătură, fără pașaport, a cuvântului și ideilor libere cu lumea ostracizată de dincolo de "Cortina de fier". Si așa o inițiativă din Statele Unite ale Americii, țara devenită faimoasă pentru politica ei permanentă de apărare a principiilor de libertate, a dus la înființarea dela 2 Iunie 1949 a instituției Postului de Radio "Europa Liberă", în cadrul căruia, doi ani mai târziu în 1951, au început și emisiunile românești care, în chip fericit, au ajuns la actuala Aniversare de 30 de ani a unei activități care în fond este o luptă dusă pe calea aerului. Treizeci de ani de contra-poziție

Continuare in pag. 3

SCRISOARE DESCHISĂ PREŞEDINTELUI CEAUŞESCU

Mihai CISMĂRESCU

Așadar s'au împlinit 6 decenii dela întemeierea partidului comunist român pe care îl conduci de mai bine de 15 ani. In țară, această aniversare a fost și este un prilej de demonstrații impunătoare, de articole de presă, discursuri și declarații spectaculoase, de noi promisiuni și angajamente oficiale și mai ales de noi manifestări ale cultului personalității. In exilul în care trăesc, pentru mine - un fugar cum s'ar spune la București și cum ai spune Dumneata - această aniversare este o ocazie ca să reconsider, fără ură și părtinire, în mod retrospectiv și sumar ce a însemnat și ce poate însemna pentru poporul român partidul al cărui conducător ești.

Ei bine, istoria acestui partid -pe care Dumneata și predecesorul D-tale Gheorghiu Dej ați promis de atâtea ori să fie publicată într'un manual, nu a văzut nici până astăzi lumina zilei. Si pentru mine acest lucru se explică usor. Căci trecutul și deci istoria acestui partid nu sunt deloc glorioase așa cum pretinzi D-ta. Din documentele pe care totuși le-ați publicat reiese că evoluția acestui partid nu a fost decât un lung șir de erori de-a-lungul existenței lui, erori admise, recunoscute ulterior și uneori, în mod aparent, îndreptate. La început, la întemeierea lui, partidul comunist român nu era decât o agentură a Kominternului, accepta și se complăcea în acest rol, era condus de străini și se pronunța pentru dezintegrarea unității naționale și teritoriale a statului român. După aceea, D-ta și conducerea partidului ați afirmat că această politică a fost greșită și ce-i drept ați încercat să conferiți o oarecare autonomie acestui partid, în sânul mișcării comuniste internaționale. La început, și mai ales în primii ani după preluarea puterii, partidul poruncea ca istoria țării noastre să fie scrisă după șabloanele sovietice, să se sublinieze influențele slave în limba noastră, să se arate că pentru România lumina a venit dela Răsărit. După aceea, D-ta și conducerea partidului ați hotărît iarăși că această politică era greșită și ați ordonat ca istoria și trecutul nostru să fie prezentate mai obiectiv. La început , partidul comunist odată înscăunat la putere a procedat la numeroase arestări, la condamnări și la confiscări de proprietăți. După aceea, D-ta și conducerea partidului ați recunoscut că s'au comis abuzuri, ați anunțat unele reabilitări dar nu ați încercat să reparați toate prejudiciile cauzate. Literatura care se scrie astăzi în România este plină de abuzurile și acțiunile arbitrare din anii '50 -"obsedatul deceniu",cum s'a numit. La început și de-a lungul anilor partidul d-tale a susținut că trebue acordată prioritate industriei grele, că numai industrializarea va scoate țara noastră din înapoierea economică în care au lăsat-o regimurile din trecut. După aceea, D-ta ai venit la congresul agriculturii,din luna Februarie,anul acesta, și ai afirmat că această politică a fost o gresală, că agricultura a fost neglijată și că este nevoie de o "adevărată revoluție agrară" în țara noastră. Dar măsuri concrete nu au fost anunțate. Ar mai fi și alte exemple de dat, dar la ce bun să lungesc acum acest pomelnic al inadvertențelor și contradicțiilor care au însoțit istoria atât de sinuoasă a P.C.R.

Evident, D-ta vei susține că toate aceste greșeli comise de partid și recunoscute ulterior se înscriu într'o evoluție firească, că totul evoluează, că există contradicții în construirea socialismului și există mai multe faze în edificarea lui și că eu nu înțeleg nimic din materialismul dialectic și istoric. Si totuși, prea multe greșeli și prea multe recunoașteri tardive, prea multe reveniri spectaculoase, prea multe încercări de 180 de grade, ca un observator din depărtare ca mine să nu fie uneori sceptic și să nu privească cu îngrijorare viitorul țării noastre.

In realitate, partidul, în afară de autonomia în relațiile cu celelalte partide, nu a prea evoluat el fiind și astăzi unul din cele mai rigide, mai ortodoxe în structurile lui, unul dintre cele mai implacabile în politica internă, iar politica pe care o duci D-ta în interior

Continuare in pag. 4

editorial

O NOUĂ ORIENTARE

James Reston este unul dintre bunii ziariști americani, care încearcă să surprindă și să prezinte structurile organice ale politicii americane, domestice și internaționale.

Analizele lui, bazate pe documente și informații de prima mână, pătrund de multe ori în intimitatea realităților și le descifrează tendințele, cu claritate și luciditate. Spre deosebire de alți ziariști americani, el nu este un defetist și nici un promotor al scepticismului. Strădania lui este să fie realist, adică refuză să se aventureze în lumea imaginară a utopiilor, și discută numai pe evidențe și manifestări, care merită să fie luate în considerare în lumea contemporană.

Totuși Reston este lipsit de o armătură ideologică, bine definită, care să-l ajute în a descifra mai lămurit direcțiile majore ale politicii americane. Așa se face că, odată cu alegerea noului președinte Reagan, el nu vede decât o altă administrație politică, o simplă schimbare de guvern. James Reston n'a desprins caracterul de ruptură ideologică pe care a adus-o echipa Reagan, și merge atât de departe încât vorbeste despre "o politică externă greșit orientată". Pentru a demonstra caracterul greșit al acestei politici externe, a președintelui Reagan, ziaristul dela New York Times, înșiră o serie de ultime evenimente și acțiuni care ar putea crea "o furtună".

Așa ar fi acordul cu China pentru armament militar; operația de detectări electronice, din China, asupra Rusiei Sovietice; acordarea de 3 miliarde de dolari Pakistanului; prevederea scăderii puterii sovietice; condamnarea Israelului pentru bombardarea instalațiilor nucleare din Irak; și, amânarea negocierilor formale cu Rusia Sovietică -asupra armelor atomice- până în Martie 1982.

Toate acestea, la un loc, denotă, în judecata lui Reston, că președintele Reagan "nu are o vedere clară a problemelor naționale în cadrul unei lumi schimbătoare". (New York Times, Iunie, 24, p. A 23).

El înțelege că Reagan a vrut să trimită un mesaj sovietelor, că se vor cheltui mai mulți bani pentru armament, etc., dar că "nimeni nu știe, în mod real, ce înseamnă asta".

După părerea lui Reston, acordul chinez-american pentru controlul electronic al operațiilor cu rachete din Rusia Sovietică este "O provocare adresată Moscovei".

Din perspectiva realităților de până acum, adică până la instalarea echipei guvernamentale a președintelui Reagan, situația prezentată de Reston, corespundea viziunii politicii externe a conducerii democratice, articulată de președintele Carter, care căuta o acomodare cu Rusia Sovietică în cadrul unei politici de "detente", și Rusia Sovietică era singura beneficiară, căci direcția și măsurile acestei politici erau unilaterale. Politica externă a lui Carter viza destindere și o pace, cu orice preț.

Reagan nu urmărește o pace, cu orice preț, ci dorește să apere interesele majore americane, prin articularea unor noi structuri de relații internaționale, în care Moscova va găsi mari dificultăți de adaptare, dacă nu va atenua sau nu va renunța la politica ei de agresiune. America n'a provocat, niciodată, conflicte și situații care au amenințat Rusia Sovietică, cu o confruntare militară.

America s'a găsit în permanentă poziție defensivă (împreună cu aliații ei) în fața unei permanente ofensive - cu caracter mondial - deslănțuită de Moscova, din 1945 și până astăzi.

Reagan aduce o viziune și o politică mai dinamică, care revizuește fundamental atitudinile de până acum ale Americii, și stabilește o orientare coerentă în relații cu politica de agresiuni sovietice.

Asta însemnează fermitate în politica externă, pentru a reda Statelor Unite locul și răspunderea pe care le merită. Este ceeace n'a înțeles, în articolul său, James Reston.

George BĂLAȘU

"LICHEFIEREA" COMUNISMULUI PRIN "SOCIALISM" ?

Ion ION

S'au găsit în acest Occident al tuturor posibilităților niște nenorociți care să ceară, din interese demagogice față de "tineret", legalizarea consumului de marihuana și hașiși, pentrucă ar fi droguri benigne, fără urmări catastrofale pentru consumenți. Ceea ce s'a demonstrat imediat că este fals, pentrucă marihuana face dintr'un simplu irascibil un iresponsabil ce poate ușor deveni criminal, iar hașișul idiotește, reducând omul la o totală pasivitate în fața vieții. Argumentul definitiv care a curmat cu succes asemenea discuție, a fost că oricine începe cu droguri " nevinovate" vrea pe urmă din ce în ce mai "tari", și trece la cocaină ca să moară cu heroină.

Cam asa este și cu "socialismul" care ar "turna apă" în trăscăul metilic al marxism-leninismului. Dar aceasta este o fundamentală gugumănie politică. In primul rând pentrucă socialismul produce o mare debandadă socială și economică prin care balamalele statului se șubrezesc așa fel, încât comunismul, ca forță organizată prin legi de oțel, vine inevitabil " să facă ordine".

Comunismul nu poate fi "lichefiat" în niciun fel, și proba cea mai sigură este falimentul teoriei celor care susțineau în vederea "destinderii", " schimbarea prin apropiere", adică des-comunizarea comunismului prin deschiderea brațelor capitalismului. In zece ani de "destindere" beatică, Sovietele s'au înarmat până în dinți, în vreme ce Occidentul a rămas total de căruță în acest domeniu. Si mai mult decât atâta: între timp Sovietele și-au dat o constituție în care este prevăzută obligația de a comuniza lumea. E pentru prima oară când apare în lume o constituție care obligă cetățenii corespunzători la o atitudine de agresiune permanentă împotriva întregii lumi. Acesta ar fi contra-partea constituției americane care prevede tuturor cetățenilor ei " dreptul de căutare a fericirii", însă nu în dauna altor popoare.

Din aceste simple motive, dar aspre, situația nouă care s'a creat în Franța, poate să ducă la o tragedie.

S'ar putea ca Mitterrand să fie un fel de "steag" al unui fel de război civil generalizat, în special în Sudul Europei, în Spania, Italia, Grecia, unde au și început niste incendieri "anti-capitaliste" la Athena. S'ar putea ca întreaga Europă încă liberă, să fie atacată de o nouă boală, de un "anti-americanism" acut, care ar fi "efectul istoric Mitterrand" și Europa să se despartă efectiv de America, de care însă nu s'ar despărți în nici un caz Anglia. Si atunci s'ar reface troica biruitoare din fostul război, "Roosevelt-Churchill-Stalin", bine înțeles cu niște urmași ai lor. E de temut că nu se știe ce instanțe nevăzute au condamnat Europa, să ajungă întreagă nutreț pentru Soviete, și în vederea unei asemenea condamnări să fi fost descoperit acest Cațavencu francez, cu alte efecte, pe plan mondial tocmai pentrucă este un Francez, nu un Valah din cine știe ce Buzău sau Bacău.

Sunt cercuri care au șters Europa de pe agendă, optând pentru America, pentrucă aceasta nu depinde de petrolul musulmanilor și deci nu poate fi șantajată. Nu credem că socoteala e bună, pentrucă Europa Occidentală, socialistă sau comunistă în orice caz nu poate să se sinucidă aruncându-se în mare ca să nu mai aibă nevoe de petrol. Așa că undeva cu siguranță socotelile se încurcă, dar pagubele vor fi pentru cei din afara acestor cercuri, foarte grele. La o "lichefiere" a comunismului nu se va ajunge, dar prin comunism se va ajunge la un șovinism cum nu a mai cunoscut istoria nici în cele mai rasiste aberații. Pe de-o parte încurajarea socialismului în Europa grăbește drumul spre comunism, iar în același timp dă și mai multă apă la moară "Arafatismului" și el monopol al fronturilor populare de peste tot. Așa că bine nu va fi până la urmă în Europa decât pentru șovinismul și rasismul extra-european. Să le fie de bine deci cercurilor așa de prost inspirate în Franța.

●

CĂTRE REDACTIE

* MÜNCHEN, GERMANIA DE VEST- ...Poate așezarea geografică favorabilă a României sau poate luptele seculare pentru apărarea pământului strămosesc în fața hoardelor jefuitoare poate sufletul lui cald sau poate toate acestea la un loc, i-au făcut pe români să-și iubească atât de mult glia, i-au făcut să fie atât de legați de ea.

Războaiele, asuprirea, foametea sau cataclismele nu i-au putut determina să rămână, renunțând la luptă, la dorința de a exista ca națiune în țara pe care și-au ales-o, nu a putut să-i facă că-și caute un rost mai bun pe meleaguri străine.

Iată însă că ceea ce dușmanii și obstacolele nu au reușit timp de secole, este pe cale să realizeze conducătorii actuali ai României.

Din ce în ce mai mulți români renunță a mai dori să trăiască în România strivită de dictatura "dinastiei" Ceaușescu, tot mai mulți români cu sufletele înlăcrămate își părăsesc țara.

Ar fi greșit să se susțină că acești oameni aparțin unei anumite categorii profesionale, sociale, de vârstă, sex, etc.

Această cale disperată de a protesta în fața dictaturii este aleasă atât de către cei care au o calificare superioară -medici, ingineri, juriști, profesori, oameni de artă, etc., cât și de alții cu o calificare mai modestă, specialiști cu o calificare medie, lucrători din fabrică, agricultori, etc.

De asemenea nu se poate spune că în special bărbații sau tinerii reușesc într'un fel sau altul să părăsească România. Spre surprinderea autorităților din occident alături de oamneii tineri, de ambele sexe, cu profesiuni căutate, aici în vest, cer azil politic, bărbați sau femei la o vârstă înaintată de multe ori cu o sănătate șubredă, sau persoane a căror calificare profesională pune semnul întrebării obținerii unui loc de muncă.

Ce-i face pe acești oameni să-și părăsească țara, familia, prietenii, de multe ori un loc bun, comod de muncă, pentru a alege chiar și pentru o perioadă relativ scurtă de timp, lagărele de refugiați politici, pentru a suporta complexul de inferioritate produs de neputința de a te face înțeles în limba țării în care te-ai refugiat, situația de om care nu mai are nimic și care trebue să accepte un pat într'un dormitor comun, o rație de mâncare sau îmbrăcămintea oferită de diferite fundații de caritate. Ce-i face pe acești oameni să-și "spele" creerul și sufletul de emoțiile amintirilor copilăriei, adolescenței, primilor pași în viață, să-și biruie complexul de sentimente produs de ruperea totală de trecut, de senzația de inadaptabilitate?

LIBERTATEA. Acesta este răspunsul. Libertatea la care ani sau zeci de ani au visat și pe care de multe ori s'au îndoit că o vor cunoaște nemijlocit.

Libertatea concretizează prin dispariția obsesiei că fiecare cuvânt, gest, îți este urmărit și analizat, că libertatea, locul tău de muncă, liniștea ta și a familiei tale, depind de toanele unui "burtă verde", secretar de partid, președinte de sindicat, sau responsabilul cu nici el nu știe ce, că odată pentru totdeauna nu mai este victima corupției, a favoritismului, a "pilelor și relațiilor", a tuturor bolilor grave, cronice de care astăzi suferă România.

Pentru conținutul concret al cuvântului "Libertate" eu și alții ca și mine, am ales exilul ca formă de protest în fața dictaturii. Deși am reușit să ne adaptăm vieții de aici, deși îi mulțumesc lui Dumnezeu că am scăpat de "acolo", totuși de multe ori, involuntar -știu că naiv- nu mă pot opri de a mă întreba: - De ce Doamne, zeci poate sute de mii de români au fost siliți și vor fi siliți și în viitor să-și părăsească țara ?

De ce Doamne, noi oamenii de bună-credință, este adevărat, vinovați de a dori să trăim în libertate, trebue să renunțăm la tot ceea ce înseamnă "patrie", când de fapt cei care au dus țara de râpă, cei care prin dictatură conduc România, ar trebui azvârliți afară din țară ? De ce Doamne ?

Elena DRAGULEA

Second Class Mail Registration Number 4133

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

GREVA POȘTEI DIN CANADA

nu a putut opri apariția ziarului nostru, dar a oprit legăturile noastre cu cititorii. Pentru a putea face față situației grele prin care trecem, rugăm cititorii care trebue să trimită plata abonamentului, să o facă pe adresa temporară a ziarului, în Statele Unite:

THE ROMANIAN VOICE
P.O.Box 111, NIAGARA FALLS, N.Y. 14302

Ne cerem scuze pentru numărul redus de pagini al ziarului, datorat faptului că parte dintre articolele colaboratorilor nostri au rămas în Oficiul Postal din Canada, sau au fost returnate cu mențiunea: Respins de Oficiul Postal din Canada.

Insemnări pe margine de drum:

DESPRE LIBERTATEA PRESEI

Nicolae PETRA

Acum câteva săptămâni în Barcelona a avut loc un atac la o bancă. Atacul ca și eliberarea celor prinși acolo a fost senzațional și ziarele s'au ocupat de acest eveniment cu foarte multe pagini de știri și comentarii. Ceeace a fost caracteristic în aceste reportaje a fost afirmația foarte definitivă că atacul împotriva băncii a fost preparat de elementele de dreapta din Spania ca să provoace căderea regimului actual.

Aceste comentarii au durat câteva zile înainte de a se linisti. Vreo săptămână mai târziu, a apărut un comunicat oficial al poliției că atacul a fost pregătit și executat de niște borfași de rând, informație publicată numai de puține ziare și într'o formă aproape invizibilă.

Nu e un caz izolat; sunt multe alte incidente și situații prezentate într'o formă falsă. Povestind unui francez, care prin ocupația și pregătirea lui era o persoană cultă și bine informată despre situația din Chile, unde vizitatorul găsește o țară linistită, unde oamenii trăesc fără amenințarea hoților și teroriștilor, unde situația economică e stabilă (cursul monezii chilene e același, față de dolar, de acum 5 ani) și nu lipsește nimic din prăvălii ori de pe piață și nici nu vezi sărăcie sau murdărie pe străzi, s'a minunat foarte mult franțuzul, care nu știa decât ceeace citea în ziare și deci că situația din Chile e zugrăvită a fi ceva îngrozitor, o închisoare, teroare pentru bieții cetățeni care trăesc în lipsă și disperare.

Ce e libertatea presei de care se vorbea la Talloires, la sfârșitul lunii Mai, într'o adunare organizată de UNESCO și unde marile organizații de presă din toată lumea s'au strâns ca să apere libertatea presei.

Cine amenință libertatea presei în USA, în Franța, în Germania sau în aproape toate țările din așa zisa lume liberă. Guvernul ? In nici un caz nu e el. Cine împiedică să se publice în presă știri obiective asupra situației din Chile. Cine publică știri false și tendențioase despre ceeace se întâmplă în Spania. Cei ce împiedică libertatea presei sunt tocmai cei ce strigă că au nevoie de ea.

Când presa din USA a publicat știri false despre Vlădica nostru, nu numai că nu au apărut știri despre adevărata situație, ci mai ales, toate ziarele mari au publicat știrile tendențioase, fiind evident că presa a fost forțată să publice știrile fabricate și nu a fost liberă să fie liberă !

Poate că au dreptate rebelii din Salvador în lupta lor, dar totuși și cei ce se împotrivesc pentru a menține ordine, ar putea să aibe dreptate. Totuși marea presă mondială publică numai știri defavorabile guvernului de acolo. E o coincidență sau numai altă formă de manifestare a presei libere.

Luați orice ziar și deschideți-l la întâmplare și veți găsi exemple de libertate a presei. Astfel azi, citind un ziar american am găsit un articol al lui Antony Lewis care compară "Majoritatea Morală" care a susținut pe Reagan, cu Cotton Mather cel care a instigat procesele dela Salem, de acum vreo 200 de ani, împotriva vrăjitoarelor. Se face o comparație ușoară și falsă dar care impresionează pe cititorul nepregătit și permite autorului să termine cu o concluzie tot atât de falsă: "cu cât extrema dreaptă câștigă în acțiunea ei, cu atât mai mult R. Reagan va pierde legăturile lui cu țara." Ca și când a fost ales de o minoritate și nu de o reacțiune împotriva tocmai acestui spirit din presa americană.

Sunt totuși unii care încearcă să protesteze cum e cazul senatorului Jeremiah Denton, fost admiral și prizioner timp de 7 ani în Vietnam, care spune: "America e distrusă de "desinformația" pe care o provoacă Uniunea Sovietică cu ajutorul unor inconștienți sau cu acel a unora care nu sunt, și în forma asta în câțiva ani securitatea națională va fi mai slabă decât pe vremea când trupele lui George Washington umblau desculțe la Valley Forge."

E de mirare că presa publică această informație, dar o face cu ironie și astfel întoarce pe cititor tocmai împotriva acestei știri. Sunt prea puțini cei care au curajul să arate cum presa dă informații false, tendențioase, cu scopuri ce nu servesc, ba din contră, deservesc interesele neamului și ale cetățeanului de rând.

Nu e prea demult decând într'o anumită țară, există o "anumită presă" care a fost în mare parte vinovată de toată tragedia care s'a abătut asupra acelei țări. Tările care nu-și dau seama de acțiunea unei prese aproape identice cu cea amintită mai sus, nu vor putea termina altfel. E absolută nevoie ca țările ce sunt încă libere, dacă voiesc să continue să fie, trebue să se elibereze cât mai curând de această libertate falsă a presei.

Nu există presă liberă, decât doar în micile publicații pe care le citesc prea puțini și situația e aproape tragică, fără de ieșire. Va trebui ca fiecare să-și dea seama de această situație, să caute să vadă dincolo de cele scrise, care ar putea să fie adevărul adevărat și să-și aducă aminte de cazul recent când un mare ziar american a publicat un reportaj premiat cu premiul Pulitzer, și care s'a dovedit a fi fals.

Nicolae PETRA

EUROPA LIBERĂ LA 30 DE ANI

Urmare din pag. 1

și răspuns zilnic pe linia spiritului liber, față de tot ce în același timp în chip silnic s'a petrecut în România pe linia unui spirit advers în care Tara și cetățenii sunt puși la discreția totală a Partidului. O discreție, chiar, de viață și de moarte.

Radio "Europa Liberă" a luptat și luptă mai departe pentru țelul pe care îl oglindesc cele două cuvinte care îi poartă numele. E vorba de lupta pentru drepturile fundamentale ale omului, luptă care trebue să ducă la o Europă liberă, descătușată de regimurile comuniste tiranice. Dar, când vorbim de frumoasa și importanta angajare a Postului de radio "Europa Liberă" de bună seamă că undeva plutește în aer și o întrebare asupra felului în care a fost purtată această luptă, timp de trei decenii, în sectorul românesc. E simplu de văzut că Emisiunile Românești au fost pendinte în bună parte nu numai de factorii "momente politice" și de domnii dela "centrală", ci și de cei direct însărcinați cu ele. Programele au oscilat între când mai bune când mai puțin bune, când un ton mai aspru când altul mai domol. In general vorbind e însă destul de evident că ghidarea și practica care a dominat peste timp, a fost pentru o linie "nici prea-prea și nici foarte-foarte". Un lucru care adeseori a provocat decepții și critică. In legătură cu acest capitol, părerea noastră este că în ciuda limitărilor venite de sus s'ar fi putut face mai mult.

Din momentul în care aceste rânduri sunt scrise pe marginea unei Aniversări, nu este cazul să ne oprim prea mult nici la decepții și nici la critică. Pur și simplu pentrucă ceea ce de fapt urmărim, este să scoatem în evidență partea pozitivă a Emisiunilor Românești dela Postul de Radio "Europa Liberă" care la urma-urmei e cea care contează. Si intrând în această sferă, pozitivul e foarte ușor de descoperit. Căci nu știm ce poate fi mai pozitiv decât faptul că Emisiunea "Europa Liberă" e ascultată de toți Românii cu un foarte viu interes și a ajuns a deveni poate că cel mai important lucru din Tară. Vedem aici o clară dovadă că într'o situație de gulag comunist, Postul de Radio "Europa Liberă" contribue la alimentarea forței spirituale a Tării și Neamului Românesc, ținându-le companie cu știri din Tară și din lume, cu reprobarea fărădelegilor de care au parte și cu susținerea libertăților și drepturilor nimicite.

O contribuție la forța spirituală a Tării, în situația din ultimele trei decenii și de azi, e un lucru extrem de important. De aceea, la Aniversarea Emisiunei Românești de 30 de ani, ținem să mulțumim Postului de Radio "Europa Liberă" pentru tot ceea ce a făcut în această privință, și, totodată, să-i urăm să ajungă cât mai repede la realizarea marei idei pentru care militează. Europa liberă.

Eugen BÂRSAN

Niculiță în fața istoriei:

TREI LAUDE ȘI TOATE TREI

După ce s'a plimbat cu coada ridicată ca să-l salute ciracii, Maverick-ul s'a întors cu belciugul în nas în țarcul Kremlinului.

S'au dus zilele de glorie când scârțâiturile de ciubotă însemnau fotografii prin ziare cu găunoasele rețete de rezolvarea problemelor prin bună înțelegere și distrugerea capitalismului.

Niculiță continuă să facă declarații, dar afară de Scânteia, Radio București și agenții de peste hotare, nimeni nu-l mai ia în serios.

Intr'un volum, în Limba Engleză, dezinformatorii caută să sublinieze trei evenimente ale ghidului care umblă noaptea cu ochii legați.

1) Niculae Ceaușescu a protestat contra invaziei din Cehoslovacia ! Minciună !

Recent s'au publicat documente secrete prin care preș. L. Johnson îl asigura pe Brejnev că nu se opune ocupării Cehoslovaciei.

Moscova, pentru a liniști pe cei din Vest, a inventat o "revoltă" în sânul sateliților, și astfel Niculiță s'a trezit cu epoleți de "indipindint".

2) N.C. a fost intermediarul între China și Statele Unite! Minciună!

Kissinger în cartea "White House Years" confirmă că deși Ceaușescu s'a oferit să fie poștarul dintre cele două puteri, legătura s'a făcut prin ambasadorul Pakistanului Agha Hilaly, deoarece precizează Kissinger "It would be difficult for Bucharest to avoid briefing Moscow" (Pag. 704). O confirmare, din cea mai înaltă sursă, că Ceaușescu este spionul Moscovei.

3) Ceaușescu a inițiat întâlnirea dintre Begin și Sadat. Minciună!

Generalul Moșe Dayan, fostul ministru de externe al Izraelului, în memoriile recent publicate în ziarul "Yeduith Aharanot" din Tel-Aviv, afirmă că Sadat n'a avut încredere în propunerea lui Ceaușescu (aceleași bănueli ca și Kissinger) și a dus în secret tratativele de întâlnire cu Begin, numai după ce a intervenit și insistat Regele Hassan al Marocului.

Trei laude și toate trei minciuni !

Dar Niculiță nu se dă bătut.

A trimis la Washington pe Stefan Andrei, ortacul de la externe, ca să-l invite în RSR pe Preș. Reagan.

Pres. Reagan a renunțat politicos spunând că i-ar "face plăcere deosebită să poată da curs invitației", care tradus din limbajul diplomatic înseamnă că nu-i face nici o "plăcere" să dea curs invitației.

In audiența la Secretarul de Stat Al. Haig, tovul Stefan a dat să înțeleagă că tovalul Niculae ar dori să vină în Statele Unite și așteaptă doar momentul ca să descalece din 707 pe Aeroportul Dallas.

Andrei, n'a obținut de la Haig nici măcar o jumătate de promisiune diplomatică.

In timpul audienței, în fața Casei Albe, un grup de români manifestau cerând RSR-ului să respecte drepturile umane și întregirea familiilor.

Ceausescu are totuși o calitate:

Dacă-l dai afară pe ușă, el intră înapoi pe fereastră.

Stroe MOLDOVANU

SALTUL LUI CEAUȘESCU

Urmare din pagina 1

și ei posibile în viitor. Si atunci toți aceștia, într'un moment de iluminare, subscriu un program de reforme, pentruca să prevină erupția vulcanului politic, economic și social în spațiul lor. Totdeodată pentruca să evite un deznodământ fatal, ei consimt la un fel de semi-finlandizare a Europei de Est, în așteptarea unui proces similar, prin rocadă, în Europa de Vest. Așa s'ar explica eventuala neintervenție sovietică în Polonia, și cedarea lui Marchais față de Socialismul Francez și "Euro-comunismul" lui Carrilo, și "Compromisul Istoric" al lui Berlinguer și până la urmă în această ipoteză riscantă și Declarația lui Ceaușescu în sens propolonez. Un vânt de schimbare cu reactualizarea unei N.E.P. definitive, ar fi desigur, soluția cea mai cuminte în Lagărul comunist. Renunțarea la Revoluția Universală, cu corolarele ei, Terorismul și Destabilizarea, ar salva lumea, inclusiv Comunismul evoluat spre o semi-social-democrație, dela un dezastru total. Dar cumințenia este compatibilă cu dinamica internă a sistemului totalitar?

Cât despre Ceaușescu, declarația publică de solidarizare cu înnoirile din Polonia, în bună logică ar însemna că și el pregătește o întoarcere de cel puțin 150% cu un program urgent de reforme radicale în România. Doar nu se preface de a crede cumva că numai Poporul Polonez vrea reforme și Poporul Român, nu ! De altfel,după cât se spune, și anturajul său vede un program de reforme ca urgent. In consecință Ceausescu ar urma după modelul polonez să lichideze Regimul Totalitar, să renunțe la monopolul Partidului unic în exercitarea Puterii, să reducă Poliția la funcțiunea ei publică fără atribuții de persecuție politică, să lase liberă constituirea Sindicatelor muncitorești, să restituie agricultorilor posesiunea pământului muncit de ei cu asistența obștelor rurale, să asigure un rost inițiativei private creatoare în comerț, artizanat și industrie, să elibereze prizonierii politici și să garanteze aplicarea corectă a Constituției, securitatea persoanei și a proprietății, libertatea de opinie și de circulație, integritatea Justiției și Administrației, respectul Bisericii și al Cultelor religioase, încurajarea creației în cultură, adică în gândire, litere și arte, libertatea Presei și accesul la mediile de comunicare, Radio și Televiziune, într'un cuvânt să fie definitivat tot ce face existența suportabilă în societate. In tot cazul, Declarația lui Ceaușescu cu un scop sau altul, coincide cu venirea lui Mitterrand și a Frontului Popular la Putere în Franța.

Pe de altă parte este probabil în curs, pe sub mână, o partidă extraordinară de târgueli între Blocuri, cu intervenția feluritelor elemente, Guverne prin emisari fățiși și secreți, Internaționalele, Multinaționalele, Trilaterala și alte grupuri de presiune. Un centru de inițiative și contact este Londra în conjunctura actuală. Acolo a fost de curând și Verdeț, Primul-Ministru al lui Ceaușescu. Dar iată, mai mult sau mai puțin, "fanta-politică". O analiză mai riguroasă rezervăm în capitolul viitor "Geografia, Europa și România".

M.F. ENESCU

CU PRIVIRE LA CONFERINȚA DELA MADRID

Dominilor, dacă cineva, eu în cazul de față, v'ar aminti povestea Fetiței cu Scufița Roșie, D-voastră nu ați lua-o în serios. Si totuși povestea care a legănat copilăria noastră se reproduce astăzi pe scena internațională. Lupul mare și rău, Imperiul Sovietic, vine la Madrid cu cele trei "coșuri":

- Securitatea și independența țărilor europene;
- Cooperarea economică și științifică;
- Respectul pentru drepturile omului;

pentruca să mănânce pe bunică, Europa-occidentală.

Tările sovietice vorbesc de pace pentruca să ajungă la dezarmarea și dezangajarea militară a Europei, adică la finlandizarea continentului, cum lasă bine să prevadă orașul ales la prima semnătură, Helsinki.

Ele vorbesc de cooperarea cu scopul de a obține credite pe termen lung cu dobânzi scăzute, pentru a întâmpina falimentul sistemului lor economic.

Ele vorbesc de drepturile omului niciodată respectate, pentruca... "să te mănânc mai bine, copile!"

Ele propun, în sfârșit, întrunirea viitoare la București, probabil ca un simbol de alinieri căutate.

La sfârșitul povestei din copilăria noastră, apare un vânător. Noi îl așteptăm și acuma.

Ioana BRATIANU

Tâmpenie, sau diavolism?

Ioan COMAN

Citind 'Bucureștiul ar putea deveni și o mare grădină cu fructe și legume" ('Flacăra", nr.9, 1981)ești tentat să spui: altă tâmpenie!

Si într'adevăr, când toată lumea merge înainte, un "nu știu cine" se întoarce cu 20 de ani înapoi să reia o idee care se născuse moartă. Lăsăm la o parte premizele greșite că 'în zona Capitalei se cultivă de preferință cereale" precum și faptul că poți să produci și legume în curte, să ții și găini, deoarece: "grădina oferă păsărilor nutrețurile vegetale". (E curios, după 23 August, nutrețul a devenit. . . vegetal! Vaca în regimul burghezo-moșieresc era silită să mănânce nutreț mineral și de aceea le-a înțărcat Bălaia).

In primul rând nu poți să lași găina printre roșii că ți le mănâncă. Apoi dacă nu-i cumperi boabe, sau mălai - degeaba. Calculele sunt inimaginabil de exagerate și ne amintesc de grâul pe care l-ar fi obținut Nastratin Hogea dacă ar fi semănat farfuria cu grâu fiert.

Iar în chestia cu cele 100.000 de grădini familiare, existente în 1961, tovii dela 'Flacăra" uită câte demolări s'au făcut de atunci, asta, încercând să presupunem prin absurd, că cifra inițială era . . . bună.

In final, ca omul să nu aibe nici un dubiu, că totu-i o minciună, articolul se încheie cu un 'P.S. Numeroși cititori ne-au cerut amănunte în legătură cu lucrările inginerului Haralambie Popescu. Ii sfătuim să se adreseze direct autorului: București, str. Drul Sării 19, sect. 6, cod 76319."

Da bine ați tras-o !!! Dacă acum aud cititorii pentru prima dată de tovul ăsta, când au avut timp să ceară și amănunte? Dar la o minciună, în plus sau în minus, ce mai contează?!

"Mare tâmpenie !" ești tentat să spui după citirea articolului, deși o tâmpenie în jos, sau în sus, ce contează.

Si totuși, nu e o tâmpenie. E o idee diavolească cu care incompetenții dela conducere încearcă să scape de răspundere.

Punând problema "grădinilor familiare", tipii dela ziar vor să ne facă să credem că marea problemă în

Continuare in pag. 5

SCRISOARE DESCHISĂ

Urmare din pag. 1

este una din cele mai dogmatice. Si pe urmă, D-ta conducerea de partid, ați afirmat de atâtea ori că țelul suprem al partidului este ridicarea nivelului de trai al populației. Iar astăzi, după ani și ani de eforturi, țara noastră, țară pe care D-ta o guvernezi din fruntea partidului, deține tristul record de a avea nivelul cel mai scăzut de trai din întreaga Europă răsăriteană comunistă. Cozile se înmulțesc în fața magazinelor -și probabil că D-ta nu ai timp sau nu dorești să le vezi- lipsa produselor alimentare este tot mai acută în țara noastră care odinioară și nu prea de mult era supranumită "grânarul Europei de Răsărit". Iar vizitatorii occidentali, care se întorc din România, descriu o situație pe care am impresia că D-ta nu o cunoști, D-ta care de ani de zile pretinzi că țara noastră se îndreaptă mereu spre "noi culmi de civilizație și progres".

Este prea negativ acest bilanț, este prea întunecat acest rezumat rapid al istoriei partidului pe care îl conduci, la împlinirea de 60 de ani de existență ?

Astăzi, din țara în care D-ta continui să construești societatea socialistă multilateral dezvoltată, lumea pleacă pe capete. Ne pleacă Sașii din Transilvania, ne pleacă Svabii din Banat, harnicii Germani care au lucrat odinioară pentru bunăstarea țării... Din țara în care D-ta pretinzi că vei crea omul nou, ne pleacă tineretul, tinerii noștri Români care nu au decât un singur gând, cum să o părăsească cât mai repede.

Mă întreb adesea, domnule Președinte, dacă și D-ta ca noi toți ai un moment de reculegere, de interiorizare, cu alte cuvinte dacă în ciuda atâtor obligații apăsătoare de Sef de Stat și de partid, a activității febrile pe care o desfășori, reușești să rămâi o clipă singur și să te gândești la tot ce se întâmplă în jurul D-tale. Poate că în acel moment, în străfundul conștiinței D-tale de Român, întrezărești adevărul, realitatea care te înconjoară, schimbările profunde din lumea în care trăim. Si mă mai întreb cum D-ta, care te-ai ridicat de jos, accepți să te separi de acei din rândul cărora ai ieșit și mai ales accepți acest cult exagerat al personalității, accepți să ți se aducă atâtea laude, să ți se ridice atâtea osanale și să ți atribue merite la care nu poți pretinde totdeauna în mod cinstit. Ce revoluționar ești D-ta și cum poți susține că partidul pe care îl conduci este într'adevăr reprezentantul clasei muncitoare, care nu dispune de drepturile de care ar trebui să se bucure într'un stat al oamenilor muncii ? Ce democrat ești D-ta care pretinzi că acei care critică unele aspecte ale politicei pe care o duci, sunt trădători de țară, dușmani ai neamului nostru sau dușmani de clasă, ca și cum ar mai exista clase, ca și cum omogenizarea socială a României, cum se spune astăzi la București, nu ar fi pe punctul să devină o realitate.

Evident, o omogenizare în sărăcie materială și în degradare morală și sufletească. Este marxismul D-tale în sensul istoriei cum pretinzi, sau mergi dimpotrivă în contra revoluției lumei de astăzi ? Acesta este progresul cu care s'a lăudat și se laudă atât de mult comunismul pe care îl reprezinți D-ta ?

Incearcă mai degrabă să asculți glasul maselor răbdătoare, al nemulțumirii care mocnește mai pretutindeni, încearcă să-ți apleci urechea la tumultul năzuințelor și revendicărilor poporului pe care îl conduci în calitate de șef al PC, D-ta care dorești să fi comparat cu marii Voivozi din trecutul nostru și care afirmi că partidul întruchipează tradițiile și aspirațiile națiunii noastre.

Patriotismul nu este monopolul nimănui. Si desigur nu al D-tale care îngădui să ți se spună "cel mai iubit fiu al poporului". Si eu m'am născut pe aceleași plaiuri pe care D-ta ai văzut lumina zilei și crede-mă că, silit de cursul evenimentelor să trăesc de atâta vreme în afara hotarelor țării, am purtat-o mereu în suflet și în gând. Si nu mi-am pierdut niciodată speranța în viitorul ei pe care îl doresc măreț și luminos.

Am crezut și sper că la cea de a 60-a aniversare a partidului pe care îl conduci aceste rânduri modeste ale uni Român care are aproape tot vârsta D-tale și care a cunoscut deci vicistitudinile și dramele prin care a trecut poporul nostru în ultimii ani, am crezut și și sper așadar că aceste cuvinte scrise din suflet să ajungă la cunoștința D-tale sau a celor care te sfătuesc. Ar fi prea multe de spus, dar mă opresc.

Mihai CISMĂRESCU

OPERAȚIA MONDIALĂ "DREAPTA"

Aurel POP

Decada 1970-80 care a urmat după lovitura sovietică din Praga 1968, precedată de monstruoasa și împuțita debandadă stângo-anarhistă din 'Paris-Mai 1968", lumea a intrat în faza unui terorism feroce, care nu era decât avantgarda ofensivei comuniste mondiale, și care se caracteriza prin ceea ce are mai sinistru stânga deslănțuită ca în Spania 1936, adică o neistovită sete de sânge și profanare, cu asasinarea lașe a oamenilor luați la întâmplare. Din Irlanda de Nord, unde teroriștii asasini vor să facă o Republică Irlandeză Socialistă, până în Orientul Mijlociu, trecând prin Spania, Italia și Germania vestică, crimele revendicate fără echivoc de marxiști-leniniști fanatici, au luat proporții de război civil generalizat. Cum toate aceste manifestări criminale, care desgustă profund lumea, sunt datorite exclusiv comunismului internațional, dela Arafat până la ETA sau IRA, sau 'Brigăzile Roșii" din Italia și Germania, centrala comunistă mondială a început să-și facă griji văzându-se amenințată cu discreditarea, așa că a trecut la o curioasă ofensivă: a început să organizeze o serie de crime oribile și inexplicabile atentate, pe care ulterior presa complice din toată lumea să le dea pe socoteala . . . "dreptei", adică a unor "fascismo-nazisme" fantomatice. Așa s'au operat sinsitrele masacre dela Bologna și München 1980, unul dat pe socoteala "fasciștilor" din Italia, altul pe-a "naziștilor" din Germania. Dar până la urmă, cu tot sgomotul presei s'a văzut că nu existau nici "fasciști" nici "naziști" autori ai acestor crime, și lucrurile au fost lăsate baltă, de aceeași sgomotoasă presă mondială. Nu s'a putut arăta în niciun fel ce "folos politic" ar putea să tragă vreun "fascismo-nazism" din asemenea masacre împotriva unor oameni care nu aveau nimic cu nicio politică. Un mare număr de oameni au fost loviți de soartă în cel mai laș fel, pentru nevoile comunismului de-a devia atenția dela crimele marxist-leniniste declarate.

După acest fiasco s'a trecut la lucruri mai grave, și anume dela atentatele în masă la atentatele individuale, pe alese. Si așa a fost mai întâi atentatul împotriva lui Reagan, dat imediat pe socoteala unui "neo-nazist" notoriu, dar până la urmă lucururile s'au dovedit așa de încurcate, încât presa a tăcut mâlc, după ce o primă indiscreție începea să dea "pontu", și anume că este vorba de un vast complot, și mai mulți "tineri" erau în același timp gata să facă acest atentat. Cine organiza aceste "inițiative individuale" nu se va ști curând, dar în orice caz acuzația adusă Sovietelor de expansionism războinic, este tot mai clară din partea Statelor Unite. La scurt timp două atentatul împotriva lui Reagan, a urmat atentatul împotriva Papei, la fel de inexplicabil, dar din primul moment dat pe seama unui "extremist de dreapta", numai că imediat s'a dovedit că era vorba tot de un complot, despre care însă nu s'a mai comunicat presei nimic, sau chiar "presa" a constatat că nu are nimic de scos din baliverna cu "extrema dreaptă".

Ce interese puteau avea "dreptele" din lume, care în Occident toate sunt anti-comuniste, să ucidă pe Reagan care a restabilit poziția Occidentului față de comunismul imperialist, și pe un Papă pe care se sprijină cea dintâi mare mișcare pacifică de emancipare a lumii muncitorești dintr'o țară satelitizată?

După aceste lovituri care au dat greș, a venit rândul Spaniei. Inutil să amintim că al doilea război mondial a fost precedat de venirea 'Frontului Popular" în Franța, și de războiul civil din Spania. 'Frontul Popular" este pe cale de a veni în Franța, cel puțin în așteptarea noilor alegeri, iar în Spania se caută cu lumânarea provocarea unui nou război civil. Cine profită din 'Fronturi Populare" și războaie civile? Credem că nu trebue să căutăm mult vreun răspuns. In orice caz niciun fel de "dreaptă", pentrucă niciuna nu face jocul imperialismului comunist expansiv, ci toate caută să-l zăgăzuiască.

La începutul acestui an a fost în Spania o încercare de lovitură de stat militară, oprită în ultimul moment de Rege, cu autoritatea pe care el o are asupra armatei. In această încercare nu a fost amestecată nicio formație politică de dreapta. Un număr de ofițeri au fost închiși. La două luni după această tentativă fără urmări, s'a dat o stranie lovitură la o bancă din Barcelona, unde o bandă de mascați înarmați au făcut câteva sute de ostateci și au cerut în schimbul lor liberarea ofițerilor închiși după tentativa de lovitură de stat. Acestia însă au spus că nu au nimic de-a face cu respectivii "mascați" și nici nu vor să audă de târgul lor. Tentativa a dat greș, "mascații" au fost arestați și anchetați, iar la anchetă s'a descoperit reversul acțiunii, adică pregătirea uni masacru în masă, în care trebuiau să fie victime Regele și un mare număr de militari. Procedeul acelui proect de masacru amintea de cel folosit de asasinii din ETA, ai Generalului Carrero Blanco, adică un tunel care ducea la locul unde trebuia să fie explozia. Se știe că generalul Carrero Blanco ar fi fost urmașul lui Franco. Iar Regele și armata sunt azi singurele garanții de stabilitate ale Statului Spaniol. In primul moment invazia băncii cu luare de ostateci a fost dată pe seama "extremei drepte" pentrucă acesta este semnalul mondial pentru presa complice a expansionismului imperialist al comunismului. Dar când arestații au dat pe față și planul de asasinat împotriva Regelui și armatei, toate s'au încurcat și presa nu a mai zis nimic. Ce interes ar avea "extrema dreaptă" să-l ucidă pe Rege și ofițerii superiori în masă, care ar fi luat parte la manifestația cu prilejul zilei armatei spaniole?

Ca să ne dăm seama la ce grad de isterie poate să ajungă propaganda cu "dreapta", redăm o notiță din "LE FIGARO", din 28 Mai, 1981: "Agenția oficială sovietică Novosti, afirmă că atentatul împotriva lui Ioan-Paul II nu este deloc opera unui fanatic izolat, ci fructul unui COMPLOT AL ORGANIZATIILOR DE EXTREMA DREAPTA NEO-FASCISTE. Acestea ar fi legate cu un "lobby sionist" și ar dovedi furia ascunsă a celor care în Izrael și în Statele Unite desaprobă poziția lui Ioan-Paul II față de problema palestiniană".

Așa ceva efectiv poate să oprească omului mintea în loc. Ce să mai vorbim? Atentatorul era un Turc, cel mai turcesc Turc cu putință și a declarat categoric că este de partea mișcării lui Arafat. Cine mai poate să înțeleagă ceva? Norocul lumii însă este că pe această cale nu poate fi deloc înviat Hitler, ca să facă încă odată un război mondial. Asa că răspunderea războiului în curs rămâne de partea teroarei marxism-leninismului internațional, care dă vina pe . . . Hitler. ■

Reflecţii privitoare la 23 August

23 August este simbolul unei politici de funest mezat al Neamului şi al Ţării.

Războiul anti-sovietic al României nu a fost un război fascist - cum insinuează demo-liberalii şi comuniştii - ci un act de legitimă apărare contra bolsevismului. Acest război, a fost întruchiparea unei voinţe şi a unei înflăcărări generale. În acea epocă au existat foarte puţini care să considere absurdă şi nelegitimă intrarea României în război, alături de Germania. În mintea Românilor n'a fost niciodată un act de ostilitate împotriva Occidentului. Un neam întreg îşi luase răspunderea războiului pentru dezrobirea provinciilor răpite de ruşi şi pentru afirmarea unei demnităţi naţionale. Demnitate care a fost trădată la 23 August 1944.

Pentru trupele care au trecut Prutul şi au dus gloria armatei române până în stepele Calmuce şi până la subzidurile Stalingradului, războiul din răsărit n'a reprezentat un gest de cucerire ieftină şi de politică oportunistă. Era războiul Sfânt al Neamului contra fiarei roşii, care ne ameninţa graniţele şi ne răpise două provincii: Basarabia şi Bucovina de Nord.

Sutele de mii de morţi şi răniţi ce şi-au lăsat sângele prin imensitatea rusească, n'au făcut acest lucru pentru vreo idee politică, ci pentrucă era de datoria lor să se jertfească, şi au făcut-o cu elan şi sinceritate, cu constiinţa unei îndatoriri, faţă de cei de-un sânge şi de-o lege. Au luptat şi au murit ca şi strămoşii lor, sub semnul Crucii şi al dragostei de neam. Aceşti luptători au fost trădaţi la 23 August 1944.

Românii întotdeauna au fost atraşi de Occident, dar asta nu însemna să ne înhămăm prosteşte la carul intenţiilor şi intereselor ţărilor apusene atunci când soarta neamului era în joc, iar tendinţele prietenilor apuseni se mişcau pe alte coordonate decât ale interesului românesc. Era deci de datoria noastră să mergem alături de orice contra bestiei comuniste.

23 August 1944 n'a fost o descătuşare din ghiarele fascismului ci o prăbuşire în ghiarele comunismului. Pentru trupele călite în lupte aspre, ce asteptau să înfrunte puhoiul sovietic în Moldova şi'n Carpaţi nu a fost vorba de apărarea nazismului ci de apărarea Pământului Străbun.

Acţiunea de trădare legată de această zi, a trimis în lagărele din URSS peste 150.000 de Români. S'au uitat oare suferinţele şi pierderile îngrozitoare suportate de aceşti prizonieri? Nu făcuţi prizonieri de către sovietici prin vreo glorioasă victorie asupra trupelor române, ci ca rezultat al unui josnic şi stupid act de capitulare.

De 37 de ani Naţiunea Română suportă asuprirea şi obsesia ideologiei marxiste. 23 August este piatra de încercare a definirei noastre ca români, ca luptători, ca patrioţi. Să ne închinăm în faţa celor care au murit în luptă şi a celor care au suferit şi suferă încă în închisori pentru Neamul românesc şi scumpa noastră România.

Dumnezeu să-i odihnească în pace pe cei căzuţi pentru Ţară, iar nouă celor care mai suntem în viaţă, dă-ne Doamne puterea sufletească să putem dura până ce vom putea avea din nou o Românie liberă şi frumoasă.

Grigore SCOROCHIRJA

URCÂND RUGUL

Strâns în lanţuri
şi cătuşe,
după ghimpatele
zăbrele...
Fără soare...
fără lună...
fără stele -
Neamul zace'n
temniţi negre...
păduri de umbre
funebre !...

Când Neamu-i
la răscruce...
port golgotic
Sfânta Cruce...
Florile...
flori moldave,
prin Aiuduri
reci,
jilave !!!...

Când Neamu-i
la răscruce...

Prin Aiuduri
reci,
jilave...
se sting florile
moldave...
Biciuite...
chinuite -
urcând Rugul
învierii...
din iadul crud
al durerii !!...

Alexandru SILISTREANU

S. FUMAGALI

punct şi virgulă ;

DOMNUL NOSTRU VLAD ŞI MR. DRACULA

Domnul nostru Vlad Tepeş a fost foarte aspru, cumplit, (unii vor să-l scoată paranoic, într'o extremă a sadismului), dar şi-a iubit ţara şi a făcut ceva ordine înăuntru şi în afară. Cum spunea învăţătorul din anii pantalonilor scurţi: "i-a pus pe Turci cu botul pe labe".

Trasul în ţeapă nu e o treabă "drăguţă" de pus în filme, nu încape în pelicule de aventuri, ţine de altceva mai frust, mai bărbătesc şi e, la urma urmei, reacţia justificată a unor hărţuiţi. Poporul Român a avut domnitori viteji şi hotărâţi, care au pus mâna pe arme când duşmanul a năvălit. Dovadă a rezistenţei etnice este că noi continuăm să existăm azi, în ciuda atâtor calamităţi politice. Iar, acelor strămoşi viteji le datorăm continuitatea naţională şi pe ei îi cinstim în adâncul constiinţei. De aceea, când o împietate, pornită din raţiuni comerciale, se interpune între Istorie şi Informatică, ne simţim jigniţi şi suntem obligaţi la elucidări.

Nu ne bucură popularitatea României prin elemente de comerţ ieftin de gust foarte îndoielnic. Că România e cunoscută universal prin sportivii ei, prin vinurile sale, prin peisajul ei, prin artiştii ei mai ales, astea toate constituie un element pozitiv. Dar ca ţara să fie cunoscută prin elemente corupte care vin aici, prin hoţi, prin secături infiltrate între noi şi mai ales printr'un personaj stupid de legendă infantilă, astea constituie un element definitiv negativ.

Domnul Dracula are dinţi lungi, suge sânge şi e vampir pe statul lui de salarii. Ne scuzaţi dar nu-l acceptăm interpolat în galeria personajelor istorice. Noi am avut Domnitori demni, întregi la trup şi minte, oameni de ţărie sufletească nu demenţi senili care se hrănesc cu sângele victimelor. Un domn Dracula, să fi existat în România, mânca atâta "mardeală" dela gospodari, că abia şi-ar mai fi dus zilele şi repede şi-ar fi făcut vaiza.

Sângele românilor a fost supt de plosniţe politice interne şi externe (nu e exagerată metafora, deşi poeziile care au folosit-o n'au devenit literatură), dar românii niciodată n'au fost agresorii altora. Vina lor e spiritul paşnic, împăciuitor, iertător într'o lume aproape turbată de furie agresivă; pe român îl poţi omorî în linişte, pesie câteva generaţii te vor huidui urmaşii lui. Să nu e bine - deşi ce poate face bietul om în calea tuturor hoardelor? - nu e drept, e o nedreptate istorico-geografică făcută unei naţiuni. Dar, şi dacă răbufneşte supărarea, îndelung mocnită, atunci străinii descoperă dârzenia păstrată străfund.

Deci nu-l acceptăm pe Mr. Dracula, nu-l recunoastem ca român, râdem de toată istoria castelului din Ardeal, de tembelismul subiectului şi de imbecila teză cu pretenţie de autenticitate.

N'am avut, nu avem, nu vom avea indivizi de gen Dracula!

Să-şi păstreze domnii acestia negustori, (fără instruire, fără pic de cultură şi cu extrem de puţine scrupule), care vând tot, probabil şi-ar vinde familia dacă afacerea aduce bani buni.

Noi am avut pe Vlad Tepeş care a tras în ţeapă duşmanii neamului din afara hotarelor şi din interiorul lor, care nu s'a temut de forţele năvălitoare şi care n'a trădat interesele ţării. Nu puneţi peste el, prin falsificare, o figură penibilă de asasin idiot! Din slugărnicie şi abilitate mercantilă nu surâdem fals aprobativ, ca să câştigăm puţină valută pe chestia asta, căci aceasta ar însemna, nici mai mult nici mai puţin, decât pură excrocherie.

Dacă vă plac filmele de groază, vă amuză sângele victimei, vă face bine mădularelor chinuirea unor nevinovaţi, şi aveţi cultul criminalilor, (justificaţi medical, bieţii de ei să păstraţi în bune condiţii în închisori confortabile în loc să-i puneţi pe scaunele electrice), vă priveşte, e treaba voastră nu ne amestecăm, dar luaţi şi această caricatură sanguină şi puneţi-o între celelalte valori, nu ne-o puneţi nouă în sanctuarele memoriei, unde noi păstrăm eroi, nu plosniţe.

NIMENI NU ŞTIE CÂND SE VA TERMINA CONFERINŢA DELA MADRID

Elveţia a propus data de 15 Iulie.

Acum opt zile Delegaţia elveţiană a propus ca această Conferinţă fără sfârşit, să se termine pe ziua de 15 Iulie 1981, însă data şi propunerea nu a fost acceptată.

Trecătorii care circulă alături de Palatul Congreselor în Paseo dela Castellana, văd un edificiu înconjurat de garduri ale Poliţiei, cu agenţi înarmaţi păzind toate împrejurimile şi poate că sunt mulţi care nici nu ştiu ce se află înăuntru şi ce se întâmplă cu atâta pază. În adevăr Conferinţa asupra Siguranţei şi Cooperaţiei Europene nu mai este actuală. Nimeni nu mai vorbeşte de ea, iar ziarele nu mai publică absolut nimic.

Acolo în acest palat, care, foarte curând, va fi pregătit să adăpostească serviciile Campionatului mondial de fotbal 82, bineînţeles cu mai mult succes şi animaţie decât Conferinţa de Siguranţă, zic, în acest palat s'au adunat începând cu 9 Septembrie 1980, delegaţiile celor 35 de ţări care au semnat Actul final dela Helsinki, în 1976.-

Această Conferinţă a fost inaugurată în ultimul minut în 11 Noiembrie 1980. Prima etapă s'a terminat în 19 Decembrie 1980. Sărbătorile şi apoi a doua fază până la 11 Februarie 1981. Au sosit Pastile şi la 5 Mai 1981 a început a treia fază. S'a tot vorbit că această tristă Conferinţă se va termina în 5 Martie, apoi 10 Aprilie, apoi 31 Mai iar acum Elveţia propune 15 Iulie, dată care nu a fost acceptată. Deci. . .

Ambasadorul Spaniei şi Preşedintele Conferinţei a declarat că el este convins că toate lucrările se vor termina la sfârşitul lunii Iulie 1981. Însă Spania vrea să se termine, dar nu în orice fel, ci cu rezultate pozitive legate de temele ce s'au dezbătut.

Pentru Spania prezenţa Conferinţei a reprezentat o faţetă favorabilă din punct de vedere economic. Palatul este plătit de către organizaţia tuturor statelor, iar prezenţa atâtor delegaţi, comisii, ziarişti, etc. ocupând hotelele din zona respectivă, reprezintă un bilanţ economic pozitiv, pentru turismul spaniol. Spania contribue cu 3, 48% din toate cheltuielile, care sunt împărţite pe cote echitabile.

Cu acceptarea Franţei a consensului provizional anteterorist şi cu renunţarea Rusiei de a mai insista în sălbătacia de a susţine terorismul în ţările unde există mişcări de liberare, se pare că Conferinţa poate ajunge la un rezultat mai pozitiv. Rămâne însă partea cea mai dificilă: drepturile omului. Rusia ar dori să se ajungă la o serie de măsuri parţiale şi minore, fără să se trateze problema în totalitate şi cu măsuri generale.

Totuşi trebue să recunoastem că Statele Unite şi Rusia sunt cele două ţări protagoniste. Toate celelelte ţări sunt pur şi simplu sateliţi. Dacă în câmpul comunist totul merge după sunetul goarnei Rusiei, în câmpul occidental, America încearcă totuşi o anumită solidaritate occidentală consimţită şi convingătoare, fără de care nu se poate construi ceva solid şi de durată.

Aurel RĂUŢĂ

Tâmpenie, sau diavolism ?

Urmare din pag. 4

România e problema pământului. În realitate, toată lumea ştie, că e problema ţăranului, jefuit de identitatea de ţărină, de ţară, care refuză să lucreze pentru colhoz.

Cine să muncească pământurile astea, "tovarăşe" Redactor-Sef ! Ne-aţi înnebunit urechile la şcoală cu "lupta proletariatului pentru cei trei 8" (8 ore muncă, 8 ore somn, 8 ore recreiere), şi acum vii şi-mi spui că muncitorul după ce vine frânt de oboseală după 8 ore, plus încă ceva cu şedinţele, plus aşteptarea în staţia de tramvai, plus timpul pierdut pe la cozi, să vină să mai facă şi agricultură după metoda pensionarului nu's care. Cum stai cu comunismul, "tov"-ule că matale zici că proletariatul înainte era exploatat şi acum e în rai?

Publicarea acestei nerozii ar avea multe explicaţii. Dintre toate una e diabolică: dacă bucureştenii se plâng că nu găsesc legume, ouă, lapte, carne, spune-le că ei sunt de vină pentrucă nu ştiu să-şi lucreze "fiecare metru de teren agricol". Mai are cineva curajul să deschidă gura? Si dacă stă la bloc? Pune-l, dom'le, să semene în balcon ! Să-şi ia şi o vacă să aibă de unde să dea copiilor lapte !

Ion COMAN

GLOSE CONTEMPORANE

M. F. ENESCU

PROFEȚII DESPRE CEL DE AL TREILEA RĂZBOI MONDIAL

I. Războiul lui Sir JOHN Hackett.

II. Geografia , Europa și România.

In preajma cataclismelor epocale apar noi profeții și sunt dezgropați profeți vechi. Așa Nostradamus revine la modă ca înainte de 1939. Si cel de al Treilea Război Mondial își are prevestitori. Să-i lăsăm pe cei dintâi, ca bunăoară Mussolini aproape de sfârșit, sau Peron prin 1950. Nu ne oprim nici la prezicători mai recenți, ca fostul Președinte Nixon și faimosul Colonel Trixquier. Omul politic american și Condotierul francez din Războiul Algeriei consideră în cărțile lor, insistând mai mult asupra guerillei, cel de al Treilea Război Mondial ca început mai de mult și în curs prin interpuși. In schimb Generalul britanic Sir John Hackett, ofițer de Stat Major, înfățișează cel de al Treilea Război Mondial după modelul clasic, adică o conflagrație între două blocuri de aliante militare. Noi găsim de interes pentru opinia românească un comentar despre lucrarea Generalului britanic.

In cartea sa, intitulată chiar "Cel de al Treilea Război Mondial", Sir John fixează până și data ostilităților, deschise la 4 August și încheiate la 22 August 1985. Cartea este, în principiu, o operă de "fanta-politică", cum se spune astăzi. Dar prin personalitatea autorului, sau mai bine spus a autorilor, și prin greutatea surselor de informație, cartea ia un aspect mai mult decât verosimil. Autorul și co-autorii au asumat prin rang și competență răspunderi la înalt nivel în sistemul de aliante și apărare al Occidentului. Așa Generalul Sir John Hackett a exercitat până de curând Comanda Grupului de Armate OTAN-Nord. Colaboratorii săi sunt doi generali și un amiral, deasemenea Comandanți de Forțe Terestre și Navale ale OTAN-ului, un Sef de Stat-Major, un mareșal al "Royal Air Force", apoi un Ambasador, un polemolog celebru profesor la Universitatea din Edinburg, ofițeri activi și civili, toți specialiști în probleme de apărare. Cartea s'a făcut cu sprijinul și materialul provenit dela înalte autorități militare și civile, și anume Ministerul Britanic al Apărării, Cartierul General Suprem al Forțelor Aliate în Europa (SHAPE), Cartierul Forțelor Armate din Centru-Europa, Institutul Regal Britanic de Studii Militare, și alte servicii și instituții specializate în organizarea Forțelor Armate și în Stiința Războiului. Textele și hârtiile în descrierea diferitelor teatre de operații posibile, cât și expunerea complexului de probleme și de situații, demonstrează o precizie în cunoașterea tehnologică, un discernământ politic și un simț psihologic cu totul remarcabile. Cu un colegiu de autori întruchipat de un General ilustru, cu un material documentar și un asamblu de cercetări de o asemenea amploare, cartea aceasta nu este o simplă încercare de futurologie, ci o prospectare politico-strategică de maximă importanță. Dispunem astfel de un tratat de polemologie mai viu, mai colorat, mai concret decât " Războiul Total" al Generalului Ludendorf, înainte de 1939. Să vedem deci ce aflăm dela acești emeriți în științele militare și politice. Dar cum Sir John și-a luat singur răspunderea și opera aceasta poartă numai semnătura sa, ne vom referi doar la el de acum înainte.

Nu vom intra în amănunte. Ne limităm la esențial. Sir John ne introduce în primul rând în scenariul Războiului. El localizează multiplele focare de conflicte și discerne cu multă perspicacitate evenimentele determinante. Deosebit de notabile sunt prevederea alegerii unui Președinte socialist în Franța și a unui republican conservator în Statele-Unite, anticiparea răscoalei muncitorești în Polonia, analiza exactă a stărilor din Jugoslavia, Orientul Apropiat, Asia, Africa și Sud - America. In acest fel ne apare clar de ce și cum Super-Puterile au ajuns la confruntarea directă. Vedem și noi cum mijloacele de limitare a conflictelor la crize locale au devenit insuficiente în situații din ce în ce mai confuze și mai complicate. Interesele vitale ale Super-Puterilor depășesc acum intermediarii și se aliniază direct, față în față. Reținem dintr'un raport fictiv, atribuit, fără să fie numit lui Kissinger, o observație judicioasă. Cel de al Treilea Război Mondial poate să izbucnească "dacă cel puțin două din principalele puncte de nestabilitate în lume intră în același moment într'o situație critică". Si în adevăr, două centre principale de nestabilitate sunt agitate în același timp de accese violente. Aceste centre clasice de crize în lumea contemporană cuprind "Mittel-Europa" și complementele sale, Europa Răsăriteană și Orientul, inclusiv Bazinul Mediteranian dela Tanger și Gibraltar, prelungit până la Cornul Africii și Golful Persic. Mai putem adăuga Africa Australă, răscolită de Internaționalele de Stânga și de probleme legate de Sud-Africa, o insulă europeană în Geografia Neagră. Sir John poate astfel da drumul la închipuirea celui de al Treilea Război Mondial.

Prologul acestei noi conflagrații generale cumulează, ca un dublu "revival", precedentele și din 1914 și din 1939. Punctele inițiale de explozie sunt concomitent Polonia și Jugoslavia, adică Europa de Răsărit și Balcanii. Armata Roșie reprimă sângeros revolta clasei muncitoare în Polonia și peste puțin timp invadează Iugoslavia. Spre surprinderea tuturora, Statele Unite reacționează cu armele.

Dar adevăratele ostilități Armata Roșie și Forțele Pactului dela Varșovia le deschid după modelul convențional al Războaielor Mondiale. In noaptea de 4 August 1985 coloanele de tancuri sovietice se prăvălesc peste granița de Nord a Germaniei Occidentale. Forțele Sovietice și ale Pactului dela Varșovia răstoarnă Armatele OTAN-ului-Centru. Rusia agresoare înregistrează succese inițiale ca Germania în August 1914 și în 1939-41. Războiul se extinde în Orient, în Africa, în spațiu, pe mări și oceane. Dar frontul principal rămâne în Europa, ca întotdeauna. El ține totuși mai bine decât credea lumea. Franța intră în Război alături de OTAN cu tot Președintele Socialist și Frontul Popular. Statele Unite reușesc să asigure sub protecția navală și aeriană transportul de trupe și material în Europa. Rusia Sovietică, în ciuda superiorității numerice, nu a izbutit să atingă obiectivele propuse prin Războiul frontal. Din contră, Armatele OTAN-ului organizează o contra-ofensivă primejdioasă pentru frontul sovietic. Barem în Occident și în Africa insuccesul sovietic e tot atât de complet cât succesul occidental. Tot de odată Rusia Sovietică și-a dovedit incapacitatea de a deveni o adevărată Mare Putere maritimă, comparabilă cu Statele-Unite. Nici în aer Rusia nu a ajuns să întreacă OTAN-ul. Astfel datorită acestor contratimpuri și scăderi, Pactul dela Varșovia și chiar Rusia Sovietică încep să pârâie din încheieturi. In Rusia semnele de dizolvare se manifestă în ținuturile nerusești. Imperiul Sovietic este însă în primul rând rusesc. Cum observă Profesorul Klaus Mehnert, Rușii țin în general la Imperiul lor. Dar Rușii sunt numai o jumătate din populația acestui vast spațiu dintre Prut și Pacific. Celelalte popoare din jumătatea ne-rusească, nu au de ce fi atașate de un Imperiu care nu este al lor. Filozofia Războiului Sovietic apare prea rudimentară pentruca să oprească îndepărtarea de egemonismul rusesc. Primejdia dezintegrării interne a opus deci încă odată în Politbiroul Sovietic pe "duri" și "moi". Cei dintâi cereau Războiul total cu arme nucleare. Cei de ai doilea preconizau retragerea în spațiul Rusiei, în amintirea succeselor contra lui Carol XII, Napoleon și Hitler. Numai că acest spațiu nu mai era atât de sigur, în urma contradicțiilor interne.

In disperare de cauză, Președintele Sovietului Suprem și Secretar-General al Partidului, s'a alăturat în parte "durilor". In consecință el a chemat la telefonul roșu pe Președintele Statelor Unite. In acest contact insolit, Președintele sovietic anunță celui american distrugerea cu arma nucleară a unui oraș occidental, în Marea Britanie, și anume Birmingham. In același timp el propune negocieri de pace. Si efectiv, Birmingham este distrus cu o bombă atomică. La rândul său Președintele American informează tot prin telefonul roșu pe omologul său sovietic despre represalii tot cu arma nucleară contra unui oraș rusesc, Minsk, echivalent cu Birmingham. In trei zile el va răspunde la propunerile de negocieri. Notăm deci ipoteza uneia din acele complicități secrete și scabroase, uzuale la Marile Puteri chiar în timp de război, pe spatele bietelor popoare. Ele plătesc scump prostituările interstatale. Asa la Birmingham au pierit 300.000 de inși, la Minsk dublu, adică 600.000.

Dar distrugerea orașului Minsk, capitala Bielo-Rusiei, a tras după sine consecințe definitive. Ea a provocat un carambol general în spațiul sovietic. Dezagregarea Imperiului Sovietic nu s'a limitat numai la sateliții din Pactul dela Varșovia. Ea s'a întins în Rusia însăși. Nu numai sateliții și-au reluat libertatea. Si republicile federate au denunțat vinculele cu Uniunea Sovietică și și-au proclamat Independența. Până și Ucraina, grânarul și piatra unghiului a Imperiului, a întors spatele Rusiei. Ea a reziliat Pactul tricentenar dintre Hatmanul Bogdan Chmienițki și Moscova, reînnoit cu forța după Revoluție și Războiul Civil. Astfel lupta seculară pentru putere în Imperiu dintre "Kațapi" și "Hahlâi", adică dintre Rușii din Nord și cei din Sud, a luat sfârșit. In același timp Rusia pierde granițele cu Ceho-Slovacia, Ungaria și România, adică drumurile spre Europa Centrală și Constantinopol.

Cum a reacționat Occidentul față de aceste evenimente extraordinare? Guvernele occidentale și Kremlinologii Euro-Americani au rămas uluiți de ritmul vertiginos al descompunerii sovieto-rusești. Imperiul Ruso-Sovietic se rostogolea în bucăți sub ochii lor buimăciți, ca lavinile la topirea zăpezilor în Alpi. In această situație neprevăzută, Guvernele au improvizat în grabă spre sfârșitul lui August o Conferință a Păcii la Helsinki. Conferința a consacrat dizolvarea Uniunei Sovietice și a căutat să îndrumeze tranziția bruscă dela un Imperiu Totalitar hipercentralizat la o multiplicitate de republici încă fără experiența guvernării de sine stătătoare. Gigantismul problemelor de rezolvat ocupă din plin activitatea internațională și în 1987, când Sir John își încheie cartea de "politică-ficțiune".

Noi rămânem însă la Conferința de Pace dela Helsinki din August 1985. Vedem deci cum în scenariul lui Sir John Hackett nu s'a prăbușit numai dictatura unei minorități brutale și exploatatoare a Revoluției din 1917 în numele proletariatului contra clasei muncitoare. Tot de odată dispare și opera Tarilor "strângători de pământuri rusești", a lui Petru cel Mare, a Ecaterinei II, a celor trei Alexandru, menținută de bolsevicul Lenin și sporită de Stalin. In câteva zile piere opera mai multor generații de autocrați, cu pajura imperială sau cu seceră și ciocan. Astfel testamentul lui Petru cel Mare, apocrif sau nu, devine caduc și Tarigradul se șterge din visul-rusesc. Dar Rusia în afară de "fanta-politică", călare pe două continente, rămâne o problemă de cercetat.

In post-față, Paul-Marie de la Gorce contestă scenariul acestui militar considerat conservator, supus servitor al Armatei și al Majestății Sale Britanice. De la Gorce, om politic și diplomat, degaullist de stânga și fost Ambasador chiar la Moscova, crede în superioritatea militară a Rusiei Sovietice. Si apoi ca un bun adept al lui De Gaulle, se simte la el un iz anti-american si o înclinare către "La Chère Russie", cum o numea cu tandrețä patronul său. Aceasta este o remonență veche de aproape un secol, de când din teama față de Germania Imperială, mijea alianța între Tarul autocrat și Republica Franceză. Deseori oameni politici animați de crezul progresist, rămân în urmă cu un secol.

Noi nu credem într'o agresiune sovietică în contra Occidentului decât în două ipoteze: 1) Rusia are garanția de a nu risca sancțiuni drastice, privilegiu de care s'a bucurat constant, dela Blocada Berlinului până la invazia în Afganistan. 2) Rusia în exasperarea crizei din Imperiul său, nu mai are altă soluție decât Războiul, chiar și direct cu Statele Unite. Si într'un caz și într'altul, riscurile de explozie internă în caz de insucces, sunt egale. Atunci deznodământul din scenariul lui Sir John Hackett, poate deveni o realitate.

Dar cartea strategului britanic are și o altă semnificație importantă. Ea revalidează perenitatea Geografiei cu corolarele ei, Geopolitica și Geostrategia, în conduita statelor în pace sau război. Acest aspect politologic și polemologic al Geografiei cu științele legate de ea, merită un capitol separat.

Mai rămâne de întrebat cum se plasează România în perspectiva crizei din Blocul Sovietic și a unui al Treilea Război Mondial. Cum se va feri România de consecințele unui eventual cataclism? Noi suntem, desigur, adepți ai culturii occidentale, dar România are întâietate în cugetul nostru. Si atunci ne gândim la zicala "arde, Doamne, casa vecinului și scap'o pe a mea", dacă nu se poate altfel. Lăsăm însă și cazul României pentru capitolul viitor.

Cartea lui Sir John adaogă încă una la datele riscante, ca aceea a lui George Orwell și a lui Andrei Amalrik. Cel dintâi consideră lumea transformată în 1984 într'un univers totalitar. Cel de al doilea din contră, prevede tot în 1984, prăbușirea Rusiei Sovietice, adică a Universului Comunist. Astfel toți trei, literatul, istoricul și soldatul, asteaptă doar la un an diferență, 1984 sau 1985, evenimente capitale pe plan mondial. Decada aceasta, a anilor 80, să fie cu adevărat hărăzită unei cotiri definitive în Istorie, într'un sens sau în celălalt? Anii 1984 și 1985, poate fadici, nu mai sunt prea departe pentru cronicari.

MORALA OFICIALĂ: FURTUL ŞI BACŞIŞUL

Camil UDREA

Mă leagă de RESERE atâtea amintiri triste și atâtea morminte neștiute, presărate prin lagăre și închisori încât nu sunt sigur că aș mai avea tăria să vizitez vreodată ceea ce noi numim România.

Poate, doar, în acea vreme când totul se va fi spălat pe baza principiului biblic al dintelui pentru dinte și ochi pentru ochi.

Ca unul care am părăsit Tara de câtiva ani buni realitățile tragice, de zi de zi, s'au mai estompat. Am pierdut noțiunile de "stat la coadă", nepotisme, favoritisme (pilă), bacșiș, etc.

Deși nu-mi place să țin contacte cu cei ce se vântură prin RESERE, cu sau fără pasapoarte albastre de rezident "în străinătate", totuși în vara asta printr'un complex de împrejurări am discutat cu câțiva vizitatori ai Tării, având grijă să selectez obiectiv informațiile luate dela ei, fiind oameni de tot felul și de toate naționalitățile.

M'a surprins că nimeni n'a mai venit cu celebrele bancuri noi: misticismul caragialesc s'a diluat, lumea a început să-și piardă până și simțul humorului. Decăderea națională e pe drumul săvârșirii, cum ar zice marele gângan.

Concluzia e unanimă: nu se găsește nimic. Iar "nimic" nu e o figură de stil sau lipsuri temporare. Nu. Nimicul e peren.

In cofetării frișcă nu se găsește de doi ani. Asta e lux, mă rog. Dar vorbim de cartofi, lapte, unt, făină, peste, carne, hârtie igienică, apă caldă la apartamente, produse vegetale de tot felul, fructe, etc., etc.

In restaurante nu e ghiață și berea e caldă (dacă e), iar o friptură e o sărbătoare.

Străzile n'au lumini. Economie. Nimeni nu dă doi bani pe creșterea criminalității.

Taxiurile au devenit piese de muzeu. La un oraș de 80.000 locuitori, capitală de județ, doar 10 taxiuri. Explicația: rație de benzină lunară, limitată.

Infloreste transportul privat, clandestin, dela gară "în centru". Ce face miliția economică? Pândeste și milițianul "cu problema", uns bine, devine orbo-surdo-mut.

Tramvaiele se opresc pe traseu între anumite ore, tot pentru economie de energie.

Nu vă faceți griji: tovarășii cu "problemele" nu așteaptă. Mașinile lor n'au consum limitat. In schimb un bolnav poate astepta luni de zile până capătă "repartiție" pentru un film de raze "X".

Mi s'au dat nenumărate exemple și aș putea continua lista rezultatelor inepției, a impotenței economice.

Dar nu imaginea de cetate asediată m'a zguduit ci dezastrul moral în care se bălăcește o națiune pe care o credeam mândră.

Știam că paranoia dinastiei retardate a atins paroxismul. Indicațiile prețioase curg cu nemiluita, ziarele (de calitatea hârtiei higienice) sunt pline de ele. La fel Radioul și Televiziunea. Dar catastrofa morală înfloreste la nivelul omului de rând, zilnic.

Un kilogram de carne costă (dacă e !) să zicem 40 lei. Ca să-l ai, plătești însă 50. Vrei smântână? Faci rost de o piesă de mașină de care vânzătorul are nevoie. Vrei o bere? Mai dai 5 lei. Vrei să intri la doctor, la spital, dai mia și suta la soră. Ești în spital, 10 lei de fiecare injecție. Asistența medicală gratuită din Constituție e povestea Cenușeresei.

Doctor, hotel, copie de pe un act, examene, diplome, hârtie higienică, mobilă, mașină, totul se dă pe baza hidosului cuvânt bacșiș. O butelie de aragaz (gaz lichefiat) costă 30 lei. Plătești 60 s'o ai. De ce? Șoferul distribuitor are drept la o cursă pe zi. Ca să iasă de 2 ori, cu benzina și kilometrajul în ordine, trebue și el să "ungă" pe alții și asa toate prețurile se dublează. La Hotelul Intercontinental slujba de portar, acum câțiva ani s'a dat pe o mită de 12 mii de lei !

Moneda forte cu care cumperi ori ce conștiință dela chelner la securist e pachetul de țigări Kent. Intrarea în Țară, la vamă, dacă nu e însoțită de cartonul cu 10 pachete Kent e o catastrofă: nimic nu va fi crutat, totul e în neregulă. Dar bagheta magică-Kentul-face minuni si e normal; Un dolar costă 4 lei, iar pentru turiști 12. Un pachet Kent e 1 dolar și se vinde cu 50 lei. Deci dolarul e de 4 ori mai scump și asta e smecheria. Băieții cu doxă fac rost de Kent, apoi de bani și gata Mașina !

Mi s'a spus și am înțeles: ca să supraviețuiești trebue ori să impui odiosul bacșiș ori să furi. Si mi s'a subliniat că toată lumea fură, n'au ce mânca, stau la cozi, dar Piața fiind goală banii se strâng. Din furat și bacșiș apar mașini și apartamente "proprietate personală".

Cititorule te rog să mă crezi că nu mi-au picat bine la suflet aceste noutăți. Am fost impresionat de imaginea de apocalips moral ce mi se contura. Dar, ca ardeleanul, mi-am zis: stai blând că n'o fi chiar așa.

Inteleg că se fură, dar chiar toți? Luând statisticile oficiale reiese că 50% din populație e ocupată în agricultură. Ce pot ei fura? Dela cine pot cere ei bacșiș sau lua mită, pentru ce?

M'am gândit la ai mei, țărani prin naștere, vocație și suflet care n'ar părăsi sărăcia lor pentru nimic. Li s'a luat totul. Sunt "colectiviști". Dragă Doamne ! Dacă n'au un anumit număr de zile muncă la colhoz, nu ai drept la grădina ta, de pe terenul tău. Vaca n'ai unde s'o duci la păscut, nici chiar pe șanț. Oile nici atât. Un știulete furat de pe tarlaua colectivei te costă închisoare. Pentru lemne la pădure, repartiție (bacșiș). Ce să furi?

Cealaltă parte a populației, dela orașe, reprezintă, să zicem 11-12 milioane. Din acestia 50% sunt productivi, în fabrici. Din 6 milioane rămase, cel puțin 3 milioane sunt copii, studenți, elevi. Ce pot ei fura, de unde bacșiș, mită? Când lucrezi la betoane, sau la metal în fabrică, ce să furi și cui să vinzi?

Mai rămân 3 milioane. Din aceștia 1 milion sunt activiști de partid și securiști. Aștia fură, dar la alt nivel.

Armata (incluzând Batalioanele de intervenție ale Securității și pompierii) este numeroasă atingând ușor cifra de 500 mii. Ce să fure soldații, ofițerii, de unde să ia bacșiș? Reiese că 2.5 milioane sunt ocupate în administrație și în sfera servicii, adică: funcționarii publici, doctorii de tot felul, personalul sanitar, miliția, chelnerii, turismul, etc.

Aceștia, da pot fura, cere bacșiș or lua mită. Dar ei reprezintă 11-12% din populația de azi a RESERE. Dacă Alecsandri a emis asertiunea că Românul e născut poet, nimeni nu a verificat că e născut hoț sau gheșeftar. Așa că din 11-12% care pot fura, datorită sistemului, îmi permit să cred că 25% sunt cinstiți și nu o fac. Deci mai rămân mai puțin de 2 milioane care impresionează turiștii și clădesc o imagine a Țării de azi !

Deci cine fură? O minoritate clădită și susținută de regulile partinice, putrede, imorale, antiumane. Ca să faci parte din această minoritate trebuie să-ți înmoi, până la starea de gelatină, șira spinării morală, să-ți mânjești conștiința colaborând cu ocupantul.

Am convingerea că această morală de tip nou, comunistă, este afișată și ajutată oficial să fie publicitată cât mai mult cu scopul ideologic al distrugerii imaginei naționale a Poporului Român. Este o parte din campania începută în 1944 de desnaționalizare, mai mult chiar de desființare a Poporului Român, subminând sistemele de referință morale.

Dar cred încă, nu pot să n'o fac, cu toate suferințele mele nedrepte, că Poporul, Națiunea, din care fac parte prin sânge, limbă, cultură, nu e viciată și oricând se vor găsi resurse morale ca să ne ajute să extirpăm mădularele putrede.

Pentru că furtul și bacșișul nu sunt parte integrantă, specifică neamului nostru: sunt doar constituentele de bază ale așa zisei morale de tip nou, oficiale, comuniste.

Camil UDREA

PREŞEDINTELE DUB-MA-KA

După un Dubcek și Mao național, acum avem și pe Kania al nostru. In 1968, când Rușii au intrat cu mare tămbălău în Praga, unde au fost primiți cu torțe vii, ca Jan Pallach și alții, Dubcekul național dela București, a pus să fie adunată lume cât mai multă și-a amenințat că dacă i-se face și lui ca Dubcekului Cehoslovac, el mobilizează toate gărzile socialiste naționale sub comanda lui și se alege praf și pulbere de invazori. Rușii s'au speriat și nu s'au atins de Dubcekul II.

Dar Dubcekul național nu s'a lăsat, și cum a trecut toamna dela Praga, a început și el să facă ceva. Si cum Dubcek se dusese pe apa istoriei, el s'a pus pe "revoluție culturală", și trage-i Mao național ! Tot cam pe atunci a hotărît săși pună în acțiune și nevasta, papucul cu pingele de oțel și colți. Si așa bieții Români au început să se afunde tot mai rău într'un fel de mocirlă, nici chiar marxistă nici chiar chinezească, dar tot mai adâncă și mai națională.

In vara lui 1980 a apărut în Polonia mișcarea de emancipare muncitorească. In primul moment fostul Dubcek II trecut la Mao II, s'a răcăduit, și a veștejit pe Kania că nu ia măsuri socialiste pentru menținerea ordinei socialiste. Acestea au fost scrise negru pe alb la gazetă. In România maoizată era o mizerie mult mai mare decât în Polonia regimului la fel de corupt al lui Giereck. Dar Dubcek-Mao II s'a speriat, și de Papa și de Walesa și de toate însubordonările anti-leniniste din Polonia. Până la începutul lui 1981, comuniștii din Polonia, cu majoritatea lor și Kania în cap, au făcut ceva la ce nu s'ar fi așteptat nici în vis vreun cetățean de dincolo de Cortina de Fier: în loc să deslănțue un război împotriva propriului popor, comuniștii polonezi au trădat pur și simplu leninismul, fără de care n'ar fi existat nici comunism nici Președinte în R.S.R.

Ce să mai facă Președintele Dub-Ma? In România nu apărea nimic nou, mereu era același cameleon Președinte, deci la Dub-Ma l-a adăugat și pe Ka. Si la nici un an după revolta poloneză, Românii au și ei un nou Președinte Dub-Ma-Ka, după care bine face în Polonia Kania, și în locul lui la fel ar face și el. Trăiască independența! Numai că Polonia e una, și R.S.R. este alta. In Polonia Kania a făcut cum a făcut, pentrucă avea de ce să facă așa. Dar în Româmia? Nici tu mulțimi credincioase, nici tu Walesa, nici tu Papa, nici tu grevă, nimic, dar nimic. Atunci ce să se schimbe, când totul este în cea mai bună ordine? Președintele Românilor este foarte consecvent. El a luat partea lui Dubcek, dar acolo unde era locul lui, în Cehoslovacia. Acum ia partea lui Kania, dar să fie la el acolo acasă, în Polonia, nu în România. In România nu pot rămâne decât marile modele istorice: Lenin, Stalin si Mao. Dacă după apariția Dubcek, vigilența comunistă în R.S.R. s'a maoizat în cel mai înalt grad, este ușor de înțeles ce remaoizare va urma după ce Președintele cu nenumărate fețe l-a aprobat pe Kania în Polonia.

La această ultimă șmecherie este greu de gândit că au mai căzut în plasă naivi, ca în 1968 când Președintele a "harangat" masele la București ca să-l apere pe Dubcek la Praga. In plasa de atunci au căzut o mulțime de intelectuali și tot felul de oameni cumsecade, ca para mălăiață în gura lui Nătăfleață. Acum însă nu va mai cădea nimic. Iar oamenii își dau seama cu siguranță cât de rău se vor înăspri lucrurile. Chiar așa dela mână până la gură, din anii care-au urmat lui 1968 până azi, nu uită oamenii. In gazete și discursuri, de când a apărut "Solidaritatea" în Polonia, nu se scrie și vorbeste decât de "noi revoluții", la țărani, la muncitori, în fabrici. Dar în același timp poliția nu mai pridideste cu hărțuiala oamenilor, și sistematic se retrag alimentele din circulație, așa că oamenii înfometați, sau ținuți la un minimum de cartofi și pâine tot mai proastă, să știe bine că pomana nu vine din cer, ci dela stăpânirea, care tot face "revoluții de sus în jos", dar când pe față, când pe dos, ca nu cumva "masele" să cadă pradă vreunei "fracțiuni". Noul Președinte Kania II va ține exact cât va ține și Kania, dar pe când în Polonia se vor schimba multe, în România nu se va schimba nimic, decât în mărirea mizeriei, a fricii și a desgustului de-a fi în cetate.

Dar s'ar putea, ca părtinirea lui Kania de către acest Președinte să fie semn rău, cum a fost și când cu Dubcek. Apără-l Doamne pe Kania, că Președintelui nu-i face nimeni nimic.

Stan PĂȚITUL

LINII PARALELE ÎNTRE CELE DOUĂ "L"-ele!

Una-i Leanca, "academiciana" lui Niculiță; cealaltă e Lupeasca, a lui Carol "Domniță."

Pe ambele fuste le leagă un destin comun.

Lupeasca a fost amantă și mai târziu nevasta dictatorului Rege Carol.

Leanca a urmat aceeași scară și a ajuns nevasta Dictatorului Niculiță.

Lupeasca a iubit bijuteriile și aurul.

Leanca, în schimb, iubește aurul și bijuteriile.

In 1939, când polonezii se refugiau în România (în urma invaziei Germano-Rusă) îi aștepta la frontiera dintre Lwov și Cernăuți, col. Gabriel Marinescu, criminalul prefect al Capitalei.

Tot ce era de valoare, era "vămuit". Partea leului o înfășca Lupeasca.

In România, în 1977, tot ce-a fost de valoare în blocurile dărâmate de cutremur, au fost strânse de Miliția Capitalei și predate "Comisiei pentru Problema Sinistriaților" de sub președenția tovarășei Lenuța Ceaușescu.

Oamenii, după aproape 4 ani, nu și-au primit nici acum lucrurile de valoare. In limbajul juridic asta se numește "FURT".

Leanca și Lupeasca sunt fuste cu numitor comun!

O revistă din Paris dă cazul concret al soților Finchelstein care au identificat 85 de obiecte de valoare găsite de miliție, și care nici astăzi nu au fost înapoiate.

Alți cetățeni, în aceeași situație, scăpați în lumea liberă, au intentat procese guvernului român. Ei își cer bunurile confiscate pe nedrept.

Asemănarea între cele două "L"-ele nu se oprește aci.

Lupeasca, fiica șepcarului din Piața Unirii, Iași, pe care Pamfil Seicaru a numit-o "Tucalul fotografului" (Fusese măritată cu fotograful Pozmantir, N.R.) a dorit să-și înobileze originea și și-a însușit titlul de "Domniță".

Leanca, din motive ideologice - comunismul și noblețea sunt incompatibile - a dibuit un alt titlu ca să și-l agațe ca franjuri la chiloți.

Cum în tinerețe făcea repede socoteala la consumatorii beți: 7 țoiuri a 30 de bani "face" 5 lei, și-a zis că-i îndreptățită la titulatura de mare savantă!

Astfel crâșmărița ce-și dezgolea pulpele ca să promoveze consumul țuicii, a devenit "Academiciană".

Soarta lui Carol și a "Domniței" este înscrisă în istorie: alungați și huliți.

Nici soarta Ceaușiștilor n'o să fie diferită.

George DRAGU

EVOCĂRI ȘI PREZENTĂRI NECESARE

Horia STAMATU

"GANDIREA", "gândirism", "antigândirism", sunt noțiuni care direct sau indirect duc la punerea în valoare sau denigrarea lui Nichifor Crainic, la al cărui nume venit cine știe cum în vorbă, atât comuniștii din R.S.R, cât și "les biens pensants" din exil își scuipă în sân. Cu deosebirea că în exil, unde există libertate de expresie, unii înainte de-a scuipa în sân își mai fac și cruce cu limba'n gură, ca în caz de primejdie a unui "extemporal" la purtare. Deși, la drept vorbind, Tudor Vianu a fost primul care a adus în Occident informații în legătură cu chinurile și umilirile la care a fost supus Nichifor Cranic în închisorile pe care le-a umplut "liberarea" (în noul jargon "eliberare"). Dela moartea lui Crainc trecuseră cel puțin zece ani, și dela dispariția "Gândirii" cel puțin 30, când acum câțiva ani un hamal al proletculturii, D. Micu, a fost însărcinat să umple cu inepții în jurul unor citate serioase, un cartoi de o mie de pagini, "Gândirea și gândirismul". De ce s'a cerut această uriașe muncă manuală pentru care a și fost ales cel mai robust om de serviciu al partidului?

Căutarea unui răspuns la această întrebare ne-a fost incitată de articolul lui Vintilă Horia "Corespondențe și amintiri", din "Cuvântul Românesc", numărul pe luna Aprilie 1981. Partea privitoare la Nichifor Crainic din acest articol s'ar rezuma cam astfel: nu toți cei care scriau la "Gândirea" gândeau la fel cu Nichifor Crainic întru totul, dar nu mai puțin toți aveau ceva comun ce-i aduna la "Gândirea", bine înțeles prin Crainic.

Categoric, fără ajutorul nici unui stahanovist al condeierilor de partid, se poate spune că nu a existat nicio "ideologie", nicio "doctrină" literară, filosofică, politică sau altfel, și niciun "program" de acțiune în vreunul din aceste domenii care să poată fi exprimate prin conceptul de "gândirism". Totuși "gândirismul" a fost ceva ce a existat, și poate fi definit azi după 37 de ani dela dispariția "Gândirii", însă numai cu condiția independenței față de orice prejudecată ideologică ori sectară, sau chiar de origini mai serioase.

Pentru a ne apropia de posibilitatea unei definiri a "gândirismului", începem cu o metaforă. Ceea ce făcea un loc aparte revistei "GANDIREA" în lumea culturală românească era mai întâi o anumită "atmosferă" care emana din această publicație. Era ceva de "casă mare", și aceasta e metafora de care ne folosim. Om de "casă mare", sau "casă bună" era la noi nu doar contrariul "neamului prost", dar și al omului care nu eșea din comun cu niciun fel de înzestrare deosebită. Ca și în sensul social, există și în cultură o lume de "casă mare", și din aceasta făcea parte Gândirea, cum făcuse parte în secolul trecut "Convorbiri Literare". Astfel GANDIREA apărea ca un fel de club cultural select.

Ceea ce aveau în primul rând oamenii acestui club select era bine înțeles ceea ce era mai important, deci clasa lor intelectuală. Trecând dela metaforă la obiect, este nevoe să spunem în primul rând ce nu a fost GANDIREA, adică nu a fost o publicație a vreunei ideologii politice, nici a vreunui sistem dogmatic de vreun fel, nici o publicație de profesie "naționalistă", nici măcar "conservatoristă". In schimb a fost o publicație de literatură, de gândire și artă stabilită la cel mai înalt nivel intelectual al României anilor 1920-40.

Marea revistă, scrisă de un respectabil număr de colaboratori permanenți, fluctuanți sau simplu ocazionali, este fără îndoială sub aspectul scrisului opera celor ce-au scris-o, dar adunarea acestei lumi într'o revistă a fost opera lui Nichifor Crainic, personalitate efectiv charismatică și integratoare. GANDIREA a avut o mulțime de colaboratori tineri, oarecum în trecere, și după 1920, și după 1930, și chiar după 1940, dar cel puțin până la război au fost colaboratori permanenți ai GANDIRII un număr de oameni de valoare neajuns de nicio altă revistă în perioada interbelică. Nu vrem să spunem că alte reviste nu au avut colaborări de mare calitate, dar acestea nici nu au avut o viață așa de lungă, nici o asemenea permanență de club select. "SBURATORUL" lui Lovinescu a apărut puțin, IDEEA EUROPEANA a fost și ea alt club select dar a durat și ea puțin. Toți acei oameni de valoare au fost aduși la GANDIREA de Crainic, nu de vântul de pe stradă.

Intrebarea cum i-a adunat, ne duce dela metaforă la întrebarea concretă: ce era pregnant "gândirist" la GANDIREA, ce era acel ceva "comun" prin care Crainic și-a adunat colaboratorii? Un element fundamental care da acest ceva comun, l-am numit mai sus: nivelul intelectual superior al acelor oameni. Dar această înaltă calificare era dinamizată de o anume tendință pe care am numi-o voința îmbinării unui anumit suflu artistic, de gândire și poezie profund "românesc", cu formele cele mai valabile ale marilor culturi europene tradiționale și contemporane. Chestiunea "românescului" nu este pur și simplu un "naționalism", care existase de altfel la toate nivelurile și în toate gradele în România Mică, dela profunzimea unor Bălcescu sau Eminescu, până la superficialitatea politicienilor de toate zilele. Când apărea GANDIREA, intelectualii de seamă din România abia ajunsă mare, își puneau în termenii secolului XX problema lui "ce este românesc". Intrebarea era astfel pusă și mai profund, și altfel decât fusese înainte de război, cu "semănătorismul" sau "poporanismul" României Mici. Acele curente pe care nici nu ne gândim de altfel să le ștergem din istoria culturii românești pentrucă au existat și au fost însuflețite de atâtea personalități, erau legate de ideile secolului XIX, de pozitivismul filosofic, de naturalismul și psichologismul literar, de tolstoism, de socialism, de darwinism sau chiar rasism.

GANDIREA însă apărea ca un club de personalități tinere, dintr'o nouă generație față de un Iorga de exemplu, care reluau problema "românescului" prin impulsia altor curente, metafizice, de filosofia culturii, de estetică, de poietică, și care nu mai erau nici din familia pozitivismului, nici dintr'a naturalismului literar, sau a psichologismului ori a sociologismului, curente epuizate ale unui secol revolut. In aceasta constă secretul "gândirismului" care a existat prin GANDIREA, fără să fie o ideolgie, un blindaj dogmatic sau cine știe ce "școală literară și artistică", ci intenția de a da o cât mai actuală formă unor conținuturi de cât mai mare adâncime, existente în tradiția românească ale cărei rezervoare încă nu fuseseră bine scoase la suprafață, ci exploatate abia la nivelul unui "pitoresc" ce nu se ridica la ceea ce Blaga avea să numească "cultura superioară" în opoziție cu aceea folclorică. Acest lucru minunat al întâlnirii "românescului" din adânc cu formele culturii moderne europene, s'a petrecut mai întâi la Paris, unde Brâncuși a dat viață "Păsării măiastre", și la GANDIREA unde Lucian Blaga a publicat poemul epocal închinat acestei opere. "Măiastru" este un atribut magic, dat de folclor păsării din povestea în care întruchipează o ființă a jertfei pentru oameni (vezi P. Ispirescu). Lucian Blaga a transpus pe "măiastru" și a zis "Pasărea sfântă", trecând dela simplul magic la mai puțin simplul sacru. Dedicația este ea însăși un program "gândirist": "Intruchipată în aur de sculptorul C. Brâncuși". Brâncuși răscolind memoria românescului din formele plastice, ajunsese la concluzia lui genială departe de România, la Paris, dar Blaga, și el răscolitor al adâncurilor "românescului" prin filosofia culturii și poezie a recunoscut miracolul turnat în aur, și l-a comentat în GANDIREA. Blaga descoperă la Brâncuși reactualizarea sacrului prin învierea formelor archaice, rămase din vechi, și ne traduce în "logos" sacrul făcut palpabil de sculptor în forme. Această "pasăre sfântă" este o imagine a păsării Sfântului Duh, pentrucă în basmul din care s'a inspirat și Brâncuși este o versiune puțin băgată în seamă a "Mănăstirii Argesului", dar în această versiune aparte lipsește oroarea jertfei capitale. Dacă în "Mănăstirea Argeșului" avem pe "Manole" care este simbolul Tatălui, soția zidită de vie ar fi simbolul Fiului, în basmul lui Ispirescu găsim simbolul Sfântului Duh, care este "Pasărea măiastră". Un Impărat construise o Biserică, dar turnul ei se dărâma neîncetat, și i s'a spus că până când nu va locui în turn Pasărea Măiastră, turnul se va tot dărâma. Fiii lui au găsit pasărea și i-au adus-o, iar după ce au pus-o în turn acesta nu s'a mai dărâmat. Pasărea din basm este strălucitoare, ca a lui Brâncuși: "Toată lumea se mira de frumusețea acelei păsări, care era cu mii de mii de vopseli, penele ei străluceau ca oglinda la soare; iar turnul bisericii nu se mai surpă; pasărea se așeză în acel turn cu cuibul ei (. . .) pasărea se părea a fi mută, căci nu da niciun viers". "Ascultând revelații fără cuvinte / subt iarba cerului sborul ți-l pierzi", comentează Blaga în poemul lui, care este o apologie a misterului: "Din văzduhul boltitelor tale amiezi / ghicești în adâncuri toate misterele. / Inalțăte fără sfârșit, / dar să nu ne descoperi niciodată ce vezi". "Pasărea măiastră" adusă în actualitatea culturii europene de Brâncuși la Paris și readusă în actualitate la ea acasă de Blaga, este azi un simbol în Occidentul care își caută o pildă a renașterii, și o găsim în titlul unei cărți închinată Europei, intitulată chiar "Maiatra", și scrisă de un grup de intelectuali francezi. Respectul față de "sacru" era de asemenea ceva comun celor dela Gândirea, așa că acesta era un alt element al "gândirismului", însă nici "obligatoriu" nu era nici îngrădit de vreo dogmatică, pentrucă ședeau foarte bine în aceeași revistă teologi ortodoxi ca Stăniloae sau Crainic însuși, și eterodoxi în sensul cel mai larg al cuvântului ca Blaga, Dan Botta, Adrian Maniu, V. Voiculescu, toți respectuoși față de sacralitate, dar altfel decât ortodoxii sau catolicii, sau creștinii în general. Deci până aici am găsit trei note ale "gândirismului": intelectualitate superioară, adâncire a "românescului" în termeni noi și în vederea îmbinării lui cu suflul modern al marilor culturi, și la urmă respectul pentru "sacru". O altă notă a "gândirismului" era problema "răsărit-apus", în căutarea unei armonii, sau complementarități care pentru Români apărea accesibilă ca fiind așezați între Răsărit și Apus, între "bizantin" și "occidental". Se simțea nevoia unei sinteze originale românești, și astfel Crainic studia în mod special misticii germani, Blaga stabilea morfologia "spiritualităților creștine". Nu este deloc nesemnificativ faptul că Matei Caragiale și-a publicat "Craii de Curtea Veche" în GANDIREA. România, țară și cultură așezate între Orient și Occident a fost și problema acestui autor doar aparent fără nicio problemă. Cu problema lui a venit la GANDIREA, nu s'a dus la locul lui din vremea debutului, la "Viața Românească", unde de altfel fusese foarte rău primit, și acceptat numai ca fiul lui I.L. Caragiale, iar cel ce-a strâmbat din nas a fost "marele" poet Topârceanu (lucruri povestite în niște "Amintiri" de ale lui Sevastos). In afară de sinteza orient-occident, "gândirismul" mai aspira și la o îmbinare a modernului cu tradiționalul, la o revalorificare modernă a "archaicului", în sens restrâns, mai ales de limbaj, cum a făcut nu doar Matei Caragiale, dar mai apăsat, Păstorel Teodoreanu, și el colaborator la GANDIREA. Această revalorificare a vechiului prin modern, era în spiritul timpului, se făcea în toată Europa după primul război mondial, când etnologia și folcloristica luau un nou avânt, cum a luat după cel de-al doilea război mondial istoria religiilor. Iar arta plastică se alimenta din măștile , statuile sau încrustările din coloniile apropiate sau îndepărtate. In România, ajunsă România Mare, acest spirit al timpului lua un caracter național, noi nu aveam colonii, dar aveam multe necunoscute în propria noastră cultură și tradiție. România Mare oferea un imens rezervor folcloric și etnografic nevalorificat pe plan superior, practic ignorat de fostul semănătorism sau populism care promovau un fel de "clasism", deși țărănimea păstrătoarea tradiției nu era o "clasă" ci însuși poporul român, lucru stabilit de Eminescu, uitat de România liberalilor, și redescoperit după Intregire de o mișcare culturală cu ramificații în filosofie, sociologie, teologie, artă plastică, muzică. Si astfel la GANDIREA aveau să apară studiile lui Blaga și Dan Botta în legătură cu fenomenul "mioritic", considerat în altă lumină decât până atunci, dincolo de simplul "național-folcloristic" și anume în vederea unei filosofii a culturii, lucru nou la noi, adus prin GANDIREA. Saltul calitativ dela "semănătorism" la "gândirism" a fost saltul calitativ dela secolul XIX la secolul XX, în vreme ce toate vechiturile socialismelor se înțepeneau în secolul XIX.

Tot GANDIREA, paralel cu ziarul CUVANTUL, condus de Nae Ionescu, avea să întreprindă vădirea originalității creștinismului, românesc, cu Nichifor Crainic, D. Stăniloae, Vasile Băncilă și alții. Nu mai puțin într'o poezie numită cam aproximativ "tradiționalistă", ceea ce nu este corect, aveau să fie răscolite rezervoarele românești "păgâno-creștine" de cel puțin patru poeți de mare format, Blaga, Pillat, Crainic, V, Voiculescu, la care putem adăuga și pe Adrian Maniu, și el poet al "misterului". Aceștia nu pot fi deloc confundați cu "semănătoriștii", și însuși Crainic are tot atâta de puțin comun cu Vlahuță, cât Lucian Blaga cu Bolintineanu. Poeți ai misterului "păgâno-creștin", nu ai dogmelor, aceștia sunt poeți moderni, în sensul secolului XX de după simbolism, dincolo nu numai de semănătorism, dar și de simbolismul unor Minulescu sau Arghezi, deci contemporani cu Rilke, T. S. Eliot, Peguy, Saint-John-Perse, etc. Argumentul formal, cu privire la vers, nu ține, pentrucă spiritul timpului se caută în primul rând în conținut, și prin conținutul preocupărilor și intenționalități cei dela Gândirea erau în secolul XX. Dacă Ion Barbu a rupt firul "tradiționalismului" formal, în conținut el avea ceva comun cu "gândirismul" nu cu "suprarealismul". "Modernismul avantgardist" este una și "modernitatea" secolului XX era alta, în sensul că această modernitate implica mult mai mult în adâncime decât micile scandaluri formale. Iar negarea unui "gândirism" cu argumentul că Blaga, de pildă, nu ar avea nimic comun cu Crainic sau chiar ceilalți, e falsă, pentrucă toți acești poeți au deplină constiința substratului autohton, substrat cultural și metafizic, după cum în același timp au și o afinitate indiscutabilă cu cele mai serioase curente moderne, dela unul dintre maeștrii lui Blaga, cum a fost vitalistul expresionist Rudolf Pannvitz (1881-1989) până la Rilke și cei mai sus amintiți. Pillat chiar a tradus din Eliot și Saint-John-Perse. Nu mai puțin chiar aspectul grafic al revistei era în spiritul timpului, care tindea spre exploatarea etnografiei și a folcloricului.

In perioda numită de unii "pășunistă", a SEMANATORULUI, ilustrațiile de carte sau coperțile artistice, se făceau după așa numitul "stil modern" dela sfârșitul secolului XIX și începutul acestuia înainte de primul război mondial, și în care nu intrau elemente folclorice ci mai curând baroc-orientale. Acest stil modern dela 1890 până la 1914, era practicat la noi de o mulțime de artiști, ca Verona, Kimon Loghi, Ary Murnu, Simonide, Ioanid, Grant. Grafica decorativă a lui Demian, inspirată din folclor, era paralelă cu "atelierul Brâncuși" dela Paris. GANDIREA a fost prezentă în modernul Europei din care va rămâne ceva, și de aceea se deosebește de modernismul care era altceva, mai curând foarte efemer. Cât privește un poet ca Vinea, animatorul revistei moderniste CONTIMPORANUL, el este înrudit mult mai mult cu gândirismul decât cu modernismul în opera lui lirică.

"Gândirismul" deci a existat, am văzut elementele care îl compuneau, dar nu a fost nici o ideologie, nici un sistem dogmatic, nici expresia unei grupe de interese în afară de cultură. Gândirismul a fost o realitate culturală dela noi prin imbinarea tradiției cu modernul, a vechiului cu noul, a elanului vital cu spiritualul, a localului național cu universalul ecumenei. Nichifor Crainic a avut în el însuși acest "gândirism", și ca personalitate carismatică și integratoare în lumea culturii a adunat la

Continuare in pag. 9

SALON LITERAR

de Dumitru STÀNCESCU

IARĂȘI BIEȚII DACI

Cu împlinirea celor 60 de ani dela înființarea unui micro-partid comunist, predominant compus din minoritari, în România din 1921, "dacismul" scornicestian ia din ce în ce proporții mai grotești. Pe două pagini centrale, "România Literară" (19.III.1981) este exaltată cea mai anti-prietenească dintre categoriile umane, aceea a "comuniștilor", primejdioși pentru majoritatea lumii, pentrucă sunt "cei mai mari patrioți ai acestei țări" (Ilie Purcariu, "Comunistii în destinul României"). Ce rost au divagațiile din acest articol într'o revistă literară nu știm, dar încheerea "poetică" a acestei porții masive de grotesc ne lasă, cum se zice, "visători": "Ni se cere o regândire lucidă, critică a întregii activități (. . .) Comuniștii, cei mai mari patrioți ai acestei țări, ne-o cer prin vocea lor cea mai autorizată. (știm care e vocea, n.r.) A-i răspunde cu toată angajarea în faptă înseamnă a-ți iubi patria și poporul. SORBIM DIN EÁ, DIN ACEASTA IUBIRE CA SI VECHII GEȚI DIN BATRANUL ISTROS, CU GANDUL LA RENASTEREA NOASTRA CONTINUA". Cerem scuze, am zis "Daci", dar tot de Dacia e vorba. Cum rămâne însă cu poeții care se fac că. . . s'au "trezit"? Ar fi cazul să li-se cânte: "Melc melc, codobelc, / Scoate coarne bourești / Că plecăm din București / Si te duc la Dunăre / Să bei apă turbure". Dunărea este, cum știm, Istros.

SATUL ARDE ȘI BABA SE PIAPTANĂ

Bucovina de Nord este sub Ruși de 37 de ani. Bucovina a fost sub Austrieci din 1775 până în 1918. Deși a trecut atâta timp de când a fost sub Austrieci și acum este în parte sub cismă rusească, s'a găsit un "patriot", probabil un bucovinean mai "sui generis", pe nume Ion Tugui, care cum spune "Luceafărul" din 18.IV, a scris "o saga bucovineană", întitulată "Solemnitățile supușilor", și în care sunt evocate ororile făcute de. . . Austrieci împotriva Românilor. Dar azi, în 1981, problema Românilor din Bucovina de Nord, nu este cum îi schingiuesc și-i exploatează Austriecii, pentrucă o fac mult mai bine și mai eficient Rușii. Așa că în loc ca literații din R.S.R. să se întrebe ce se va alege de Românii din Bucovina de Nord, scormonesc ce-au făcut și n'au făcut Austriecii acum 100 sau 150 de ani. Incă odată dăm peste procedeul tipic al desinformului comunist, care operează ca în brânză cu tot felul de "țugui", dela Uzbeci până la "ai noștri naționali dovleci", cum ar rima un Adrian Păunescu dacă și-ar schimba cazaca. In orice caz este mai mare rușinea că se găsesc Români capabili de afaceri așa de spurcate.

●

PREZENȚA DE SPIRIT CU ÎNTÂRZIERE

Se pare că împuțitura haznalei comuniste abia acum a ajuns la nasurile celor mai exaltați poeți partinici. Cine știe, poate o undă de curaj s'a abătut din Polonia și mai la Sud. Un autor de poeme foarte gloduroase, Ion Gheorghe, a scos o carte întitulată "Elegii politice". Este evident că respectivul plânge felul ne-comunist în care comuniștii au aplicat comunismul, deși toată lumea, inclusiv el, știe că altfel nu se poate aplica niciodată comunismul, pentru simplul motiv că tot succesul lui nu stă decât în definirea ideii cu bâta.

Adrian Păunescu, lăudat cum am văzut de Sorescu, se întrece pe sine spunând despre Ion Gheorghe din această carte: "ELEGIILE POLITICE" ale lui I. Gheorghe, marchează, după opinia mea, cea mai ridicată ștachetă (ulucă, sau bară, n.r.) a poeziei române de totdeauna". Cu alte cuvinte: ce mi-e asta, ce mi-e LUCEAFARUL lui Eminescu. Pe aceeași pagină din "Luceafărul" (19,III,1981) Cezar Ivănescu declară categoric: "o poezie comunistă". De ce ? Probabil pentrucă Ion Gheorghe scrie cum citează Adrian Păunescu: "Bărbătește și-au plătit țăranii/ Cotele de lapte, de grâu și de carne" Asemenea halcă de poezie, tăiată din crupa animalului viu, ceeea ce apare a fi pentru poet țăranul, ne ridică la "cea mai ridicată ștachetă" a poeziei românești. Gheorghe Pituț, alt poet după vremi, cum poate și el, "concluzionează": "Elegiile politice sunt meditații realiste în aria fenomenelor și contradicțiilor sociale dela noi; ele avertizează împotriva oricăror stagnări în procesul de lărgire al democrației socialiste, poetul considerându-se un comunist și dorind să se piardă și amintirea acelei vremi când "Nu se mai încrede / Nimeni în Nimeni".

"Ce spui Franț", zice Sorescu într'o poezie imitând pe bunica lui, noi știam altfel. Si anume că timpurile fricei tuturor de toți nu sunt de ieri, ci de foarte de azi, așa cum se plâng toți Românii care fug de acolo, e drept nici poeți nici scribi ai partidului, dar oameni care nu mai suportă neomenia comunistă. Toți acești saltimbaci ai vorbelor, răgușesc de ani de zile ridicându-și șeful și partidul în slăvi. De unde le vine această prezență de spirit cu atâția ani întârziere ? Ani de grăunțe și îngrășare, Cum bagă de seamă și Sorescu.

DE AMICITIA

Intr'un interview din Martie ("România Literară", cut ("România Literară", 19.III.1981), poetul Marin Sorescu se plânge de atmosfera neprietenească din publicistica literară: "Ar fi bine ca spiritul prietenesc să se poată vedea și în presa literară, unde se poartă în ultima vreme prea mult inimiciția". E adevărat, presa literară din R.S.R. este foarte otrăvită, și s'au văzut cazuri de adevărate denunțuri, cum a pățit un poet mai tânăr din partea altuia mai bătrân care l-a declarat "legionar", pentrucă tânărul vorbea de Dumnezeu și îngeri, care dela Gagarin știm că nu există, pentrucă el, astronautul, n'a văzut nici una nici alta.

La rândul lui, Sorescu este un "bun prieten" al lui Adrian Păunescu, despre care scrie în revista "Ramuri", unde e redactor-șef: "Iată, că în ultimii ani producția lui, era să zic la hectar, a fost foarte ridicată". Titlul articolului "sorescian", cum se vorbeste azi în R.S.R., este: "Medicul de circă (circumscripție) planetară - ADRIAN PAUNESCU: "Manifest pentru sănătatea pământului". Se pare că Sorescu nu e chiar prieten cu Păunescu, dar îl cunoaște, și îl prezintă: "Il cunosc de când era slab. Ce buni sunt poeții slabi, pela 18-25 de ani (. . .) Păunescu s'a aruncat în poezie cu deslănțuirea cu care de obicei se desleagă cuvintele încrucișate. In tren (. . .) Are în cap mii de rime, care cer versuri înapoia lor, precum lațul spânzurătorilor gâturi". Dacă e "pretenie", cum zice șeful, să tot fie! Definirea lui Păunescu prin "mesagiul" lui este fără echivoc: "Orice s'ar spune, Adrian Păunescu a fost condamnat să fie goarnă socială (. . .) în această carte își publică poemele mai vechi întoarse pe dos". Adică, am zice noi, ar fi "critic", cum s'ar vedea din următorul citat pe care-l dă Sorescu: "A promite mereu, a promite / A'ncurca și etape și țintă, / A'nvăța pe copii cum să mintă / Si a-i da căii veșnic greșită. / Dați paharele'ncoace că-s goale,/ Să le umplem cu sânge pe toate / Din arterele mele tăiate, / Sânt paharnicul morții morale". "Pe dos", zice Sorescu, "curat pe dos coane Marine", ar zice Pristanda. In concluzie mai zice Sorescu: "Matricierul de entuziasme înghite plumbul și constată că e amar și toxic". Asa e, "curat bampir coane". . . prieten.

■

EVOCĂRI ȘI PREZENTĂRI NECESARE

Urmare din pag. 8

revistă atâta lume aparent foarte diferită, dar în care toți aveau în ei ceva din "gândirism", și a interesat timp de 20 de ani un public de intelectuali care și ei aveau antene pentru ceea ce plutea în aerul Europei inter-belice, diferit de cel dinainte de 1914.

Dar "gândirismul" estetic? In această ordine credem că GANDIREA a fost revista care în România a grupat cel mai mare număr de gânditori ai artei, esteticieni, critici, istorici ai artei. Ajunge să enumerăm: Lucian Blaga, filosoful stilului ca expresie specifică în istoria culturii, Stefan Nenițescu, Tudor Vianu, Al. Busuioceanu, Aurel Broșteanu, Oscar Walter Cieseck. Iar Crainic el însuși era un excelent comentator al artei. Dacă latura esteticei generale și a artelor plastice a fost cu mult mai bogată la Gândirea decât latura criticei literare, aceasta se explică și prin spiritul timpului. Critica literară n'a mai avut în Europa strălucirea de înaintea primului război mondial. La noi a fost un critic reprezentativ pentru acea epocă, Lovinescu, pentrucă la noi era o literatură tânără și trebuia să avem în continuare după secolul XIX un critic reprezentativ, dar marile literaturi europene se pare că nu mai aveau această nevoe, erau saturate de critică. Iar planul pe care operau acele literaturi era altul, de pildă un German, Curtius, avea să lanseze pe un Irlandez, Joyce, sau chiar pe un Francez, Proust, la început primit rece la el acasă. La GANDIREA și-a început activitatea George Călinescu, dar în urma unui incident penibil, n'a mai avut ce căuta între oamenii bine de acolo. In orice caz cu accentul pe artele plastice și muzică în dauna criticei literare, GANDIREA are încă ceva din spiritul timpului.

Sub aspectul politic nu se poate vorbi de GANDIREA în mod special, pentrucă în componenta gândirismului politicul nu avea niciun rol determinant. Tot ce se poate spune că ar fi avut politic comun cei care scriau la GANDIREA, era că mai toți aveau în general o poziție de centru, cu unele excepții temporare cum a fost Dr. Niculae Roșu, iar însuși Crainic nu s'a definitivat de partea nici unei extreme până când nu a intrat la colaborare cu extremismul dictatorial, sub Carol II și Antonescu, dar atunci nu a vorbit "gândirismul" lui, "ideea" a eșit total din actualitate pentru el, și a funcționat numai un impuls pe care nu îl judecăm aici, fiind vorba de altceva decât de procesul politic al cuiva. In linii mari, "gândirismul" era efectiv la intelectuali de categorie superioară, inadaptabili la politicianismul de atunci și care gândeau "românescul" în alți termeni și decât liberalii, și decât țărăniștii, și decât toate stângile, și chiar de cât mișcarea națională a tineretului, pentrucă dominau de fapt Profesorii.

In timpul glorios al GANDIRII, în afară de generația lui Crainic, au mai venit dela începutul anilor '20 până la sfârșitul anilor '30, cel puțin două promoții, care s'au manifestat cu mult brio. Inceputul l-au făcut autorii unui manifest, "Manifestul Crinului Alb", Sorin Pavel. I. Nistor și Petru Marcu Balș, în 1928. Strident, utopic, puțin în acord cu ideea românească propriu zisă, acest manifest publicat cu aprobarea lui Crainic nu avea nimic de-a face cu gândirea lui, deci era o probă în plus de lărgimea de spirit care domina gândirismul. La fel mai târziu, când Mircea Eliade a venit cu un manifest personal, și care se chema "Apologia virilității", eventual explicabil prin proaspetele influențe suferite de Eliade în India, dar care de asemenea nu avea nimic de-a face cu gândirea lui Crainic, sau a teologului Stăniloae, sau a tuturor gândiriștilor, în genere mult mai temperați. Dar tinerețea era considerată de acești oameni temperați ca un mare bun, în ea era viitorul, iar spiritul general era de libertate nu de căprărie sau bisericuță. Faptul că la GANDIREA s'au adunat oameni de diverse vârste și accente, nu arată că nu a existat un "gândirism", cum s'a pretins, ci dimpotrivă tocmai că a existat unul, caracterizat prin spiritul de înțelegere reciprocă, de respect al ideilor și al sensibilității.

In timpul războiului, sau mai bine zis după 1938, gândirismul s'a dizolvat mai întâi prin însăși tragedia românească petrecută în anii dictaturii lui Carol II, și după aceea prin copleșitoarele griji care apăsau neamul românesc, ceea ce era normal să ducă la desfacerea unei colegialități intelectuale de vreme pașnică și prosperitate, cum se anunța după război, în anii '20.

Este o întrebare, de ce tocmai la mijlocul anilor '70, deci după mai mult de treizeci de ani de când GANDIREA nu mai însemna mult și nici nu mai apărea, dictatura culturală din România și-a adus aminte de acest mare moment al culturii românești, și a dat ordin să fie ponegrit. Salahorul prolet-culturii însărcinat cu această operație vrea să convingă cititorii că maculatura lui era absolut necesară din cauza. . . "nazismului" ortodoxului "spenglerian" Crainic, și că este nevoe să fie salvați unii autori care au scris la GANDIREA de bănuiala că s'ar fi lăsat "contagiați", lucru declarat chiar imposibil, deoarece în ultimă instanță nu ar fi existat niciun "gândirism", ci doar autori foarte diferiți care au scris la GANDIREA.

In ce măsură a existat un gândirism, și cum trebue înțeles, am arătat mai sus, și dacă ne gândim puțin ne dăm seama că acest gândirism, care efectiv a existat, supără pe zapciii prolet-culturii, iar așa zisul "nazism" al lui Crainic, așa de grosolan cusut cu ață albă, este doar un pretext. Nemulțumirea tineretului cu pustietatea spirituală impusă de comunism este cunoscută de multă vreme, și nu i-se găseau remedii. Așa că s'a încercat ceva. Paralel cu "de-mitizarea" unei nostalgii după epoca inter-belică, așa de bogată cultural și spiritual în România, au început să se organizeze "cenacluri" monstruoase, de zeci de mii de tineri, în care declamau diverși Adrian Păunești, și se produceau cu muzică de imitație "pop" diverși alții. La nevoia de spiritualitate a tineretului se răspundea cu "demonstrațiile" tristului personagiu prolet-cultură D. Micu, că așa pretinsa spiritualitate, ortodoxă cum a fost la noi, nu ar fi fost decât un "nazism camuflat", și pentru asta se trăgeau de păr câteva citate din GANDIREA în anii războiului, în care nu se oglindea decât conformismul presei inevitabil într'o țară atât de mică, implicată într'un război atâta de mare.

Bineînțeles i s'a cerut nefericitului autor poate mai mult decât imposibilul, așa că acele două kilograme de carte nu au avut efect, iar citatele străine de fapt de orice nazism, au fost foarte gustate fără să se țină seamă de stupidele răstălmăciri. Insăși diversitatea personalităților în cadrul unei reviste este exemplul cel mai de ne-dorit, pentrucă așa ceva este primul lucru pe care îl interzic și îl fac imposibil dresorii prolet-culturii: diversitatea opiniilor, a punctelor de vedere în probleme fundamentale cu privire în primul rând la sensul și finalitatea existenței.

Abia când va fi din nou posibilă o nouă înjghebare culturală analoagă GANDIRII din anii celor două decade interbelice, se va putea vorbi că România este din nou o țară de libertate a spiritului și de revenire la sine însuși a neamului românesc.

Horia STAMATU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

CUMPĂNA VIEȚII

- VERSURI -

de Petru SFETCA

Eram copil când în tramvai la Timisoara tata mi l-a prezentat pe poetul Petru Sfetca și el abia ieșit din adolescență. Anii mi l-au șters fizic din memorie dar când mă reîntorc astăzi la el îmi reînvie în conștiință sfiala și curățenia interioară ce-o împrăștia în jurul său ca pe o aureolă bătută pe margini cu nestemate.

Si ca să se vadă cât de răsfrântă din oglinda inimii apare o icoană de copil, mă opresc acuma la Poetul Petru Sfetca văzut în relief de Romul Ladea, imaginea aflându-se chiar pe coperta cărții publicată în editura Facla, din Timișoara, 1979. Este reprezentat într'o siluetă voit prelungită înfășurat cu o mantie de postav moale de Brugges, încins la mijloc de un brâu monahicesc, pieptu-i deschis fiindu-i acoperit de o cămașă pe care am dori-o tivită cu fină dantelă florentină. Chipu-i osos, frunte înaltă, exprimă o tristețe meditativă, parcă ar fi aplecată deasupra marginii lumii, cu cotul se reazămă de o masă înaltă de scriitor domnesc, pe ea cu o carte de letopiseț sau Cazanie veche, în umbra firidelor de mănăstire valahă. Intr'un colț un scaun, are ceva din simplitatea sublimă a obiectelor lui Vincent van Gogh. Dar personalitatea eroului este cu pregnanță exprimată de picioarele desculțe cu degetele peste măsură alungite, puse pe piatra tare, un picior văzându-se până sus, slăbit vizibil prin posturi și veghe, prilej rar pentru sculptor să întârzie, la fel ca maestrul său Michelangelo, ceva mai mult asupra structurilor anatomice locale. Dar mai ales mâinile poartă un cântec tainic în ele, cu degetele fine și subțiri ca ale sfinților lui El Greco, una lăsată în jos, frântă, gât de lebădă albă, cealaltă ține pana de scris, și ea uriașă ca o flacără arzând pe un altar al sufletului.

In acest călugar cronicar, Euthanasius al lui Eminescu, R. Ladea a vrut să redea în gips, pe Poetul numai Spirit, trăindu-și destinul întreg întru Spiritualitate.

Dacă ne vom aminti cum am definit, după P. Bellu, caracteristicile bănățeanului, mediteraneu, dionisiac și orfic, cântec de bucurie al lutului, sinteză apolinică, elenă și păgână, vom fi înclinați să judecăm altfel în fața acestui alt poet bănățean. Stânile se vor explica însă dacă ținem seama că tocmai la popoarele senzuale, ca veritabile mutații, nu rar sibaritismul duce la abstinență, senzualitatea prea multă, la dorul de purgație și castitate, de-ar fi să dăm ca exemplu și nu ar fi singurul arta flamanda, unde alături de carnalii Rubens și Jordaens, îl descoperim pe neprihănitul van Dick, primul venerând în camera sa de lucru Răstignirea celui din urmă, ca pe cel mai frumos tablou din lume. . .

Asadar asezând lângă Iovan Iorgovan relieful poetului Petru Sfetca, Romul Ladea defineste în epoca sa expresionistă hotarele autentice ale matricei creatoare bănățene, dela pământesc la duhovnicie, dela orgie

ROMUL LADEA: POETUL PETRU SFETCA

BASO-RELIEF

bahică la virginală sihăstrie. Dacă Petru Sfetca mai are vreo contingență cu lumea antică îl întâlnim ca frate al sclavului Epictet sau al helenistului Plotin, cântecul lui Pan înlocuit cu țitera jelaniei.

Mai contribuesc și alte elemente pe lângă cele de ordin general, atunci când poetul își reclamă originea din Banatul de ses, din Lipova aflată la granița de nord a ținutului lui Dionisos: Eu vin de undeva departe / și am trecut prin câmpul gol, / Pe mânjii mei azurul șade /și Timpul e domol, domol. . . /

Am cunoscut acest orășel, după o mărșăluire de o noapte, părăsind Aradul cu mirosul de fer și pucioasă al războiului, "cu țâțe de lupoaică în palme". In dimineața nouă și proaspătă, ajunși la străzile lui, călcam pe iarba înrourată, răcorindu-ne frunțile înfierbântate cu ștergarul brumat al cerului coborît lângă tâmplele noastre bolnave. Dincolo pe dealuri se vedea cetatea Soimoșului și în neguri ascuns, drumul înflorit de altădată spre mănăstirea Fecioarei Maria Radna. Undeva jos lângă pod umblau odinioară la târg, Mara și fiii ei, eroii de ieri ai lui Slavici.

Dar stăpânul locurilor era râul: Numai Mureșul mesteca dulcele timp, / și Lipova maiestuos se retrage între dealuri. /

Apele parcă neclintite ies de sub trenele, lăsate până aproape de fețele lor, ale copacilor, ducând în sticlirile catedralelor de argint o legendă mută a secolelor: pe Mures, / fermecate abisuri. / cu dezmierdări închipuite / mă recunosc, în veci puternic, / cățărat pe povârnișul acelei osânde. /

Din undele tăcerii naste poezia tristeților sale, ca din spuma mării Afrodita, murmurul râului lin joacă pe harfele adâncului, povestea însăși a vieții poetului cum o mărturiseste în Reîntorcerea sa: Si fluviul cald, curgând la vale, /dulce surâsul ei în suav extaz mineral. / Nu se zărește nimeni, și'n clipa sublimă, / melancolia dureroasă stă de veghe / așteptând din morminte binecuvântarea. /

Am fi înclinați să credem că nimeni n'a mai cântat atât de aproape apa Mureșului, ieșind din coridorul munților și lărgindu-se în spre pustă, precum o face P.Sfetca, pozia lui fiind chiar Nimfa din mitologia râurilor.

Si dacă dinspre vale dela șesuri l-am văzut venind, îl putem urma de astădată urcând la pădurea cu miroase de ierburi și flori sălbatece, clopoței răsăriți fragezi sub echinoxul primăverii: Ciutele au ieșit din păduri / buimace de soare; / Melcii au crescut cu cornițele pe răzoare; / Un ied a zburdat speriat de lumină / Printre fragede mlade de aluni, în grădină. /

Specificul bănățean, de fiu al soarelui reese evident nu numai din titluri ca: Solii către lumină, Echinox, Anotimp; dar si din obsesiile motivului, ca rotocoale de lumină, auzi în crengi lumina cum se coace, la tâmple simt povara de lumină și încă multe altele. Nu urăște primăvara ca Umberto Saba dar Toamna este fecioara și iubita lui, în ea găsindu-și vibrațiile ființei gingașe de tuberoză: Desprinsu-l-am castanilor bătrâni / Frunzișul rar al tinereții mele, / Si mi-am ascuns tristețea în fântâni / In noaptea asta rece, fără stele. /

Dar toate lucrurile pământului nu-i aduc nici o bucurie, se simte mereu singur și neliniștit: De-atâta ziuă coaptă'n luminiș, / Doi porumbei mi s'au suit pe mâni, / Si mă privesc rotund și pe furiș / Si-mi ciugulesc neliniștea din mâni. . . /

In luptă cu balaurii de jos, poetul teolog cu nostalgia vieții întru spirit ar fi avut calea deschisă a găsirii Dumnezeului său. Deși are toate premizele pregătite scapă nobila ocazie de parcă ar fi lipsit total de cunoașterea Lui. Este, dacă nu o tăgadă, o imposibilitate de a crede, acel tragic sentiment unamunian al vieții? Poezia lui Sfetca se prezintă deci a fi a unui ascet suferind de amnezia cerului, deaceea odată ce nu-l percepe nici nu îl invocă, fapt cel puțin curios. Nu știm dacă nu cumva și alte cauze externe au dus la acest dor ucis al versului de față, în orice caz așa cum se definește în volumul "Cumpăna vieții" trăirea apare ciuntită, departe de împlinirea cuvenită, lipsită complet de religiozitate: paradis defrișat, pustiu, precum îl redă într'una din Instantaneele de toamnă: Ne lenevește lumina / în sânge / și umblăm ca jivinile / după vizuini / până când / ne scuturăm de iluzii / ca pădurile / de frunze. Atunci / ne descoperim în ochi / cerul mort / fără stele / și fără minuni. . . /

De unde credem că înclinația spre ermetism nu se trage atât din influența poeților italieni traduși, cât corespunde unei reveniri târzii la meșteșugul vechiului băstinaș, de a țese ii, covoare sau patrafire, înlocuind căutarea stearpă cu cizelarea artistică executată în atelierul

Ermetismul malarmean cu acordurile cuvintelor transformate în armonii muzicale își găsește la noi un mare înfăptuitor în poetul Ion Barbu. Paul Valery îl duce mai departe de plan ideativ dar și pe nicovala făurarului Vulcan, arta lui fiind azur cizelat, ca "Păsărea măiastră" a lui Brâncusi. Ermetismul lui P. Sfetca e unul lipsit de muzică, vers alb, cuvintele scapă libere, în fierbere și horbotă, precum mioarele pe coaste de sub paza păstorului mag. De unde desfășurarea lor de tumult de idei al căror tâlc trebue cu multă răbdare căutat și mai ales simțit, asemenea poemelor lui Ezra Pound: Pios toiagul uscat. / Firea noastră / agonisită / Migălind fantoma pustiului. / Se deosebeste total de suprarealism unde dela André Breton citire, gândurile sunt cu intenție sucite și tăvălite în praful cugetării absurde.

Prin traducerile sale din lirica universală, P. Sfetca își arată o înclinație temperamentală deci. De Hölderlin și Novalis nu îl leagă atât romantismul cât acea tendință a poeților respectivi, ca la Leopardi, de a trece peste romantism la opera clasică a Hyperionului. Ermetismul lui P. Sfetca ar fi deci un dialog purtat pe unul din drumurile perfecțiunii.

S'ar putea spune că începând cu o revoltă contra spiritului autohton Petru Sfetca termină, în singularizarea sa, prin a se supune definitiv lui.

Cu toate acestea, poate chiar datorită acestor excepții, se conturează ca unul din cei mai caracteristici poeți bănățeni ai generației sale.

Ovidiu VUIA

LITERATURA ROMÂNEASCĂ DIN EXIL

* CARPATII, Anul 26, Nr. 26 - Un număr nespus de interesant și bine venit în care se răspunde documentat MEMORIU-lui adresat de către 'Federația Socialistă a Ungurilor din România" Conferinței rău-famate dela Madrid pe tema așa zisei persecuții a minorității maghiare în R.S.R. Articolele în limba spaniolă, franceză, engleză și română, semnate de d-nii Traian Popescu, Faust Brădescu și Sever Manuiceanu, resping propunerile maghiarilor exprimate în acest MEMORIU, de a se forma un tampon maghiar autonom, prin deslipirea unei părți din Transilvania și a unui schimb de populație, subliniind în același timp ceasul rău și ne-avenit ales de unguri cu ocazia acestei bulibălisești Conferințe, la care, toate națiunile subjugate de comuniști prin sprijinul Rusiei Sovietice, ar fi avut sfânta datorie de a se prezenta într'un bloc unitar de protest împotriva acestei încălcări de drepturi istorice ale țărilor de dincolo de Cortina de Fier, dat fiind faptul că, în respectivele țări, băștinașii sunt supuși la aceleași persecuții ca și minoritarii depe cuprinsul lor. Proverbialul șovinism maghiar, a scuipat de data aceasta împotriva vântului și ca atare și-a primit răspunsul cuvenit.

In restul numărului, se comemorează moartea în Războiul Civil din Spania, la 13 Ianuarie 1937 a voluntarilor români Ionel Moța și Vasile Marin.

Alte articole, semnează: Ovidiu Vuia, Romeo Bran și N.S. Govora, iar poezii: Al. Gregorian, Ana Maria Marin și Dumitru D. Ichim. Nicolae Novac publică câteva epigrame.

* STEFAN BACIU: INGERUL MALAGAMBIST IN INSULA OAHU. Editura MELE, Honolulu, 1979.

In numai 100 exemplare și'n numai 28 de pagini, Stefan Baciu, cu capul culcat pe un nour de aduceri aminte, a adunat în această plachetă 14 poeme si câteva ilustrații de Gion, închinând-o "Mirei, mereu".

Pe două pagini, Gaby Michailescu, în facsimil, explică cum l-a "inventat" pe Malagamba, care, cu câteva decenii înainte de apariția grupului britanic BEATLES, introducea în spațiul danubian , "o modă", considerată atunci, drept "aiurită". Si poate, nu pe nedrept.

Pentru cei mai tineri, cei ce n'au trăit "curentul malagambist" din România de altădată, reproducem două strofe din poemul "INTALNIREA PE AVENIDA KALAKAUA".

avea o haină strânsă, vătuită,
cravata țipătoare, potrivită,

pantofi cu talpa groasă cât o palmă
în ochi avea lumină blândă, calmă,

Sincer, nespus de sincer, ne-a amuzat și relaxat citirea acestei plachete.

BISERICA CREȘTINĂ

VATRA ROMÂNEASCĂ, ARHIEPISCOPUL VALERIAN ȘI CONGRESUL EPISCOPIEI

ARHIEPISCOPUL VALERIAN

EPISCOPUL NATHANIEL

In zilele de 3,4,5 Iulie, Vatra Românească a fost din nou plină de viață. Români din toate părțile Americei, Canadei și chiar din alte locuri, au venit la marea întâlnire românească care are loc an de an pe marginea Congresului Episcopiei. Intre cei din alte locuri l-am văzut pe D-l Dr. Constantin Sporea omul care se ocupă de Societatea Academică Română și de Revista Scriitorilor Români, venit tocmai din München, Germania. Si este de amintit că nu a venit pentru prima oară.

Această cea mai mare întâlnire anuală românească din diasporă, care în chip obișnuit depășește numărul de o mie, are de bună seamă rostul și frumusețile ei. In miezul rostului ei e răspunsul la o chemare a Bisericii de participare și prezență la dezbaterile și hotărîrile unui Congres Bisericesc care constituie un alt capitol din Istoria Bisericească a Românilor Ortodocși din America. Aceste Congrese sunt sursele de direcție și de viață. Timpul socotelilor anuale, a examinării progresului sau regresului făcut, și de luare a măsurilor cerute de situații. Căci la Episcopia Ortodoxă Română din America toate trebue să meargă ca pe roate.

Vorbind de frumuseți, Congresele dela Vatră înseamnă în primul rând o atmosferă încântătoare a unei mari întâlniri frățești într'un mediu de țară între holde de grâu, dominat de liniște, de pomi și de multă verdeață. Căci la un asemenea loc se află Vatra Românească pe pământul căreia se mai poate vedea, o casă reședință care adăpostește și oficiile Episcopiei, o Bisericuță, o sală numită "Avram Iancu", o clădire a Centrului de Studii și Documentare a prezenței românești pe Continentul Americei de Nord, o clădire-dormitor, nouă nouță, pentru tineretul dela Cursurile de vară, și nu mai puțin un cimitir străjuit de crucile celor mai de seamă dintre românii care și-au sfârșit zilele pe aici. Purtătorul de cuvânt al ultimelor gânduri ale lor legate de Țară e poetul Vasile Posteucă care zace între ei, și pe a cărui cruce sunt săpate următoarele cuvinte-testament adresate României:

"Să treci din neam în neam
acest cuvânt,
Din casă'n casă și din nume'n
nume,
Că noi pe tine te-am iubit
pân'la mormînt
Si alta n'am avut mai scump
pe lume."

Iată deci ce înseamnă Vatra Românească. Atâtea lucruri care te îmbie ca în zilele Congresului Episcopiei să te duci la ea. Dar de bună seamă că pe lângă aceste îmbieri legate de Vatră mai e și una de importanță specială. Este vorba de puternica ambianță creată de Arhiepiscopul Valerian D. Trifa. Omul care de fapt a făcut din Vatra Românească și Episcopia al cărui cap este, ceea ce acestea arată că sunt. Omul care a cucerit dragostea și respectul credincioșilor pe care îi păstorește. Un lucru mai mult decât binemeritat când ne gândim la munca titanică depusă de acest om timp de 30 de ani, în cele mai grele și adverse condiții, pentru o solidă organizare bisericească româno-americană ortodoxă pe acest continent.

In fruntea adversităților au fost permanentele mașinații generate de Guvernul comunist din București în contra Prea Sf. Sale, cu scopul de a-l mătura din America pentru a putea prelua, prin Biserică, controlul lumii românești de aici. Arhiepiscopul Valerian a înfruntat și confruntat multe. Acestea au fost prețul pe care, bucuros sau nebucuros, a trebuit să-l plătească pentru a asigura pe Românii ortodocși din America de o Episcopie liberă, de amestecul și controlul Guvernului comunist din Țară. Realizarea Arhiepiscopului Valerian e enormă, căci e pur și simplu încântător să vezi Vatra Românească și Episcopia în frumusețea acestei libertăți. Așa am văzut-o și simțit-o la Congresul de care vorbesc.

Am asistat la ședința de lucru a acestui Congres, prezidat de Arhiepiscopul Valerian. Dela început a fost foarte evident că acest for bisericesc româno-american este extraordinar de bine organizat. Si apoi a trebuit să mai constat o înaltă ținută în dezbateri și multă maturitate în hotărîri. Totul a decurs în cel mai democratic spirit. O democrație nu numai a formei, ci mai cu seamă a bunului simț.

In chip natural, pe primul plan al Congresului au fost problemele administrative și rapoartele asupra realizărilor din anul încheiat. Arhiepiscopul Valerian s'a dovedit a fi un mare realist și a știut să imprime acest spirit în întreaga lui dioceză. Un om care totdeauna și-a dat seama că buna organizare este cheia oricărui succes.

Spațiul limitat nu ne permite să intrăm în amănunte. De aceea când vorbim de Congresul din luna trecută dela Vatră, ne mărginim a scoate în evidență cele două lucruri, noi și importante, care au căzut în vederea tutulor celor care au luat parte la el. Primul: In urma întărirei Episcopiei cu un al doilea Episcop, în rang de Episcop-vicar, a fost pentru prima oară când în fața unui Congres al Episcopiei dela Vatră, au apărut doi episcopi ai ei. Al doilea Episcop este Prea Sfințitul Nathaniel. Pe lângă multele treburi cu care este încredințat, în chip hotărît misiunea principală a noului și tânărului Episcop este să asigure continuitatea Episcopiei. In al doilea rând: lumea a mai văzut noua clădire-dormitor făcută pentru uzul tinerilor care iau parte la cursurile de educație religioasă, organizate pe grupuri în fiecare vară la Vatra Românească.

Dintre hotărîrile luate de Congres, care în chip normal privesc problemele de tot felul ale Episcopiei, țin să notez o rezoluție adresată Președintelui Reagan, a) cu privire la învinuirile nedrepte aduse Arhiepiscopului Valerian și b) în legătură cu capitolul Preotului Calciu, întemnițat în România pentrucă a combătut în predicile lui ateismul.

Pe plan spiritual cel mai înalt punct al Congresului a fost Liturgia arhierească, de Duminică 5 Iulie, săvârșită de Arhiepiscopul Valerian și Episcopul Nathaniel, înconjurați de soborul preoților din Episcopie, prezenți.

Cel mai înalt punct al Congresului de pe plan național, a fost Festivalul de Comemorare a 100 de ani dela nașterea lui George Enescu. După o bună conferință a Părintelui Vasile Hațegan despre George Enescu, a urmat un excelent program artistic prezentat de Corul "George Enescu" dela Parohia din Cleveland și de câteva bune talente ca Paul Yova, Jane Martin și Mary Ellen Dobrea. Intreaga regie a Festivalului a avut-o Preoteasa Cornelia Hațegan.

In încheiere vreau să mai amintesc și să subliniez că, cine a fost la Vatra Românească cu ocazia acestui Congres a putut vedea că Arhiepiscopul Valerian este și azi liderul Episcopiei așa precum a fost timp de aproape 30 de ani de când o păstorește. Am ținut să subliniez acest lucru ca un răspuns față de fel și fel de zvonuri care circulă prin multe părți ale lumii și care nu sunt nimic altceva decât minciuni nerușinate, lansate de oficine care deși n'au nimic cu Dumnezeu se luptă de mult timp ca să pună mâna pe Episcopia dela Vatra Românească.

Inaltul și puternicul spirit demonstrat dela Arhiepiscop și până la ultimul participant cu ocazia Congresului Episcopiei, care a avut loc la Vatra Românească în zilele de 3,4 și 5 Iulie, ni se pare de neînvins.

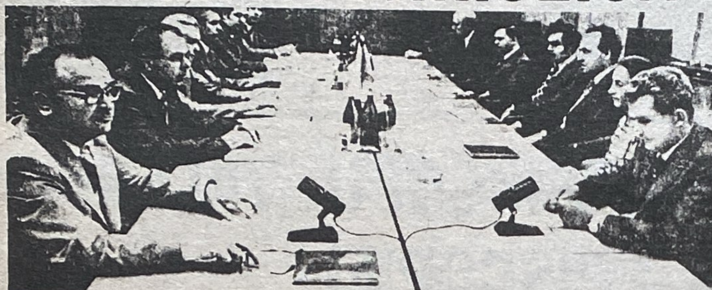

UN ASPECT DELA VATRA ROMÂNEASCĂ ÎN ZILELE CONGRESULUI

ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

O VIZITĂ FARISEICĂ

НА СНИМКЕ: во время беседы в ЦК Компартии Молдавии.

In fotografie: în timpul discuției dela CC al Partidului comunist din Moldova. Pe primul plan Ivan Bodiul și Nicolae Ceaușescu.

Acum cinci ani, în drum spre Crimeea unde era invitat de diriguitorii sovietici pentru odihnă, Nicolae Ceaușescu a vizitat împreună cu soția Republica Socialistă Moldovenească.

Această escală a avut loc la 2 August 1976 -exact în ziua celei de a 36-a aniversare a formării amintitei republici.

Impreună cu "înalții oaspeți români" au sosit atunci la Chișinău secretarul partidului comunist român Stefan Andrei și ambasadorul româniei la Moscova Gheorghe Badrus.

Intre N. Ceaușescu și conducătorii-gazdă s'a ținut o discuție în cadrul căreia "Românii" au aflat despre realizările "moldovenilor" în "construcția comunistă.

Nicolae Ceaușescu "și-a exprimat satisfacția față de succesele mari ale RSS Moldovenești în dezvoltarea economiei și culturii republicii, creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii dela orașe și sate".

Conducătorul român a povestit apoi despre succesele țării sale, exprimându-se " pentru dezvoltarea continuă a colaborării și relațiile prietenești multilaterale dintre poporul român și cel sovietic".

Ceaușescu a avut o întâlnire și cu muncitorii dela uzina "Microprovod" din Chisinău. La această întâlnire a luat cuvântul primul secretar al partidului comunist din Basarabia Ivan Bodiul, astăzi vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Uniunii RSS. Adresându-se rusește, personal lui Ceaușescu și soției acestuia, el zise: " Dați-mi voie să citesc telegrama primită chiar acum dela secretarul general al CC al PCUS, scumpul nostru Ilici Brejnev: 'Felicit cordial oamenii muncii din republică cu prilejul zilei formării RSS Moldovenești. L. Brejnev. 2 August 1976".

In sală izbucnește ovația. Apoi se aud voci: "Lui Leonid Ilici Brejnev -slavă, slavă, slavă !".

Toți aplaudă stând în picioare. Presa nu menționează dacă aplaudau și oaspeții români.

Ivan Bodiul continuă: " Stimate tovarăse Ceaușescu ! Poporul moldovenesc privește cu bucurie și satisfacție aflarea dumneavoastră în Moldova. Ne este foarte plăcut că în ziua celei de a 36 aniversare a formării Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești vă aflați în mijlocul nostru. In asta noi vedem o manifestare a atenției dumneavoastră față de RSS Moldovenească, față de prietenia crescândă dintre popoarele moldovenesc și român, prietenie ce se cristalizează pe o bază principial nouă, socialistă..."

Din fotografiile publicate de presa dela Chisinău se vede că N. Ceaușescu nu prea ridica ochii din pământ.

" Suntem deosebit de bucuroși, -sublinia Ceaușescu,- că în timpul concediului petrecut în Uniunea Sovietică am venit și în Moldova Sovietică. Mulțumesc pentru cuvintele calde exprimate aici la adresa noastră, la adreasa poporului român... "

Presa sovietică nu confirmă nici un cuvânt spus de Ceaușescu în legătură directă cu evenimentul zilei : 36 de ani dela formarea Republicii Moldovenești -pentru ruși, și 36 de ani dela răpirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord -pentru români ! Totul e limpede și fără cuvinte: prezența lui Nicolae Ceaușescu și a soției sale la Chișinău într'o zi de doliu pentru întreaga suflare românească însemna o mare victorie pentru ruși, căci la aniversările înstrăinării pământului românesc, a participat însăși conducătorul statului român !

N. L.

Sărbătoare rusească

In fiecare an, la 2 August, rușii din Basarabia orchestrează cu surle și țimbale aniversarea formării așa zisei republici sovietice moldovenești. Trecuse doar o lună de zile dela ocuparea mișelească a Basarabiei. O invadare zis pașnică, deși România avea concentrată pe Nistru o mare parte a forțelor sale armate, cărora însă minți debile le poruncise să nu tragă asupra rușilor. Si aceștia au mers ca în brânză până la Prut, Siret, Adâncata, Herța și Storojineți, bătându-și joc cum au vrut de bieții ostași români dar mai ales de ofițerii și subofițerii lor.

Așadar, trecuse doar o lună de înstrăinare că la Moscova se și prezentase "o delegație a oamenilor muncii din Basarabia" în frunte cu A.T. Constantinov, președintele Sovietului Comisarilor Norodnici al RSS Moldovenești și Z.A. Crăciunescu, învățătoare din Orhei, "cerând" amândoi în fața sesiunii a VII a Sovietului Suprem al Uniunii RSS "formarea Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești".

Rușii, bine înțeles, n'au putut să nu-și manifeste încă odată bunăvoința, cu atât mai mult că trădătoarea din Orhei, cu un nume românesc așa de frumos, cuvânta cu lacrimi de recunoștință : "Sunt cuprinsă de un sentiment de adâncă fericire, ca și întreg poporul moldovenesc. Doar am scăpat pentru totdeauna de viața grea, plină de lipsuri..." Nu știu cine cuvântase din partea Tărilor Baltice, dar la aceeași sesiune Letonia, Lituania și Estonia erau încorporate și ele în "marea familie a popoarelor Uniunii Sovietice".

Urmă apoi încă o minune a legislației sovietice: fără să fi avut loc în prealabil alegeri parlamentare, la 2 August 1940 Basarabia era deacum dotată cu Prezidium al Sovietului Suprem al RSS Moldovenești care, printr'un ucaz special definea granițele noi ale Basarabiei, lipsind-o de județele Hotin, Izmail și Cetatea Albă ce treceau în componența Ucrainei.

In felul acesta, Basarabia, redusă la numai 34 de mii kilometri pătrați, devenea Republica Moldovenească, Chișinăul - Kișinev, Bălțiul - Belți, Orheiul-Orgheev, Tighina - Benderî, Cetatea Albă - Bielogorod-Dnestrovsk, Cernăuți- Cernovți, Herța-Gherța, Adâncata- Glâboca, etc.

Meserie de Hârlău, strică bine-face rău !...

N. LUPAN

ULTIMATUMUL

Nicolae LUPAN

Sunt amintiri ale adolescenței mele pe care le port de-a lungul a patru decenii pline de așteptare și speranță. Le port în toată acuitatea lor din acea dimineață de 28 Iunie 1940, când în calitatea mea de elev al școlii de viticultură din Chișinău nu știam încă prea bine că un ultimatum ca atare înseamnă niște condiții irevocabile pe care un stat puternic le pune altui stat, mai slab, pentru a rezolva o situație zis litigioasă. Dimineața, în care mi-am dat seama de gravitatea tragediei țării abea în momentul când pedagogul de serviciu ne-a spus că directorul și profesorii se evacuaseră în timpul nopții peste Prut.

Când am ieșit din dormitor l-am văzut pe moș Damashin, grădinarul, stând pe una din treptele dela intrarea principală. Stătea și plângea. Directorul Juncu n'avusese curajul să-l ia cu dânsul și pe acest omulean, bun ca pâinea cea caldă, pentrucă nimeni nu știa unde se va opri, ce va face și din ce va trăi. "Lasă, moș Damaschin, - i-am zis- că toate se schimbă pe lumea asta". La care dumnealui mi-a răspuns cu voce tremurândă că sunt tânăr și multe încă nu le înțeleg. L-am lăsat în pace și am pornit împreună cu alți elevi basarabeni spre casa directorului, întrucât colegii originari din alte provincii ale țării plecaseră și ei noaptea, în mod discret, cu directorul și profesorii. Plecaseră la părinți. Si era normal să fie așa.

Ușile casei directorului stăteau deschise vraiște, deși camerele erau pline de mobilă frumoasă și lucruri de tot felul. Nimeni însă nu se atingea de nimic. Ii aveam în vedere pe vecinii din jur. Fosta femeie în casă stătea pe verandă cu broboada trasă pe ochi-i umflați de plâns. Ne întrebă dacă vrem să ascultăm radio. Vocea crainicului bucureștean care transmitea într'una ultimatumul sovietic era gravă. După cuvinete "trupele sovietice vor ocupa teritoriul Basarabiei și partea de nord a Bucovinei", crainicul începu să-și dreagă glasul și închise microfonul. N'am mai așteptat să revină. Mă pornii spre banca mea din parcul școlii, un parc de toată frumusețea prin colecția lui rară de arbori și arbuști, dintre care, ca să anticipez lucrurile, de mult n'a mai rămas nici unul.

Tot ce putea fi în acele momente de grea încercare mai urât, mai trist și mai detestabil în mintea unui adolescent ca mine, fără de nici un fel de inițiere politică, zbura la adresa regelui Carol al II-lea a cărui grijă supremă, după cum îmi făcuse confidență doar cu câteva zile înainte atotștiutorul meu coleg Vasile Dvornic, erau femeile, grandomania și îmbogățirea personală.

Pretenția șovină, fără drept de apel, a ultimatumului că "trupele române vor evacua în termen de patru zile teritoriul Basarabiei și cel al Bucovinei" îmi stăruiau în urechi ca o poruncă anacronică secolului XX, poruncă a unui stat suveran, cu frontierele bine păzite și cu oaste destul de bine echipată pentru timpurile acelea. Mă simțeam mic și neputincios.

Eram stăpânit de zeci și zeci de considerente și întrebări pe care mi le puneam împreună cu veselul meu coleg Haimana Ion, care de data asta plângea.

Fiind amândoi din nordul Basarabiei, el dela Soroca, eu dela Hotin, ne-am zis că e mai bine să ne găsească rușii acasă, lângă părinți, decât să ne culeagă de prin dormitoarele internatului. Trenurile nu mai circulau și o luarăm pe jos spre Bălți: 130 de kilometri ! Am înnoptat într'un sat numit Todorești, pare-mi-se, unde dimineața am fost martori ai unei scene înfiorătoare prin josnicia ei. Minoritari, mai tineri și mai în vârstă, care până atunci deținură aproape sută la sută comerțul și medicina, deschiseră foc de mitralieră asupra unei mici unități de infanterie românească care se retrăgeau în ordine spre Prut. Bieții soldați, se trântiră neputincioși la pământ, fiindcă aveau ordin să nu tragă în nici un fel de situații. Li se rupeau epoleții, li se luau centurile cu cartușiere, erau descălțați de bocanci, în timp ce sublocotenentul fu dezbrăcat până la indispensabili. L-am întrebat pe unul cu mai multă spumă la gură decât alții, de ce această bătaie de joc, la care mi-a smuls chipiul de liceist de pe cap, i-a rupt cocarda cu stema țării, și a aruncat-o într'un copac.

La Bălți ne-am urcat cu mare greutate într'un marfar ce mergea spre Ocnița și seara eram acasă.

Nu zăbavă și în satul nostru sosiră într'un fel de tanchetă doi militari și trei civili, dintre care unul le servea drept translator. Le ieși în cale Ivan Iandulschi, un rus pripășit pe la noi din timpul revoluției, urmat de câțiva evrei cu bucățele de panglici roșii la piepturi. Iar printre ei se pomeni și vecinul nostru Vasile Burcă, care se minuna într'una de bucuria celor ce-i întâlniră. "Ești un prost, -îl apostrofă Boruh,- nu vezi ce mitralieră au ! ? Trebue să-i întâlnească cineva, că satul nu-i mort..."

Iarna se ținură alegeri, cu un singur candidat, și consăteanca noastră Nădejda Fedaș deveni deputat și președintă a sovietului sătesc. Puțin știutoare de carte, dar modestă și cu o omenie neîntrecută, ea n'a făcut nimănui rău. Si totuși n'a putut să-i scape de deportare în Siberia pe doi foști primari ai satului: Alexandru Morei și Gheorghe Chistrugă, cărora nu le-a fost dat să-și mai vadă vreodată vatra părintească.

Cât despre bunul meu coleg Haimana Ion, presimțea el ceva, sărmanul, atunci când plângea la Todirești. Tatăl său, nenea Florea, cum îi ziceam eu, oltean de pe malul Dunării, căsătorit în timpul serviciului militar cu o basarabeancă din Moara Nouă, fu deportat și el împreună cu soția în Iunie '41, ca mai apoi să fie înghițiți amândoi de gheața Siberiei.

Cu Ion m'am mai întâlnit de multe ori: la școala militară din Botoșani, la Zgurița unde era președinte al colhozului " 1 Mai ", dar nu l-am mai văzut râzând niciodată.

Mai știu că înainte de plecarea mea forțată dela Chișinău era zootehnician în satul Fântânița, jud. Soroca, și că din Haimana Ion devenise Gaiman Ivan Florovici.

APA TRECE PIETRELE RĂMÂN

FRAGMENT

Basarabie iubită
cea mai mândră'ntre surori
de sub cizma moscovită
te-auzim cum strigi că mori.

O ! nu-i azi întâia oară
când Muscalii au gândit,
că prin forța lor barbară
mamei noastre te-au răpit.

Venetici, ei se vor duce
iară un proverb bătrân
spune'n graiul nostru dulce:
APA TRECE PIETRELE RAMAN !

Alexandra SEVER POP

Roma 1944

DINCOLO DE ZĂBRELE

Rubrică editată de "Asociația Foștilor deținuți politici Români"

CUM A MURIT ALEX. GEORGESCU ȘI ALEX. PĂUNESCU

de Ig. ROGER

Aiud, Octombrie 1950.

Regimul de exterminare introdus de comuniști, își dădea roadele așteptate. Din Martie până în Septembrie 1950, au murit numai la Aiud, 625 de deținuți politici. Cifra a fost comunicată oficial de Doctorul Ranca, fost medic civil al închisorii Aiud, dar ea ar putea fi cu mult mai mare. Bănuit că ar fi protejat pe unii deținuți, doctorul Ranca a fost înlăturat din post și moare la scurt timp în mod suspect.

Vegetam lungiți pe dușumea, câte opt inși într'o celulă de 2x4 metri având jumătate de pătură veche, care servea și ca saltea și ca învelitoare. Rația de mâncare era de cel mult 50 grame de arpacaș, 250 gr. pâine, iar uleiul și zahărul, figurau doar în scriptele administrației. Arpacașul ar fi mers el, dar era înlocuit frecvent cu zeamă de varză acră care era mai proastă decât apa goală. Miercuri și Vineri, pâinea era înlocuită cu turtoi de făină de mălai necernută. In această situație, așteptam liniștiți, sfârșitul. In zori, ne trezeam chinuiți de foame înainte de a suna deșteptarea și ne număram în tăcere, atenți dacă respiră toți: "Nu ne-a părăsit nimeni în noaptea aceasta?". Vii erau doar ploșnițele care ne sugeau ce brumă mai găseau în noi. Din cauza slăbiciunii, numai aveam putere nici să le omorâm.

Era o zi ca toate celelalte. Mă găseam în celula 199, Etajul II pe latura de Nord a Celularului. Ca niciodată liniștea este întreruptă de zgomotul sec al manevrării zăvoarelor dela uși. Un zgomot de fier sec, ușa celulei se deschide și în prag apare directorul închisorii Dorobanțu I. urmat de directorul adjunct Mareș care era și directorul fabricii din incinta închisorii, unde se lucra cu deținuți. Din suită mai făcea parte primul gardian Urdăreanu și celebrul gardian Filipescu (Falcă Arsă) șeful de secție.

Mă scol întâi în genunchi și ținându-mă de zid mă ridic în picioare. Aveam mai puțin de 45 Kg. și nu puteam să stau nesprijinit. Reușesc totuși să îngân: "Domnule director, murim! N'avem mâncare, tremurăm de frig, ne sug ploșnițele, nu avem nici apă deajuns",

-"Da?" Răspunde Dorobanțu. "Foarte bine. Azi vei muri tu, mâine el, poimâine altul, până veți muri cu toții, căci de aceea ați fost aduși aici". Și în timp ce vorbea, mâna lui arăta pe fiecare dintre noi, cărora le pregătise moartea. Revine din nou la mine și mă dă în grija lui Filipescu: "- Tovarășe milițian, ai grijă de el".

Au părăsit celula, ușa s'a închis din nou și zăvoarele s'au tras la loc. Peste noi s'a așternut tăcerea, grea, cum numai în închisoare o simți.

Peste jumătate de ceas, Filipescu deschise ușa din nou și-mi făcea semn să-l urmez. M'a dus la "Neagra" celulă de pedeapsă fără lumină. Afară era rece, dar aici nu aveam aer. Am fost desbrăcat la pielea goală și împins între pereții reci. Era 11 August 1950. Clopotele din Aiud, vesteau ora 9 dimineața. După 10 ore, am fost scos din celulă, mi s'au dat înapoi hainele și m'am întors la camarazii mei. Am făcut febră, am delirat, dar am scăpat. . . . .

Scurta introducere de mai sus, am făcut-o pentru a prezenta viața cotidiană a închisorii Aiud din acea vreme.

In luna Octombrie a aceluiaș an, mă aflam tot la etajul II, pe latura de Est, în celula 157, împreună cu C.C. (din motive de securitate pentru cei din țară, numele lor adevărate nu vor fi publicate. Vor apărea cu numele real numai cei morți, pentru a figura în Panteonul Eroilor Rezistenței și trădătorii pentru a fi blestemați din neam în neam) Alex. Georgescu, inginer chimist din Ploești, ambii executând pedeapsa din Ianuarie 1941 și alți deținuți.

Toată aripa de Est, era improvizată într'o zisă infirmerie, unde îmbunătățirea consta într'un pat de fier, sistem broască, peste ale cărui vergele se așternea o rogojină. Un spor de pâine de 50 gr. și câte o linguriță de calciu granulat din an în paste, ne făcea să credem că nu se vor adeveri prezicerile lui Dorobanțu. Dar acest simulacru de infirmerie era făcut cu un scop diabolic. Aici erau internați cei în stare gravă care nu mai aveau ipotetic nicio șansă de scăpare, dar Administrația închisorii era descărcată de culpă, dovedind că deținutul a avut îngrijire medicală, dovadă că a murit în infirmerie.

Alex. Georgescu, era bolnav de tuberculoză în ultimul grad. Intr'un borcan de sticlă expectora zilnic bucăți de plămâni. De o săptămână nu a mai putut mânca nimic. Bea câte puțin ceai și înghițea câte o fibră de carne când îi dădea, la care adăugam și porțiile noastre. Le mestecam noi în gură că nu avea putere nici să-și miște maxilarele. In ultima noapte respira atât de greu, din piept se auzea un horcăit sinistru ca un urias și îndepărtat zgomot de motoare.

Era ziua Marelui Mucenic Dimitrie, 26 Octombrie, orele 8 dimineața. Ochii bolnavului îmi urmăreau orice mișcare. A deschis buzele și-am înțeles chemarea. M'am apropiat. Mi-a întins mâna stângă, s'a uitat lung în ochii mei și mi-a șoptit cu mari eforturi: "Mor! . . .Nu-ți retrage mâna din mâna mea cât mai trăiesc. . . . Mi-am iubit țara. . . . . și credința . . . căreia i-am slujit ! Nu-mi pare rău de nimic !. . . . . . . .Ești tânăr. . . .Îmi ești tare drag, de aceea te rog ceva. Este ultima mea dorință . . . sunt ultimele mele cuvinte. . . .Transmite prietenului meu P.C. care se află tot în Aiud, camarazilor mei de suferință. . . soției mele, dacă vei putea, transmite străinătății dacă ți se va ivi ocazia,. . . tot ce ai văzut, tot ce ai trăit, tot ce știi în legătură cu mine. . . . cum am murit. . . . .salutul meu. . . . .ultimele mele cuvinte. . . . Promiți?

- "Promit ! Să nu mai am zi fericită, să nu-mi aflu liniștea niciodată, să nu-mi aflu loc în mormânt dacă nu voi duce la îndeplinire tot ce mi-ai spus !"

I-am prins repede mâna dreaptă, i-am împreunat cele trei degete și făcându-i semnul crucii, i-am zis în grabă: - "Zi după mine: Tatăl nostru !" - "Tatăl nostru". - "Carele ești în ceruri" . . "Carele ești în ceruri". . . "Si ne iartă nouă păcatele noastre". . . au fost ultimele lui cuvinte. M'a învăluit cu o privire caldă apoi ochii i-au rămas ficși. I-am închis ochii. . Când corpul a început să se răcească, mi-am retras mâna cu efort, căci mâna celui care numai era printre noi mi-a încleștat-o în mod dureros pe a mea.

Când l-am desbrăcat pentru a-l spăla, am observat că trupul lui nu mai prezenta mușchi, ci numai oasele acoperite cu o piele străvezie.

M'am întors către colegul meu C.C. l-am prins disperat în brațe, m'am desprins apoi brusc de el, m'am aruncat pe pat cu fața la perete, am plâns, am plâns în neștire nu știu cât. . . . .

Au trecut de atunci peste 30 de ani. Am fost hăituit ca un câine și viața mi-a fost aspră dar am supraviețuit. De peste 30 de ani, duc cu mine ultimele lui cuvinte, ultima lui privire. Promisiunea ce i-am făcut-o am încredințat-o acestui articol. Mă simt mai liber, căci mâine când îl voi întâlni "dincolo" voi avea curajul să-i spun: -"Frate drag, mi-am făcut datoria". . . . . .

A doua zi seara, 27 Octombrie 1950, ziua Sfântului Dumitru Basarabov, intra în celula noastră, un om cu o înfățișare de cadavru.

- "Mă numesc Alex. Păunescu. Sunt inginer chimist !"

Patul, rogojina, pătura, toate lucrurile pline de sânge, puroi și urină, scoase cu o zi înainte din celula noastră, pe care murise Alecu Georgescu, au fost readuse în celulă și în ele se instalează noul venit.

După două săptămâni, răpus de aceiaș boală în chinuri groaznice, dar în mod paradoxal cu o liniște sufletească nemărginită în credință nemărginită în Dumnezeu și în idealul superior pe care l-a servit.

Alex. Păunescu s'a stins zâmbind cu ultimele sale cuvinte: "Duceți voi mai departe Crucea și Tricolorul Românesc pe drumul al cărui capăt mie nu mi-a fost dat să-l ating !

Doctor Șerban (Bică) Georgescu-Bârlad

Departe de țară am primit vestea dureroasă a încetării din viață în ziua de 10 Mai 1981 a unui OM, a doctorului Bică Georgescu fiul eminentului avocat Georgescu-Bârlad. De tânăr a împărtășit suferința neamului românesc.

Ca președinte al Tineretului Universitar Național Tărănesc dela Facultatea de Medicină Umană din Iași a fost între acei ce n'au cunoscut teama angajându-se în toate acțiunile îndreptate contra celor fără Neam și Dumnezeu. A participat activ la demonstrațiile dela 8 Noembrie 1945 și 10 Mai 1946 care au fost o expresie a indignării poporului român împotriva asupritorilor. Si-a dat concursul nelimitat în alegerile din 19 Noembrie 1946 prin care s'a demonstrat lipsa de popularitate a regimului comunist impus de ruși.

Pentru activitatea și dinamismul rar întâlnit a fost arestat în 1948 și condamnat la 7 ani. Sapte ani de tinerețe i-a petrecut prin închisori unde s'a dovedit un real și permanent sprijin al celor bolnavi din cauza tratamentului de exterminare la care erau supuși deținuții politici. La închisoarea Suceava împreună cu alți colegi au combătut cu vehemență începutul acțiunii de reeducare, demonstrându-le cozilor de topor că vor termina în fața plutonului de execuție, fapt care s'a dovedit peste 10 ani cu o parte din schingiuitori.

Continuându-și drumul prin Jilava, Aiud, Gherla și mai ales la Colonia de muncă forțată Peninsula dela Canalul morții "Dunăre-Marea Neagră" a rămas în luptă permanentă cu acei care ne asupreau sau deveniseră unelte ale acestora.

Dăruirea lui pentru cei suferinzi la Canal n'a cunoscut limite. Reușise să creeze posibilități de procurare de medicamente necesare în cazuri grave și pe care administrația refuza să le dea.

Aici la colonia Peninsula, Colonelul doctor Traian Mihăilescu, condamnat politic, a fost crunt bătut de Locotenentul Cojan pentrucă a făcut unui bolnav pe moarte injecții cu penicilină care nu putea fi administrată decât porcilor destinați cantinei securiștilor.

Si în aceste condiții doctorul Bică Georgescu împreună cu alții și-au asumat greaua misiune de a obține prin orice mijloace medicamente din afara închisorii.

Chipul lui jovial și plin de bunătate impunea iar sufletul deschis și vorba lui totdeauna plină de humor, te cucereau. Pe fața lui citeai totdeauna bucuria de a fi putut face un bine. Reușise să ajungă și la o sursă de informații politice de care eram lipsiți completamente. Sosirea lui Bică de pe șantier era așteptată cu nerăbdare în colonie pentru a fi puși la curent cu evoluția situației după ultimele informații din ziare sau dela posturile de radio.

Personalitatea complexă de om și doctor a lui Bică Georgescu a fost relevată în scris în Occident în mărturiile lui Ion Cârje, Remus Radina și Cicerone Ionițoiu. Nu a știut ce este riscul și după ce a fost bătut, pus în lanțuri și carceră, s'a ridicat mai hotărât pentru a-și continua datoria în folosul oamenilor supuși regimului barbar de exterminare.

Aducem acest omagiu doctorului Serban Bică Georgescu-Bârlad în numele celor care au beneficiat de ajutorul lui neprecupețit în închisorile din România subjugată tiraniei comuniste.

Om popular și cu suflet de aur Bică Georgescu va trăi de-a pururi în amintirea deținuților politici români precum și a tuturor celor care l-au cunoscut.

Virgil Badiu, Alexandru Bratu, Ovidiu Borcea, Dan Cernovodean, Alexandru Coșereanu, Grigore Dumitrescu, Vlad Drăgoescu, Nicolae Ciachir, Cicerone Ionițoiu, Eugen Otparlic, George Otparlic, Remus Radina și Aurel Seitan.

OMAGIU LA CRUCEA LUI ALEXANDRU BRUTEANU

Despărțirea de cei dragi e întotdeauna dureroasă și nu poate fi uitată. Atunci când ne părăsesc cei ce au apărat cu spirit de sacrificiu societatea de forțele întunericului, plecarea lor lasă urme adânci.

Printre acești mari dispăruți se numără Alexandru Bruteanu.

Pe data de 11 Iulie 1980 am fost cu toții cutremurați de tragica veste a morții acestui om între oameni și mare artist.

Talentul său înnăscut și eforturile permanente de perfecționare au făcut din Alexandru Bruteanu unul dintre cei mai virtuoși mânuitori ai arcușului din cadrul Orchestrei filarmonice "George Enescu".

Mare idealist, Alexandru Bruteanu a fost mișcat atuci când cei vânduți Rusiei căutau să distrugă ființa neamului românesc.

Luând poziție fermă împotriva oportuniștilor ce urmăreau interese personale în locul afirmării artei, el a reușit să polarizeze simpatia colegilor săi.

Alexandru Bruteanu a avut tăria refuzului posturilor oferite condiționat și aceasta l-a făcut și mai iubit de către cei din jur, care-l respectau mai mult decât pe directorul Filarmonicii "George Enescu", alunecat pe panta compromisurilor din ce în ce mai murdare.

Polarizarea sentimentelor multor români în jurul lui nu a scăpat neobservată de siguranță, care în anul 1946 l-a arestat pentru prima oară.

In anul 1948 securitatea avea să-l arunce din nou în Jilava cu intenția vădită de a-l extermina.

Constituția lui plăpândă a fost întărită de caracterul de nezdruncinat, reușind să supraviețuiască torturilor dela Canalul Morții și Bicaz.

Târnăcopul și roaba i-au înăsprit mâinile, dar n'au reușit să i le distrugă. Acestea reprezentau pentru el toată averea.

A doua zi după eliberare arcușul se mlădia parcă mai frumos pe coardele ce plângeau tristețea unui neam oropsit.

După anul 1955, când angajat, când dat afară dela Filarmonica "George Enescu", Alexandru Bruteanu trăiește în permanență sub amenințarea securității.

In această perioadă și-a dus cu demnitate crucea.

Salvat din infernul comunist. Alexandru Bruteanu a venit în anul 1976 în lumea liberă, unde s'a hotărît se se dedice luptei pentru combaterea comunismului.

Pentru lumea liberă a fost un clopot de alarmă, pentru cei din catacombe o speranță.

A reușit să se impună ca un mare caracter, om de suflet și luptător neînfricat.

Astăzi, la un an dela dispariția lui Alexandru Bruteanu, frații lui de suferință îi aduc un pios omagiu.

Cicerone IONIȚOIU

FARA ARMÂNEASCĂ

CALINDAR PE AUGUST

Gioi	6 August	Alăcsirea la faţă (Sutira) S'măcă peşte
Sâmbătă	15 August	Stă Măria Mari
Sâmbătă	28 August	Tălliarea caplu al Ayul Iani (Preasîñi)

RECENZII

''PARMITHI'': Victoria Baţu.

După prota carti di ''Aduţeari aminti'', iu n'adunam cu adeţli şi locurli di Beala di Sus şi n'aprimnam pit bana armâñilor dit Machidunia, Victoria Baţu, scoasi una altă carti di 20 pârmithi, adunati cu añi şi añi di dzăli ma ninti, di la moaşili ţi lucrau până tu apirită, împlitind pârpodz şi silinit, ică turcândalui cairi di lână chiptinată cu mâñili a lor. Di la tundearea oilor până la tendzili din casă, ică la şiacu scos în păzare, tută lâna irea lucrată di livendzâli mâñi a mullerlor armâne.

Când vintul umplea călliurli di neauă şi hoara s'anvilea cu alba chilimi adusă di Andreu, nicuchirli seadunau la căti una casă, umpleau vatra cu căciubi şi foclu aruca pit ugeac aroşe limbi di lamñiă, acăţa peanarga, pea-anarga şi s'deapănă pârmithlu. Şideau cilimeñili ma mintumeñi dicât la bisearică şi zborlu-ali maie s'lundzea cu hirul di pi fus, până pârmithlu se-aduna gllem.

Tu-aistă lumi nă poartă niagărsitile pârmithi ali Victoria Baţu. Di la ''Gionili sarpi'' până la 'Una dzuă di stămână'', n'adunăm cu ''Catirina'' luată di urs, cu ''Guva pităllei'', Muşata loclui'' şi-aţel ciudisit ''Cişmingiul'' ţi nă hărisea bana di cilimeñi.

Victoria Baţu, băgă thimelliu. Di aoa ninti, 'Pârmithili'' armâneşti lipsesec tradusi tu alti limbi, ca după eali si s'aducheascâ maghini spiritualitatea armânească. Aflăm cu aistă sibepe di una altă punti faptă di masturi după ţi îngrupară tu thimelliu, mullearea unui di elli. Poati fu una baladă ţi s'agârsi, ma pi ningă 'Puntea di Arta'', stihurli dit 'Puntea di Sadova'' nă fac s'aduchim că chirumună altă mari operă literară armânească:

''La puntea di Sadova,
lele, o, la dada mea,
ma plândzi Naum acasă,
mâñili ligati tu faşă,
poala plină cu măceaşă !

'Pârmithi'' di Victoria Baţu, se-aflâ ti ancuprare la adresa: ''Romanian Canadian Herald'', 71 Vanier Dr. Ap. 201, Kitchener, Ontario, CANADA. Preţul 5 dolari U.S.A.

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

ANGĂČITOR ARMĂNEAŠTE
АРОМУНСКЕ ЗАГОНЕТКЕ

Livendul I. Perifani, flă la Biblioteca Universitară Sorbona di Paris, una carti di ''Graie Armâneşti'' adunati de Pericle Papahagi şi tipusite tu anlu 1905. Una carti di mintumenili, muşatili şi tiñisitili şicăi zburăti di suti di ani di grailu armânesc.

Anlu ţi tricu, Academia di ştiinţe şi arte sârbă, clasa di limbă şi literatură, di Belgrad, scoasi Volumul 3 di literatură orală balcanică: ''ANGACITORI ARMANESTI''.

Cartea easti adunată, prefaţată, tradusă şi comentată di Božidar Nastev, cari lipşeasti s'hibă la rădzătină armânul Nasta. Redactorul aiştui volum easti academicianul Vojislav Durici şi rapoartili ti tipusearea angăcitorilor fură fapti di academicianul Blazo Koneski şi jurnalista Evgenia Kacavolu.

Cartea ari 275 angucitori, adunati di la armâñi, scrisi pi armâneaşti şi tradusi pi sârbeşti. Tută alăvdarea ti aţelli ţi scoasiră cartea şi ma mult că partea armânească easti scrisă cu literi latini, lucru ţi nu para s'veadi la armânilli dit Grăţiă niţi atunţea când scriu armâneaşti. Nu va s'acăţăm tora s'giudicăm niţi ortografia, niţi seamnili latini după cari easti scrisă cartea. Alfabetul armânesc nu easti dat di vârnă Academie şi lipseaşti si s'adară un Congres di limbă armânească iu s'nă adunăm aţelli ţi scrim pi grailu armânesc şi s'băgăm un singur thimelliu a alfabetului, Până atunţea, să scriă care cum poati, macă nu ştiă legile şi ortografia armânească.

Armâñilli dit Jugoslavia - Sărbia ică Machidunia - acăţară să scriă pi armâneaşti şi aistă easti ghini. Biuli, armânlu Costa Dogu, scoati una Enciklopedija cu un alfabet latin, pătidzăt di el ''cincarska azbuka''.

Tora ca s'nă turnăm la cartea di angucitori, Bojidar Nastev, pi ningă adunarea angucitorilor are şi una bibliografie avută: dila Johann Thunmann, 1774, până la Tache Papahagi, 1974. Angucitorli sânt adunati di la Grigore Tocilescu: ''Ghicitorile armânilor'', Taşcu Iliescu: ''Cartea de lectură'' şi alţilli până la auşilli ţi băneadză şi ază ică tiniri studenţi armâñi ţi nu-şi agărşesc limba cum easti Dima Dimcev.

Lucrarea easti împărţătă pi trei capitole: Ambientul natural, 31 di angucitori; Flora şi Fauna, 60 di angucitori; Omlu, 184 di angucitori cu subcapitolili: Părţili di trup 18, Existenţa fizică 21, Existenţa morală 6; Lucurlu 62; Bana familială 60; Bana socială 17.

Una carti iu s'băgă mult lucru, ma şi ma multă vreari ti fara armânească. Aştiptăm di la tiñisiţilli învitaţ ţi scoasiră aistă carti şi alti lucări di cultură armânească şi hărăsim Academia Sârbă di ştiinţe şi arte di Belgrad, cari faţi di aver ştiinţă şi nă scriă pi numa ţi him: Armâñi, nu vlahi ică ţinţari, cum se-ascund după tâmbare şi nândoi di-a noştri.

Zahu PANA

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC
PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369, U.S.A.

VĂNGHELU DUPĂ MATEI

Capitolul 16

Aluatlu a fariseilor

1. Cara s'apruchiară fariseilli şi saducheilli di El, căftară s'lu-arădă şi-Li dzăsiră s'lă spună vărn semn dit ţer.

2. Si El lă turnă zborlu ş-lă dzăsi: Când amurgeaşte voi dzăţeţ: Măni va s'hibă chirolu muşat că ţerlu easti roş.

3. S'dămneaţa dzăţeţ: Ază va s'hibă furtună, că ţerlu easti roş încllis. Ipucrit, faţa ţerlui ştiţi s'u giudicaţ, ma seamnili a văhţurlor nu puteţ.

4. Soia'ndhemună şi aspartă tu curviă caftă un semn, ma semnul aist nu va-lli si da a llei dicât maş semnu-al Iona. Illi alăsă pri elli şi fudzi.

5. Apostollii, cara tricură di partea alantă a apillei, agârsiră s'llia şi pâni cu elli.

6. Iisus lă dzăsi: Băgaţ di oară şi-afiriţ-vă di aluatlu a fariseilor şi-a saducheilor.

7. Si elli giudicau tu mintea lor: Nă dzăţi aşe, că nu lom pâni.

8. Ma Iisus l aduchi minduiarea şi lă dzăsi: Ti minduiţ voi niheampistipsitorlor că nu luat pâne?

9. Ninga nu-aduchiţ, nu v'aduţeţ aminti di aţeali ţinţi pâni, ti ţinţi nilli di bărbaţ şi căti sipeti v'armasiră?

10. Niţi di aţeali şapti pâni, la patru nilli di oamini şi căti sipeti v'armasiră?

11. Cum nu-aduchiţ, că nu ti păni vă dzăş? Ma afiriţ-vă di aluatlu a fariseilor şi saducheilor.

12. Atunţea aduchiră că nu lă dzăsi s'afirească di aluatlu-a pânillei, ma di învițătura a fariseilor şi a suducheilor.

13. După ţi agiunsi Iisus tu loclu Cezarea al Filip, întribă pi apostollii a Lui: Cari dzăc oaminilli că esc Mini, Hilliu-a Omlui?

14. Si elli arăspunsiră: Nândoi dzăc că eşti Ioan Pătidzătorlu, alţilli dzăc Ilia, alţilli: Ieremia, ică unul di profeţ.

15. Ma voi -dzăsi El - cari dzăţeţ că esc?

16. Arăspunsi Simon Chetru şi dzăsi: Tini eşti Hristolu, Hilliu al Dumidză aţel viu.

17. Si Iisus, arăspunsi şi dzăsi: Hărisit eşti Simoane, hilliu al Iona, că nu truplu şi săndzili ţă lunină aţăia aistă, ma Tatăl a Meu, aţel din ţer.

18. S'mini ţă dzăc aţăia, că tini eşti Chetru şi pi aistă cheatră va s'analţ Bisearica Mea şi porţili a chisăllei nu va poată su-aspargă.

19. Si va-ţ dau clleili ali amirărillei a ţerlui şi iţi ledz pi loc, ligată va s'hibă şi în ţer şi iţi va dizledz pi loc, dizligat va s'hibă şi în ţer.

20. Atunţea lă dimândă a apospollilor s'nu spună a vârnui că El easti Hristolu.

21. De-atunţea acăţă Iisus să spună a apostollilor a Lui că El lipseaşti s'neagă Ierusalim şi s'aravdă multe ghicuiri di la auşi şi di la arhierei şi di la înviţaţ şi va s'hibă vătămat şi după trei dzăli va'nviadză.

22. Si Chetru, lu lo di'nă parti şi-acăţă su-L mustră spunândalui: Dumidză s'Ti-afirească Doamne ! S'nu-ţi si tihisească a Tăia, aiste !

23. Ma El s'turnă şi-lli dzăsi al Chetru: Dinăpoia Mea satane ! Cheadică eşti ti Mini,- că nu minduești aţeali al Dumidză, ma aţeali a oaminilor.

24. Atunţea Iisus lă dzăsi a apostollilor a Lui: Macă va vârnu s'vină după Mini, si-s aleapită di el, si-ş llia cruţea, şi s'calcă pi urmili a Meali.

25. Că aţel ţi va să-şi scapă bana, va u chiară; ma aţel ţi va-şi cheară bana ti Mini va u află.

26. Ti căştig va s'află omlu ma va s'amintă lumea tută şi va-ş cheară suflitul? Ică ţi va da omlu ti alăcsirea suflitului a lui?

27. Că Hilliu-a Omlui va s'vină tu mărirea Tatălui a Lui, cu anghillii al Dumidză şi-atunţea va plătească a cafişui după faptili adrate.

28. Di-aver vă gresc a vauă: Sânt nândoi di aţelli ţi stau aoa, cari nu va ahuleascâ moartea până nu va veadă pi Hilliu a Omlui, vinindalui tu Amirărillia Lui.

ANGĂCITORI

Arbure mare
frăndzăle ş'le-are
albe di nă parte,
lăi de-alantă parte?
(Anlu)

Dipisupră nă tiğani
diprighios tută bumbac,
dinăpoi ca foartica.
(Lănduricea)

Analtu-i tata,
groasă-i dada
zurlu-i frati-ñiu.
(Terlu, loclu, vintul)

Patru imnă, patru sta,
dao s'bat
m-padi nu cad.
(Birbeclu)

Te-i ca loclu mare,
ş'altu ahăt ma mare
ş'pale trup nu are ?
(Vintul)

Te nod cu gura s'noadă
ş'cu mâñili nu-s diznoadă.
(Giuratlu)

Cuib di ciuciulai
tu mesea di plai.
(Buriclu)

Blid di mărcat
pristi casă arcat?
(Luna)

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 5 Nr. 36 APARE CÂND ARE INSPIRAŢIE !

URZICA LIBERĂ

Despre SALT, SALTuri şi aSALTuri

SALTimbacii de pe SALTelele Kremlinului au mers în SALTanaturi de-au arS ALTarele şi-au propuS ALTă formulă SALTăreaţă (drept progreS ALTernativ) ca S'ALTereze prestigiul presupuS AL Tratatului SALT.

Brezhnev

PROMISIUNE VECHE:

Hai să stăm de vorbă şi-ţi promit că voi respecta tratatele.

POLITICĂ NOUĂ:

Întâi respectă tratatele ş'apoi iţi promit că stăm de vorbă.

Reagan

Dinu MĂTRĂGUNĂ

STEM GRATINGS

Glume

Recepţie intimă la madam Elena. O invitată vrea s'o flateze: Vai tov. Elena, ce pantofi minunaţi aveţi. Unde i-aţi procurat ?

Degeaba răspunde madam, ăştia sunt unicat, mi i-a făcut Nicolae !

Dintr'un discurs electoral din Rusia: Tovarăşi ! In 1985 vom fi primii locuitori stabili pe lună. In 1990 vom fi primii pe planeta Marte, iar în anul 2000 fiecare cetăţean sovietic va avea câte o pereche de pantofi !

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

TINEREŢE FĂRĂ BĂTRÂNEŢE

Zice: când nu ai în casă un bătrân, tu să-l cumperi şi să-l aduci în gospodărie ! E util; are experientă, dă o povaţă, nu stă casa nici bătătura (la ţară) singură.

Asa procedară şi Ceauşeştii. Punându-se de urgenţă problema unui bătrân în rol de figurant, ei îl "cumpărară" pentru a doua oară pe odată demult cumpăratul, respectiv vândutul dela social-democraţi acum bătrânul Stefan Voitec. Adică, îl scoaseră dela naftalină, de pe unde era băgat în urma dispariţiei sale cam dramatice. I-or fi cerut sau nu povaţa lui bătrânească bizuită pe o deosebită experienţă, pe a lor însă precis i-au dat-o lui: să fie cuminte şi să-şi joace bine rolul, să nu se facă de rezil faţă de atâţia "nepoţi" din popor. Doar vede şi el singur că alţi bătrâni nu sunt, s'au rărit de tot; nici măcar Const. Pârvulescu întemeietor al partidului comunist, ca să împlinească acum rolul ritual cuvenit la glorioasa aniversare a întemeierii acestuia, 8 Mai 1921 - 8 Mai 1981. Tot a fost el de atâta vreme împrumutat la decor, să fie şi de data aceasta, probabil ultima, binevoitor spre folosul partidului a se substitui să-şi joace rolul decorativ; mai cu seamă că chiar este vorba de înmânarea unor decoraţii. Si se ştie ce rol însemnat are decorul în agitaţia partidului, fiind un element esenţial al ei. La lipsă de actori potriviţi rolului, el, St. Voitec, e o "bomboană". Se poate să nu fie conştient de această însuşire a sa preţioasă?

Il scoaseră mai întâi în avantpremieră, să joace. N'aţi văzut? ! Pe-aci, de I Mai parcă, se vedea în ziarul dela Bucureşti o horă. Nu ştim cât de întinsă va fi fost hora, nu se vede; trebue să fi fost însă mare, dat fiind entuziasmul general inepuizabil şi devotata iubire nelimitată de către fiii şi fiicele poporului. Era doar o fiică în poză, îmbrăcată în frumos costum popular. La dreapta ei se vedea Niculaie şi încă o jumătate de figură. Nu-i bai ! Doar că nu era să fie Ceauşescu tăiat pe jumătate ! La stânga "fiicei" era Stefan (Voitec) cu barba albă ca zăpada, simbolizând-o, mi se părea mie, pe aia a primului martir lapidat, Diaconul cu acelaşi nume. Părea bine prins în horă. Nu puteam deduce cum face paşii, rolul fiind static. Tradiţia se respectă deci, şi aci, multilateral. Iar de va fi ţopăit câtva, vorba ce o mai spusesem: broasca sare fără să aibă nevoie a şti chiar încotro. Până la urmă tot în baltă.

Acum, la marea adunare festivă de aniversare, Diaconul Stefan Voitec îşi jucă rolul în mod constiincios, citi hârtia plasată ca la copiere de examen (scris); pe urmă făcu apelul reglementar al Ceauşeştilor şi le-o înfipsă în piept, decoraţia, zicând (pe tăcute) că de acum ei sunt eroi ai muncii reserelei, cu nenumărate şedinţe, plimbări, promisiuni şi mai ales cu depăşiri mari în domeniul lipsurilor pentru massele acelea conduse cu înţelepciune de către partid.

Eroi n'am fost noi, dar. . .vom fi !

Niculaie, acesta cel fără de barbă, răspunse drept mulţumire cu "dragi tovarăşi", uitând însă a se adresa şi cu "scumpe naşule" sau "dragă moşule". Cred că totuşi avea motive justificative suficiente să fie mai atent.

Dar, şi cu aşa instantanee, mare-i circul resere.

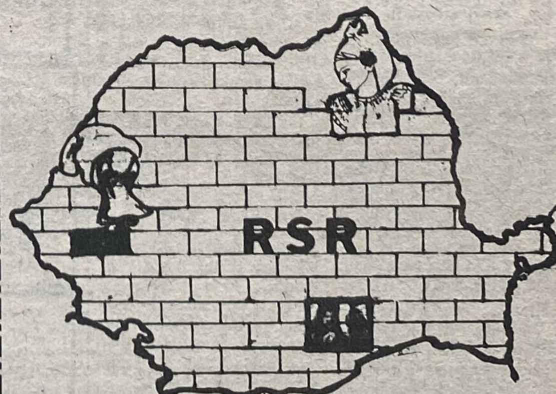
S. GÂRLEANU

Răţoiul exilat

ANUL XI OUL Nr. 47

Legenda Meşterului Manole

ZIDIREA ROMÂNIEI SOCIALISTE

Niculae, Niculae
Prea o faci de oaie...
Miliţia ne strânge
Viaţa ni se stânge
Şi'n temniţe mor
Preoţi în sobor.

C. Dona RAŢOIUL

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

ÎNTREGIREA FAMILIILOR ȘI DESTRĂMAREA EXILULUI

Intregirea familiior -așa cum prevede Tratatul dela Helsinki- a devenit o manevră de servire a intereselor guvernului dela București.

Prioritatea de a obține pasaportul nu are la bază data cererii, gradul de rudenie,problemele prsonale, etc. (Fac excepție, bine înțeles, agenții securității N.R.)

Viza de ieșire se acordă doar în acord cu interesele comuniștilor.

In țară: Dacă ai casa plătită (ți-o cumpără guvernul pe un preț de nimic, N.R.), dacă ești pensionar ori în pragul pensionării, dacă n'ai o meserie practică ce se caută în străinătate, atunci RSR te pune pe lampa verde.

In schimb tinerii educați, scăpați din țară, când își cer soțiile și copiii, li se răspunde dela ambasadă că dacă-și țin gura, nu atacă regimul, nu scriu că în RSR e mizerie, atunci li se va aproba, foarte curând, cererea de întregire a familiei.

Odată prins în năvodul promisiunilor și al sindrofiilor cu brânză esti pus pe linie moartă. "Foarte curând" se transformă în "mai asteaptă" și cu cât îi servești mai mult, cu atât comuniștii asteaptă mai multe servicii.

"Nu pot să spun nimic, că-mi aștept rudele", e o frază pe care o auzim printre scrâșnituri de dinți.

O altă manevră: Rudele apropiate ale unor luptători anticomuniști, obțin imediat pașaportul ca să-și viziteze copilul, fratele, sora, părinții, etc.

E o lovitură dublă!

Pe de o parte unii lideri politici, oameni de afaceri, etc., iau o atitudine mai " neutră " și-și manifestă revolta doar în surdină. Pe de altă parte guvernul RSR-ist arată lumii că e mărinimos și aprobă cererile celor care-l atacă, în timp ce omul care asteaptă de ani de zile să-și întregească familia se întreabă bănuitor: este acest luptător anticomunist sincer ori s'a înțeles, pe sub ascuns, cu comuniștii ?

Un caz autentic: Un lider naționalist care a plantat mai multe fire de păr alb în tărtăcuța lui Niculiță decât mofturile nocturne ale Lenuței, a fost contactat de un agent al guvernului care i-a oferit -fără nici o obligație, a precizat agentul- că el poate să-și aducă părinții ca să-l viziteze, și mai mult încă - tot fără obligații - guvernul oferă părinților liderului două bilete dus-întors pe Tarom.

Dar fiul, cu inima frântă, a plâns și-a refuzat să-și vadă părinții.

Târziu, pe căi ascunse, tatăl i-a scris: "... sunt mândru de tine, fiule..."

Tata și fiul au înțeles că dragostea de neam e mai mare ca ori care altă dragoste.

A FOST NEBUN ?

65 de ani, văduv, voinic -din Chicago- cum a ieșit la pensie s'a dus în țară să-și petreacă o mult dorită vacanță.

A fost înconjurat, în orășelul lui natal, de vecini, prieteni, rude...și o tinerică -ce-i putea fi și nepoată- îi tot dădea cu măritișul.

Dacă mă însor cu tine, vreau să rămân în țară, i-a spus americanul. Fata a crezut că-i nebun și l'a lăsat în pace.

OBSERVAȚII LAPIDARE

Intr'o vizită făcută cu ani de zile în țară, veneratul ziarist american, păr. Theodor Andrica, a publicat în "Cleveland Press" : In România poți cunoaște un comunist de un necomunist: Comunistul nu spune glume!

GÂNDURI ROSTOGOLITE!

Cu ocazia sfințirii bisericii Sf.Treime din Detroit (fosta catedrală) s'au ținut discursuri despre Puterea lui Dumnezeu, despre Iubirea Lui, despre frumoasele tradiții creștinești, despre frumoasa noastră limbă strămoșească, atc.

Credem că ar fi bine, și chiar ar fi nevoie, ca Biserica Ortodoxă de aici, de sub Cârja Episcopului Victorin, să trimită niște misionari în RSR. Ar face o pomană!

DOVADA DRAGOSTEI

Polonia a aprobat primirea de pachete de ajutor CARE pentru copii, mame însărcinate, bătrâni, etc.

Primul transport de 10.000 a fost distribuit polonezilor.

In RSR, care suferă de aceeași criză alimentară, pachetele CARE sunt interzise.

MARE ȘI MULT

D.G.Chirilă, din Suceava, a venit în vizită la rudele din Detroit. L-am întrebat care i-a fost prima impresie ?

- Case mari, magazine mari iar prăvăliile alimentare mari și cu mâncare multă!

DATE, FAPTE

Din volumul "Financial Invasion of the U.S.A," de Earl H. Fry: URSS a încercat să cumpere două bănci din Nordul Californiei. N'a reușit, dar sunt bănuieli că rublele și-au găsit plasare în unele industrii.

Intre Ian. 1977 - Iunie 1978 străinii au cumpărat 826.000 acre de pământ agricol și au investit $ 132 bilioane. (Totalul investițiilor din afară au fost 3.3 trilioane dolari).

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

* COSTUL unui anunț, sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm (2 inch) pe o coloană. Ziarul are 6 coloane.
$ 25 pentru 5 cm (2 inch) pe două coloane. Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

VÂNZĂRI

* Dna Marina Ionescu Rousseau, refugiată în Franța, la adresa: 1 bis, Rue de Cahillot, Post Restant 36, Paris, 16, a imprimat două discuri cu cântece românești, unele dintre ele fiind compoziții proprii. Deasemenea, fiind și pictoriță specializată în icoane pe lemn, cu tehnică veche, are de vânzare cele două discuri, cât și diferite icoane. Pentru informații detailate scriți direct la adresa D-nei Marina Ionescu Rousseau din Franța.

SERVICII

* Domn intelectual, singur cu doi copii (16 și 11 ani, fete) caută o doamnă romăncă fără obligații care poate să vină în Germania definitiv sau temporar (însă nu mai puțin de 4-5 ani) și care să conducă gospodăria familiei. Se oferă casă, masă, salariu. De preferință o doamnă matură cu mentalitate românească. Formalitățile de intrare în Germania vor fi făcute cu ajutorul meu. Ofertele se pot face la redacția ziarului cu mențiunea "romănca ce dorește stabilirea în Germania".

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Caut fratele, MIHAIESCU PANDELE, năs. 26.01.1926. Bobaita-Mehedinți, plecat din țară 14.09.1948, trecând Dunărea în Iugoslavia la Tr.Severin. Ultimele știri Noembrie 1948 din Leskovac-Iugoslavia, unde, se pare, lucra la o fabrică de stofe. Rugăm relații pe adresa: Dr.Victor Coroianu, 5500 Trier, Wendelinusstr. 13, West Germany.

••

* Dl Grigore Caraza, 1805 Menahan St. Ridge Wood N.Y. 11385, caută pe Ion Ciurea originar din Piatra Namț, plecat din România în Aprilie 1980.

* D-l Dumitru Onu, 1845, N.Gramercy Pl. Nr. 211, Hollywood, Los Angeles, Ca. 90028. Tel: 467 9179 dorește să ia legătură cu prietenii și cunoștințele ce le-a avut în România, în localitățile Galați și P.Neamț, care în momentul de față trăiesc în Occident.

* Dl Neferu Gheorghe, 58 Hagen, Knuwen Str. Nr.68, Germania de Vest, caută următoarele persoane: Gigi Bardașiu din New York, Cornel Dumitrescu din New York și Dima Gheorghe din Statele Unite. Persoanele respective sunt rugate să scrie la adresa de mai sus, ori să telefoneze la: 02331- 68492.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

Duminică 24 Mai 1981, "Memorial Day", a avut loc la cimitirul american Arlington cu ocazia comemorării eroilor americani, o slujbă religioasă pentru pomenirea eroului american de origină română Constantin Teodorescu.

Serviciul religios a fost efectuat de părintele Archidim Ușeriu și Locotenentul Colonel ortodox Chaplain Paul Bearch. dela National Naval Medical Centre.

Constantin Teodorescu - Fireman First Class pe un vas american, a pierit în lupta navală din Portul Havana - Cuba la 15 Februarie 1898, când vasul a fost scufundat.

Identificarea unui român dispărut pe vasul american este meritul domnului Colonel Filimon, care de ani de zile duce o muncă fără preget pentru strângerea datelor referitoare la contribuția românilor în cadrul dezvoltării și apărării Statelor Unite.

Corespondent

IN MEMORIAM!
IOAN CUȘA

Se nărăvesc cuvintele și nu vor să se așeze pe hârtie. Pentrucă nu vor să fie drapel, pentru cel pe care l-au servit cu supușenie monahală.

Ioan Cușa nu putea să moară. Pentru cei care l-au cunoscut, vestea pare de necrezut. Viața care clocotea în el și tăria cu care înfruntă opreliștile, biruindu-le, îi creaseră legendă de demiurg. Strălucea cu aceeași intensitate în sărăcie ca și în acțiunile de mecena, purtând grandoarea cavalerilor cruciați nealterată în latinitatea balcanică, în acel atol necunoscut încă îndeajuns: Macedonia. Pentrucă Ioan Cușa a rămas până la ultima suflare, aromân.

Ajuns în capitala Franței, unde acostase din amarnica lui pribegie de refugiat politic, a cunoscut toate neajunsurile prin care au trecut tinerii idealiști români, evadați după 1944 din România cotropită. Câtă tărie le-a trebuit acelor tineri plecați în Apus, spre acel miraj al libertății, când au întâlnit la capătul drumului fantoșa prostituată a idealului lor, este greu de conceput. Au scrâșnit din dinți, au răbdat, au muncit și nu și-au abandonat visele nici la primul colț de stradă, nici în amalgamul noilor idei, ivite ca ciupercile după ploaie, fie la taraba politicianistă a partidelor politice din occident, fie la prestigioasele catedre universitare, fisurate de răvășelile ultimului război.

Ioan Cușa, a fost unul dintre ei. Pas dârz și voinicesc, a ajuns în fruntea plutonului. Dar cât l-a costat urcușul?

Omul acesta care oferea ca un nabab, mese, atâtor cunoscuți și mult mai multor necunoscuți, a suferit în viața lui, ca puțini alții, de foame. În timpul secetei din 1946, ca student la Academia Comercială din București, refuzând orice contact cu organizațiile studențești controlate de comuniști, nu a avut nici cantină nici cămin. Era pe vremea când cu toate alimentele cartelate, în ziare apărea anunțul rămas de pomină: "Azi nici pâine, nici mălai". În sesiunea de examene din Iunie, a trebuit să vie să-l ia acasă în Dobrogea, că nu se mai putea ține pe picioare. Nu a cerut însă niciodată nimic.

Scăpat ca prin minune de arestările din 15 Mai 1948, a luat drumul haiduciei, trăind o vară întreagă din prieteniile pe care le legase cu pândarii de bostănării din Constanța și Tulcea. Se strecura ca un țipar printre toate poterele întinse în Dobrogea dela eroicele păduri ale Babadagului, până la Cobadin și Ostrov. Când lațul s'a strâns prea mult, a trecut granița în Jugoslavia, mizând totul pe presupusa rocadă făcută de Tito. Spirit lucid, a sesizat capcana în care căzuse și nu a mai așteptat să fie dat înapoi la români, unde știa ce-l așteaptă. A plecat cu un grup de camarazi spre Apus. În această acțiune temerară, a pierdut pe unul din cei mai apropiați camarazi, studentul Gheorghe Caramiciu, împușcat pe frontieră, când încerca să treacă spre lumea liberă.

Nu a putut afla niciodată mormântul Fratelui său de Cruce ! I-a purtat în inimă amintirea și în nopțile singuratice, urmărea plânsul lunii printre ramuri. . . . .

După ani grei de muncă și speranțe năruite, a reușit să întemeieze o tipografie la Evry, lângă Paris. În calitatea pe care o avea, a tipărit la această tipografie o serie de lucrări în limba română, printre care enumerăm: revista Prodomos, iar mai târziu crează editura Ethos, unde a tipărit: Metafizica Vol. I de Nae Ionescu, Noaptea de Sânziene 2 vol. și 19 trandafiri de Mircea Eliade, Lacrimi și Sfinți de Emil Cioran, documentele de mare valoare din volumul Corespondențe de Bazil Munteanu, Sfatul Domnesc și Adunarea Stărilor din Principate de Gheorghe I. Brătianu, Revista Ethos, Nr. 1 și 2, Imperiul de Horia Stamatu, La misericordieuse couronne du Tantra de Ion Parvulesco, Anul 1940- poem la Nicu Caranica și altele.

În anul 1967, a publicat un volum de poezii: Plângeri, închinat părinților săi rămași în țară și fratelui Leonida Cușa, mort în închisoare la Aiud.

Avea în depozit o sumă de manuscrise inedite dela diverși români care așteptau să vadă lumina tiparului. Note și însemnări dela mari personalități culturale românești care urmau să fie selectate pentru o lucrare de memorialistică ce o avea în proiect, precum și multe manuscrise personale pe care nu le-a dat tiparului, programate pentru mai târziu.

A plecat dintre noi, ca într'un voiaj grăbit. Fidel credinței lui căpătate în Frățiile de Cruce, n'a răspuns când a fost atacat, deși avea ca nimeni altul, mijloacele s'o facă. -"Eu nu pot lovi în frații mei români, chiar când mă lovesc pe nedrept- mi-a mărturisit în 1979 la Paris. Ce mai rămâne din idealurile noastre dacă ne-am ataca unii pe alții? Nu ! Eu nu voi lovi în niciun român !"

Acesta i-a fost crezul pe care l-a respectat până la ultima suflare.

Ioan Cușa ! Prezent !

Zahu PANĂ

MISIUNEA CATOLICĂ ROMÂNĂ DIN FRANȚA ȘI PAROHIA SFÂNTULUI GHEORGHE DIN PARIS

DRAGI ROMÂNI,

Cum bine știți ne găsim în fericita situație de a fi proprietarii unui teren foarte valoros în cartierul 16-le din Paris. Din nefericire însă imobilul în care se găsește capela noastră și unde se desfășoară întreaga noastră activitate, este într'o stare deplorabilă, atât din cauza vechimii cât și din cauza stricăciunilor în urma lucrărilor făcute de vecini.

De mai bine de doi ani, cu un grup de credincioși am studiat, foarte de aproape, această problemă.

Soluția care ni se prezintă ar fi o operație imobiliară care să permită să se construiască pe terenul nostru, primind, în schimb noi localuri pentru întrebuințarea noastră. Dar, în acest caz, înafară că pierdem din libertate de acțiune printr'o coproprietate, "la dation en paiement" ce ni s'ar atribui, ar fi cu totul insuficientă pentru necesitățile noastre.

Ne rămân deci două soluții: ori reparăm imobilul actual, cu cheltuelile necesare și cari, în ori ce caz,vor fi foarte ridicate; ori construim un ansamblu nou, corespunzător regulilor moderne ale urbanismului și trebuințelor actuale ale activității noastre, precum și cheltuelilor, cari vor fi necesare, ulterior, de coproprietate.

Se înțelege dela sine că aceasta a doua soluție ar permite menținerea și dezvoltarea activității noastre religioase și culturale în folosul cauzei noastre naționale.

De aceea cu grupul credinciosilor cu cari ne-am sfătuit asupra acestei probleme facem un călduros apel la Românii și Prietenii poporului român ca să contribuie cât mai generos la realizarea acestui plan.

De această generozitate va depinde hotărîrea pe care va trebui să o luăm.

După obiceiul strămoșesc vă propunem cărămizi, cari vor arăta participarea fiecăruia la această lucrare spirituală.

Avem nevoie de cel puțin 12.000 de cărămizi, fiecare cărămidă valorând 500-de franci francezi.

Toți cei cari vor aduce o contribuție vor fi înscriși în CARTEA DE AUR a acestei Instituții.

Vindeți și cumpărați cât mai multe cărămizi posibil. Avem încredere deplină în generozitatea voastră, Dragi Români, și Iubiți Prieteni ai cauzei românești, vă mulțumim sincer pentru tot ce veți face pentru a ne menține Misiunea și vă asigurăm de devotamentul nostru.

Mgr. MICHEL DESCAMPS
Vicar General

Mgr. GHEORGHE COSMA
Rectorul Misiunii

Orice contribuție se trimite:

- fie prin cec bancar la ordinul: Mission Catholique Roumaine en France fie prin viriment postal la: Crédit Industriel et Commercial 2 Ed. Raspail 75007 Paris D 618 07.

Scrisori din Spania

Luni 1 Iunie 1981 în aula Facultății de Litere a Universității din Alcala de Henares (Madrid), s'a desfășurat actul de numire și instalarea ca Vice Decan a compatriotului nostru Vintilă Horia, care este Profesor, în acea Facultate,de Literatura universală modernă și contemporană.

Cursurile profesorului Vintilă Horia sunt urmărite cu un special interes nu numai de studenții cursului unde predă materia, ci și de mulți auditori de la cele două Universități din Madrid, cea Complutense și cea Autonomă, pentrucă Madridul contează cu trei Universități.

Semnalăm acest eveniment pentrucă pentru noi Românii este un motiv de bucurie și mândrie.-

Corespondent

Frumos

Auzisem în repetate rânduri de seminarele Cercului Democrat al Românilor din Germania și de atmosfera lor obiectivă. Dar una e să auzi și cu totul alta să vezi. De aceea am primit cu plăcere invitația lui Serban Orescu de a participa și eu în calitate de conferențiar cu un subiect privind cultura românească în ținutul dintre Nistru și Prut la seminarul ce s-a ținut lucrările dela 12 până la 14 Iunie a.c. în pitoreasca așezare de pe malul Rinului Leutesdorf.

Atât eu cât și soția mea am fost plăcut surprinși de larga gamă a apartenenței invitaților la cele mai diferite pături sociale, naționale și profesionale, începând cu sociabilul masajist Olariu Augustin și terminând cu profesorul universitar Dr. Emanuel Turcinschi, originar din Cernăuți, care a prezentat auditoriului o interesantă conferință despre răspândirea curentului liberal european în România secolului trecut.

Programul seminarului a cuprins și o emoționantă excursie la baștina Reginei Elisabeta a României, unde am fost primiți cu multă bună voință și cu tradiționalul pahar de vin nemțesc de către unul dintre strănepoții fostei noastre regine, principele Friedrich Wilhelm de Wied împreună cu soția, conducându-ne personal prin încăperile impresionantului Castel de Wied.

Excursia a fost urmată de o frumoasă expunere a d-lui Serban Orescu cu privire la viața și activitatea literară a celei care a fost Carmen Sylva.

Merită a fi subliniat deasemeni felul pozitiv, netendențios, fără cea mai mică doză de venin partizan, în care s'au desfășurat dezbaterile pe marginea conferințelor prevăzute de programul celor trei zile de activitate românească în exil. Este, cred, pentru prima oară când asist la un atare for unde n'am auzit niciodată expresiile de "noi" și "voi" sau "ei" și "noi", chezășia tuturor fiind cele trei culori ale neamului nostru.

Frumos !

N. LUPAN

PE SCURT

LAUSANNE, Elveţia - - Opt artişti din ansamblul operei din Bucureşti au scăpat de supravegherea mi-liţiei şi au cerut azil politic. Opera Română sosise în Elveţia pentru a participa la festivalul din Beaulieu-Lausanne ce s'a desfăşurat la sfârşitul lunii Mai.

Ansamblul operei era păzit de securitate, plus că 'nainte de a pleca din ţară artiştii au fost avertizaţi să nu se împrietenească sau "să bea bere cu străinii" prin localuri, pentrucă toţi străinii sunt spioni şi vor face propagandă anticomunistă.

Cei fugiţi au ieşit din hotel la o mică plimbare, lăsând bagajele în cameră ca să nu atragă atenţia securiştilor. Lipsa lor s'a observat la gară când trebuiau să se întoarcă în ţară.

Ziaristul elveţian Marion Clement, dela "Dimanche Tribune", a stat de vorbă cu unul din violoncelişti care şi-a lăsat în ţară soţia şi copila de 5 ani. Violoncelistul a declarat că el, de 7 ani, plănueşte să fugă din ţară şi "nu mai doresc să mă întorc până nu se vor îndrepata lucrurile".

Motivele: "Profesional şi politic"

"Toată muzica ce o executăm în România este o muzică de propagandă. Executăm istoria partidului în opere sau prezentăm marşuri patriotice pentru stabii partidului. Nu putem cânta "Pasiunea după Sf.Matei" de Johan Sebastian Bach întrucât este considerată că are conţinut religios". Ce cântăm peste hotare, arareori cântăm în România. Muzicantul continuă: "Suntem lipsiţi de libertate, de hrană. Avem teamă să vorbim, suntem neîncrezători cu toată lumea".

Artistul care pleacă în turneu nu află decât în ultimul moment dacă i s'a acordat viza de ieşire. In timpul şederii în Lausanne, fiecare a primit o sumă mică de franci elveţieni pentru cheltuielile cotidiene. Cei care s'au întors au dus cu ei cutii de conserve!

"Sunt gata de a munci orice "a spus violoncelistul". "Acum sunt liber!"

••

Ultimul grup de evadaţi (până la ora când închidem ediţia) sunt cinci persoane ce se găsesc acum în campul refugiaţilor din Traiskirchen, Austria. Ei s'au ascuns sub acoperişul unui vagon de pasageri de pe ruta Bucureşti - Viena şi au stat acolo, nemişcaţi, timp de 21 de ore. Când au auzit că se vorbeşte limba germană au început să strige şi au fost ajutaţi să iasă, aproape ţepeni, din ascunzătoare.

O încercare anterioară, similară, n'a reuşit deoarece controlorii observaseră urme pe praful din jurul ascunzătorii.

••

BUENOS AIRES: Soprana Eugenia Moldoveanu a debutat cu succes la Teatrul Colon în Traviata de Verdi.

••

MOSCOVA: Ruşii transmit ştiri în 77 de limbi străine.

••

NEW YORK: Conform sistemului de rotaţie în Comisia Dezarmării, România a fost aleasă vicepreşedinte al acestui organism al Adunării Generale ONU.

••

BUCUREŞTI: Pe tronsonul de cale ferată Braşov-Sighişoara au început să circule primele trenuri electrice. Uzinele din Arad, Turnu Severin şi Caracal montează vagoane de cale ferată. Aproape jumătate din producţie (16.000) este destinată Uniunii Sovietice. Alte ţări care importă vagoane româneşti: China, Egipt, Brazilia, etc. In ultimii 5 ani s'au exportat 37.000 de vagoane. In acest număr se cuprind vagoane de pasageri, de marfă, cisterne, etc. Preţul vagoanelor este mai ieftin în comparaţie cu preţul altor fabrici din străinătate.

••

Din cauza lipsei de disciplină, a iluminatului din ateliere, a neglijenţei, numărul accidentelor de muncă s'a mărit în ultimul timp. Pentru evitarea lor s'a dat un ordin de către comitetul politic executiv al CECE.

••

In Bucureşti şi în alte patru oraşe din ţară au început să apară foi volante cu proteste contra lipsei de mâncare.

••

Lângă com. Izbiceni, jud. Olt, au început lucrările de construcţie la o nouă hidrocentrală de pe cursul râului Olt.

••

23 AUGUST

ISTORIA ŞI PARTIDUL COMUNIST

Cu prilejul acestei zile Nicolae Ceauşescu va dori să demonstreze din nou, că eliberarea României de sub aşa-zisul jug fascist s'a făcut precumpănitor prin acţiunea întreprinsă de partid, partidul său!

Privind la evenimente nu putem decât să vedem că este perfect adevărat, că mult lăudata armată roşie n'a jucat rolul ce i se atribuie de istoricii sovietici, rol de armată eliberatoare în ocuparea României. Ruşii s'au trezit cu o capitulare totală, volitivă, şi cu principii de neutralitate în luptele dintre armata Roşie şi cea germană, armata română având la dispoziţie un enorm potenţial de luptă şi de excelente poziţii defensive dacă ar fi fost cazul să se continue lupta împotriva ruşilor. Asupra acestui punct are dreptate Ceauşescu, neadevărul se strecoară însă atunci când acesta atribuie partidului său rolul precumpănitor în actul de la 23 August.

Nici nu putea un partid ai cărui membri se aflau în majoritate în închisori cu aproape toţi conducătorii, să fie protagonistul acestui act. Actul de la 23 August este opera Regelui, a partidelor istorice şi a celor ce guvernau ţara în acel moment.

Si Regele şi d-nul Vişoianu vă pot confirma eventual telefonic dacă nu cunoşteaţi acest lucru, stimate domnule Ceauşescu!

Comuniştii i-au alungat sau au ucis pe toţi aceştia pentru a nu rămâne martori incomozi prezenţi sau în viaţă în legătură cu infimul rol ce l-au jucat ei în aceste evenimente. Susţinerea lui Nicolae Ceauşescu a fost şi va fi în flagrantă contradicţie cu adevărul. Nici Armata Roşie şi nici Partidul Comunist n'au eliberat ţara ci naivitatea celor dela palat şi dela externe. Ceauşescu insistă asupra acestui punct deoarece este de mare importanţă în legitimarea Partidului Comunist în România. Dacă practic sunt aduşi de ruşi la putere, sunt implicit exponenţii intereselor unui stat străin.

Unde este revoluţia, cucerirea puterii prin asalturile batalioanelor muncitoreşti, când burghezia din România s'a sinucis prin deschiderea graniţelor româneşti purtătorilor de virus al comunismului - ruşilor? Neajungând la putere prin merite proprii, Partidul Comunist din Romania falsifică istoria arogându-şi merite fictive. Tot ce a săvârşit Partidul Comunist aşa zis Român de când a preluat conducerea ţării din mâna ruşilor şi până astăzi, este o punere în practică exactă a doctrinei destructive marxiste şi în principal a ordinelor primite dela Moscova.

Tot ce a realizat, înaintea lui Ceauşescu, Gh. Gh. - Dej, s'a aplicat mai înainte în Rusia Sovietică. Nici o reformă originală, nici o idee care să emane din aspiraţiile poporului român, din aspiraţiile muncitorimii române, ci totul impus după calapodul internaţionalei comuniste cu forţa. Comuniştii au executat strict şi servil ordinele Moscovei şi n'au avut milă faţă de poporul român. Anul 1965 şi Congresul IX reprezintă ca momente istorice cea mai importantă dovadă a celor expuse. După ce în primăvară, aşa cum bine îşi amintesc cei din ţară, moare în condiţii misterioase Gh. Gh. - Dej care se pare că picase în disgraţie la Kremlin, Ceauşescu, cu ajutorul intim al lui Brejnev (care nu trebue uitat că din fosta lui poziţie de prim-secretar al R. S.S. Moldoveneşti a studiat cu mare atenţie neamul românesc, fiind în principal vinovat de crima de genocid începută în Basarabia la ordinul lui Stalin) deci repet, Ceauşescu cu ajutorul nemijlocit al lui Brejnev, ajunge la conducerea României. La aproximativ 3 - 4 luni, în cadrul Congresului al IX - lea al partidului, sub ochiul vigilent şi supravegherea directă a aceluiaşi Brejnev care se afla prezent în sală, se petrece şi ultimul act de lichidare a intereselor muncitorimii române - lichidarea Partidului Muncitoresc Român şi instaurarea noii forme partinice clare: comunismul - recte Partidul Comunist Român.

Deci între 19 şi 24 Iulie 1965, ultima iluzie a celor ce muncesc că ar fi totuşi reprezentaţi de exponenţi ai "clasei muncitoare", cade, poporul fiind trădat în propriile idealuri de noua "clasă burgheză" recrutată de această dată din rândurile muncitorimii, burghezie ce de acum este departe de a mai fi naivă, deoarece sentimentul de vinovăţie ce-l are în permanenţă faţă de popor îi menţine trează vigilenţa. Nici năvălirile barbare, nici suferinţele iobagilor, nici întunecata epocă fanariotă, nici cumplita exploatare ciocoiască a ţărănimii din secolul 19, nu se pot compare cu ororile săvârşite de conducerea comunistă de inspiraţie străină şi nu muncitorească. Groaznica soartă a poporului român este limpede! Abea scăpat de un rând de tirani şi alţii, incomparabil mai sângeroşi le-au luat locul! Nu există minciună mai mare decât cea trâmbiţată pe toate drumurile de comunişti că sub regimul lor, poporul român ar fi fost eliberat de nemiloasa exploatare burghezo-capitalistă! După ce au nimicit vechea clasă conducătoare, comuniştii, în urma programului elaborat de conducătorii dela Kremlin, s'au năpustit cu aceeaşi furie asupra poporului, readucându-l la condiţia de sclav pauper şi exploatându-l în modul cel mai barbar. Cine trăieşte astăzi o viaţă omenească în România? Ţărănimea a cărei rânduri compacte îngroaşă cozile magazinelor alimentare dela oraşe, lucru fără precedent, umblând flămânzi să cumpere pâine şi mâncare - conserve chinezeşti, muncitorimea, supusă la munci faraonice şi plătită cu salarii mai mult decât subumane, intelectualii şi cadrele tehnice ale ţării care se zbat în aceeaşi mizerie? Numai o infimă pătură, noua clasă, noii ciocoi, se lăfăie în bunăstarea clădită pe ruina întregului popor.

Putem aproxima în viitoarea cuvântare a lui Nicolae Ceauşescu afirmaţii uluitoare prin impertinenţă, care repet, vor încerca să confişte în profitul Partidului Comunist din nou, toată istoria poporului Român. Putem eventual cita cu anticipaţie: 'Partidul Comunist este continuatorul luptelor seculare duse de poporul român pentru neatârnarea ţării, pentru formarea naţiunii române şi a statului naţional-unitar, pentru accelerarea progresului social şi înaintarea României pe calea civilizaţiei."

Ce legătură există între Partidul Comunist importat din Rusia, o întreprindere de asasinat a poporului românesc şi glorioasa istorie a acestui popor? Odată cu invazia ruşilor în România a încetat istoria poporului român, stăpân pe destinele sale, şi a început istoria asupririi lui de o putere străină.

România suportă teribilele consecinţe ale acestei ocupaţii şi cuceriri. Si aceasta este istorie, dar nu istorie naţională, nu istorie care continuă gloriosul trecut al poporului nostru, ci istoria unei ideologii de import, care-şi exercită dominaţia în această parte a lumii. Istoria poporului român din această perioadă, se va scrie, va fi istoria patimilor lui, a închisorilor şi lagărelor, a gloanţelor trase în ceafă. Zecile de schelete neidentificate găsite în subsolul fostului minister de externe - actual hotelul "Naţional" edifică realitatea concretă. Istoria poporului român curge acum subteran, se strânge în sufletele obidite pentru a ieşi mâine victorioasă la lumină. Istoria poporului român nu trece prin Partidul Comunist Român şi nici prin viitorul discurs al lui Ceauşescu. Acesta, pentru a se conforma profesiunii de credinţă a oricărui bun comunist, va declara că analiza istorico-politică ce o va face, va avea la bază interpretarea ştiinţific- obiectivă a evenimentelor social - politice, care nu poate fi făcută decât în lumina materialismului dialectic şi istoric, cea mai înaintată concepţie despre lume şi despre viaţă. Din nou el va face confuzie între Weltanschaung şi Welterklerung. Marxismul este o concepţie asupra lumii cum a fost şi naţional-socialismul, dar nu o explicaţie ştiinţifică a lumii. A interpreta istoria românească din perspectiva materialismului duce la rezultate absurde! Contradicţiile sunt atât de evidente încât materialismul istoric se face praf la orice aplicare.

Să luăm de pildă actul întregirii naţionale dela 1918. Cum explică marxiştii unificarea statului Român? Regimul burghezo-moşieresc din vechiul regat s'a gândit că anexarea celorlalte provincii româneşti, atestate şi dovedite istoric, le-ar aduce un profit suplimentar prin mărirea zonei de exploatare. Ori poate poporul din ţara Basarabilor şi a lui Ştefan cel Mare a decis ca în loc să se lase "eliberat" în 1918 de măreaţa Armată Roşie, să-şi continue existenţa "de asupriţi" sub aripa ocrotitoare a patriei mamă, ce se reîntregea la o distanţă de 106 ani cu o provincie smulsă din trupul ţării de o altă formă de organizare a imperialismului rus: Rusia ţaristă.

Mircea-Gheorghe POPA

fost membru al P.C.R.

NU ESTE DAR SE EXPORTĂ!

Dintr'o statistică oficială americană aflăm: In anul 1980 RSR a exportat 146.000 milioane tone de ulei, 220.000 milioane tone de carne, 433 milioane de ouă, 165 milioane de tone de cartofi, plus alte milioane de tone de legume, lapte, fructe, peşte, etc.

Cu dolarii primiţi s'a cumpărat petrol necesar industriei petro-chimice, cât şi industriei grele.

E dela sine înţeles că atât industria petro-chimică precum şi industria grea sunt falimentare deoarece din vânzarea produselor nu pot acoperi cheltuielile nici măcar pentru a se aproviziona cu materiile prime necesare producţiei. Iată o explicaţie a lipsei de alimente de pe piaţa românească.

MESAJE DIN ȚARĂ

Teoria și realitatea chibritelor

In ultimii trei-patru ani lipsa de chibrituri în România a fost tot mai mare. Rar și puțin s'a apelat la importuri. In 1978 s'a hotărît mărirea capacității de producție la fabrica din Capitală. Dar nu prin importul unei noi linii de producție din țării cu tradiție în fabricarea chibritelor(Suedia,etc) ci prin "modernizarea" liniei existente aici, montată de Suedia înainte cu 70 ani.

Pentrucă nu erau fonduri de import, Centrala de Utilaje și piese de schimb (CUPȘ) din cadrul Ministerului Econ-Forestiere s'a angajat să execute lucrările, care au început în 1978, dar nu au dat rezultatele așteptate, astfel că în trimestrul III și IV 1979 fabrica nu a realizat nici planul care-l făcea înainte de "modernizare".

In anul 1980 din nou fabrica s'a oprit pentru modernizări la lucrările de modernizare, rezultatele au fost și mai slabe ca în 1979.

S'a realizat numai 66% din plan și contracte, iar chibriturile "plicuri" nu au suplinit lipsa cutiilor, fiind de calitate slabă și în cantități mult prea mici.

In disperare de cauză și și în urma cererilor și protestelor repetate și justificate ale cetățenilor, care săptămâni și luni nu au găsit chibrituri chiar în Capitală, s'a aprobat în trimestrul II și III importul unor cantități mici din Austria, Iugoslavia, Cehoslovacia, RFG. Acestea însă nu au acoperit deficitul de 15 mil. cutii, lipsa acută fiind în mediul rural și orașele mai mici, unde nu s'au găsit chibrituri 2-3 luni.

Acum s'a ajuns la concluzia că " mai bine să importe linia de producție" pentrucă modernizarea liniei vechi nu a reușit; și nici nu putea reuși cu lipsa de experiență, de utilaje și de materiale (oțeluri) speciale pentru lucrări de modernizări pretențioase, pe care nu le-ai mai văzut niciodată !

In felul acesta s'a creat o nemulțumire profundă și justificată a populației, care s'a manifestat în repetate rânduri pe față: "nici chibrituri nu mai avem acum", sau "când se vor ocupa șefii și de nevoile elementare ale noastre?

Astfel de experimentări nereușite în copierea ("asimilarea") unor utilaje sau linii de fabricație, este careacteristică activității de concepție și execuție din RSR, unde se impun de către "capete luminate" soluții pentru care nu există pregătire ca: dotație tehnică, materiale, muncitori specializați; și rezultatele se văd, se aud, tot mai des apar astfel de exemple, tot mai mult crește nemulțumirea cetățenilor.

Nu este mai bine să cunoaștem dela început posibilitățile tehnice și capacitățile noastre de execuție și să nu ne apucăm de lucruri pe care nu le putem executa ? Dar mulți cred că angajementele luate cu ușurință, fără analiza serioasă a realității (numai pentru a arăta atașamentul față de sarcinile date de "sus"), pot rezolva nevoile tot mai mari ale populației.

S'a văzut în cazul chibritelor cum s'a rezolvat deficitul creat. S'au solicitat în toate țările "prietene" (socialiste) linii de fabricația chibriturilor, nimeni nu a oferit. Numai la China este speranța, dar ei oferă o linie semi-automată, cu multe operații manuale.

Așteptăm cu interes să vedem ce va aduce nou acest an în situația chibritelor din RSR. Poate și calitatea chibritelor din Capitală se va îmbunătăți, pentrucă sunt destule bețe fără pastă, cu pastă prea puțină, cu pastă de calitate proastă, sau bețe care se rup prea ușor !

Dar cine se mai uită acum la calitate, când nu are cu ce să aprindă focul la bucătărie, sau o țigară ?

60 DE ANI DELA ÎNSĂMÂNȚAREA TRĂDĂRII

Mașina de propagandă RSR-istă merge în viteza a 4-a, la vale și fără frâne.

O salvă de laude zgomotoase pe toate undele și limbile vor să înăbușe chiorăitul mațelor din fața magazinelor alimentare.

Aniversările se țin lanț: Lui Niculiță i-a crescut măseaua de minte, Lenuța a împlinit tânăra vârstă de zeci de ani și ceva, Burebista zace în cavou de peste două milenii, etc. Avem apoi Congresele Partidului, adunăturile MAN-ului și acum 60 de ani dela înființarea Partidului Comunist cu finalul feeric: acordarea titlului de onoare suprem, EROU AL RSR-ului, tovului Niculae și savantei în plagiatură coana Lenuța.

Purtătorii de creioane legate cu sfoară de gât, au primit normativul în litere chirilice de la KGB, Dep. "A" (Dezinformarea) și acum ne dau sfaturi patriotice:

Românii din țară, din afară și dela Polul Nord, au datoria să sprijine cultul personalității lui Niculiță, pentrucă muscalii nu vor îndrăzni să ne invadeze țara deoarece se vor teme de popularitatea tovului Niculae.

Invaziile din Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, cea recentă din Afghanistan și amenințarea din nou a Poloniei, sunt dovezi de sinceritate.

Kremlinul eliberează popoarele numai după ce primește invitație scrisă și cu RSVP.

Pe noi nu ne supără "Cultul Personalității" lui Niculiță.

Fiecare mânâncă ce-i place.

Pe noi ne supără "Cultul Trădarii și al Brutalității".

Ce ne spun vizitatorii

Ai bani, n'ai bani, de mâncare nu găsești, dar există la restaurantele unde mănâncă străinii contra valută.

La restaurante ți se oferă jumătate de șervețel de hârtie.

Cei din țară sfătuiesc rudele de aici, că dacă vor să vină în vacanță să aleagă luna August când se vor găsi zarzavaturi, fructe, etc.

Românii află de evenimentele din Polonia ascultând la stațiunile de radio din străinătate.

Zahărul, făina care se găseau mai ușor acum 7-8 luni au dispărut și cozile din fața magazinelor sunt din ce în ce mai lungi.

Alimentele la negru au atins prețuri exorbitante, cartofii 20 lei kgr., oul 10 lei bucata, o găină 140-160 lei.

Dacă ai în sacoșă hârtie higienică, lumea te oprește pe stradă și te întreabă de unde ai cumpărat-o

Un vizitator ne-a adus ziarul Scânteia arătându-ne exemple de fericire reseristă: 'Puterea de cumpărare a cetățeanului este de cinci ori mai mare acum ca'n 1950 și de două ori mai mare decât cea din 1965, iar țăranul este azi de 4.3 ori mai bine retribuit decât în 1950.

Toți cei care au activat în sindicatul liber(SLOMAR) se află închiși ori sub stricta supraveghere a securității. Circa 12.000 de persoane sunt urmărite de miliție.

ROMÂNIA ANTI-PITOREASCĂ

Constantin MAREȘ

Stagiunea estivală a turismului european e în plin sezon. Căpătând conștiința valențelor sale pitorești, România crea în urmă cu peste patru decenii un oficiu național menit să valorifice resursele sale turistice. Era pe vremea unei Românii Mari, frumoase și îmbelșugate. Primii cărora li se adresau chemările sistematizate pentru descoperirea frumuseților țării, erau fiii ei. Se făcea, așa cum s'ar spune astăzi, un turism cu ponderea în sectorul intern. Este drept însă, că acela dornic să vadă Parisul sau Veneția, punctele de maximă atracție la vremea respectivă, dacă avea mijloacele materiale sau voința de a renunța la alte plăceri, își lua frumos pașaportul ce-l ținea într'un sertar, se ducea la bancă unde leul se număra printre regii junglei devizelor și schimbul de valută se făcea spre bucuria oficiului ce încasa comisionul legal.

Să lăsăm însă această întristătoare incursiune într'un trecut nu chiar așa de îndepărtat și să scrutăm puțin zările prezentului. Ale unui prezent în care turismul intern stă sub pecetea câtorva principii cunoscute, care însă devin în fiecare an, spre disperarea nevrozatului turist în spre tot atâtea necunoscute.

După o iarnă în care a excelat raționalizarea căldurii și acasă și la serviciu, după o primăvară îndeobște ploiasă, românului îi este dor și de codru verde, și de munte, și de nisipul fierbinte al malului Mării Negre. Și caută soarele, precum floarea ce se poate lipsi de busolă. Urmează însă Gologota cea de fiecare vară: depunerea cererii de concediu la Excelența Sa tovarășul director, așteptarea și în caz fericit, aprobarea. Dar cum oricând poți fi rechemat din concediu, până nu te vezi în trenul încărcat până la saturație care te va depune în câteva ore, transpirat, în Gara Constanța, nu ai liniște. După ce rezolvi într'un fel sau altul drumul dela gară la biroul de recepție, dacă steaua nu te părăsește, ai șansa să înoptezi într'un pat de hotel. Emoția pe care o încerci zilnic, de a nu-ți vedea bagajele pe coridor și camera atribuită unui onorabil negustor de cârnați din Hamburg, te scutește de plictiseală până când la capătul a două săptămâni de astenizare în trenul, iar supraaglomerat ce te va lăsa într'o Gară de Nord lipsită de taxiuri, îți juri că la anul vei face tot concediul în Octombrie la Muzeul Satului. Dar undeva presimți totuși, că o vei lua de la capăt. Ceea ce vei și face...

Se spune cu resemnare principială că turismul intern este sacrificat în mare măsură pentru turismul extern, aducător de valută, care la rândul ei aduce industrializarea țării. La ce a dus aceasta, știm cu toții. ONT-ul, cu armata sa de consilieri, de specialiști și mai ales de milițieni și securiști, face tot ce poate să atragă un număr cât mai mare de turiști străini. Desigur din țările capitaliste, pentrucă în ciuda inflației galopante despre care ne asigură periodic Scînteia, nu lek-ul albanez sau yuan-ul chinezesc sunt indicatorii de plan la care trebuesc raportate realizări și pe cât se poate depășiri. Pentru a atrage un număr cât mai mare de turiști din țările cu valută convertibilă, cum va fi se pare în viitorul apropiat și forintul maghiar, se depune o intensă activitate propagandistică. Cu toată balanța devenită grav deficitară în comerțul exterior al Germaniei Federale, cu tot șomajul ce a depășit cele mai pesimiste previziuni și cu toate că rata de inflație refuză să rămână inferioară baremului de 5% socotit acceptabil, către această țară s'au îndreptat și se îndreaptă polii ce se vor atractivi ai propagandei turistice românești, într'un mod mai mult decât stăruitor. Ignorând total orașul Frankfurt amplasat pe râul Oder, în Republica Democratică a Germaniei, Oficiul Național de Turism a deschis cu mulți ani în urmă o agenție pe malul Mainului, râul ce străbate celălalt Frankfurt, din Republica Federală a Germaniei. Animația ce domnește în prăvălia cu pricina se situează undeva între atmosfera creată de anunțurile fatidice "primim marfă" și "închis pentru inventar". Figuri triste atestă o plictiseală jenată în spatele unor vitrine ce sunt departe de a străluci prin curățenie. Cu această carte de vizită dubioasă, nu este de mirare că îmbulzeala nu caracterizează sediul unei agenții mai mult sau mai puțin turistice.

Dar orașul Frankfurt,- ne referim la cel de pe Main, - este și un centru internațional binecunoscut de târguri. Iar numărul mare de agenții turistice și de reprezentanțe naționale oficiale de specialitate fac și mai acerbă lupta între competitori.

Desigur, România este o țară frumoasă, cu adevărat pitorească. Dar ceea ce poate oferi ONT-ul nu are caracter de unicitate. Să nu creadă nimeni că pe o întindere de o mie de kilometri ale coastei spaniole se locuiește în hanuri al căror confort a rămas neschimbat de pe vremea lui Don Quijotte dela Mancha. Chiar dacă într'o stațiune, una din nenumăratele stațiuni ale rivierei italienești, nu vom întâlni hoteluri cu denumiri precum Brândușa, Zamfira, Anca sau Cozia, riscăm să dăm de complexuri hoteliere, pe lângă care pot păli de invidie și responsabilii în civil ai celor din Olimp sau Venus. Intr'adevăr, la Paris nu vom găsi Muzeul Satului, dar la urma urmei cineva se poate mulțumi și cu Louvre și dacă nu vezi Castelul Bran și tot locuiești în departamentul Loire te mai duci și la Chambord. Dar nu aceștia sunt concurenții de care trebue să se teamă ONT-ul, tot așa cum faptul că Dacia 1300 nu s'a putut desface pe piețele occidentale nu s'a datorat concurenței neloiale făcute de Mercedes și Jaguar. Cel care se gândește la Mamaia nu se va duce la Saint-Tropez ci eventual la Balaton sau Varna. Cei care se ocupă de managementul turismului românesc știu aceasta, pentrucă dacă nici aceasta nu știu, atunci înseamnă chiar că nu știu nimic.

Iată cum, în primăvara anului 1981, țări și societăți turistice, își fac reclamă în orașul Frankfurt, oraș și al târgului de turism, unde există de ani de zile obiceiul ca săptămâni de-a rândul, înaintea sezonului propiu zis, să fie prezentate filme menite să scoată în evidență potențialele turistice ale diverselor țări. România, care are în Frankfurt și agenția la care ne-am referit, a fost prezentată la un mod încât mai bine nu ar fi fost. Filme vechi, decolorate, înfățișând spații verzi acolo unde de ani s'au construit noi imobile sau prezentând într'un ghiveci ininteligibil căzi de baie la Herculane, fresce bucovinene, schi nautic pe litoral și camere de hotel, la care culmea îndrăznelii moderne, se executa ritualul aranjării păturii pe pat, imagini tremurate și voci răgușite au obligat factorii responsabili ai unei săli centrale de cinematograf din Frankfurt să întrerupă pe parcurs proiecția cu un anunț prin care își cer scuze, dar proasta perezentare se datora calității defectuoase a filmelor. Vechimea acestora era atestată și de semnătura din final a realizatorului, Octav Ioniță, care de mai mulți ani a preferat să rămână și el în Germania, cu filme cu tot.

In vădit contrast, au fost proiectate filme turistice maghiare și bulgare. O realizare a vecinilor noștri din sudul Dunării punea în mod luminos în pagină propagandistică litoralul, începând cu Balcicul, pe care nu uitau să-l lege de Regina Maria a României. Se accentua posibilitatea pe care o au turiștii străini de a intra în legătură cu ospitalierii autohtoni, ceea ce vai, contrastează atât de mult cu obligativitatea oricărui cetățean român de a raporta scris orice contact în acest sens. Dacă Bulgaria nu e mai frumoasă decât România și în nici un caz Balaton-ul nu oferă mai mult decât Jupiter sau Aurora, filmele prezentate de bulgari și unguri și mai ales cele pe care nu trebuia să le prezinte România, au dovedit însă exact contrariul.

Odată ajuns la Borș, la Curtici, la Băneasa sau Kogălniceanu, turistul occidental va începe să simtă atmosfera polițienească atât de caracteristică peisajului turistic românesc. Proasta funcționare a serviciilor, a instalațiilor, slaba dotare, ce au făcut obiectul prezentării unui film la televiziunea germană și de care nu a ținut seamă, îi vor reapare în minte. Ezitarea și neliniștea românilor cu care ar vrea să stea de vorbă, dela om la om, îl vor lămuri asupra realităților interne mai mult decât o broșură de propagandă.

Pentruca în anul 1981, când criza se întinde realmente în occident, să reușești să atragi clienți dispuși să renunțe la o valută pe care o socotesc de trei ori înainte de a o cheltui, trebue și să oferi o marfă bună și să ai o vitrină adecvată de prezentare. Cu o propagandă ca aceea făcută în orașul târgurilor nu se va rupe inima târgului. Cel mult, doar inima.

Pentrucă oricum, turismul românesc este măcinat de două boli grave, în sectorul său internațional: spionița și dolărița. Iar tratamentul acestora este departe de a fi comun. El este dimpotrivă exact și total contradictoriu. ■

Reorganizarea industriei românești

Eugen POPESCU

Pe lângă bogățiile naturale de care dispune pământul României, industria constitue un mare sector de producție care este destinată satisfacerii nevoilor populației sau exportului. Rezultatele ce se obțin în acest sector de producție, câștiguri sau pierderi, influențează pozitiv sau negativ, avuția populației și finanțele publice.

Industria românească a fost în întregime etatizată în anul 1948, respectiv a fost confiscată dela vechii proprietari și a fost imediat reorganizată după modelul sovietic și a fost pusă sub influența și controlul direct al organelor partidului comunist. S'au făcut comasări de industrii, altele au fost desființate și altele au fost construite din nou.

Față de rezultatele economice obținute până în prezent, se poate afirma că sistemul rigid de planificare și conducere a industriei nu a fost eficient, ci a adus și aduce în continuare pagube imense economiei românești. Este necesar ca acest mare sector de producție al României să fie așezat pe alte baze de conducere și organizare, în scopul de a-l face rentabil și a deveni într'adevăr izvor de câștiguri pentru avuția națională.

Desigur, concretizarea măsurilor pentru reașezarea industriei românești pe alte baze, depășește limitele unui articol de gazetă. Intr'un articol, semnat de mine, despre etatizarea industriei românești și publicat în Ianuarie 1980 tot în Cuvântul Românesc, arătam că pentru așezarea industriei românești pe baze prospere, în viitorul de libertate al României, va necesita de pe acum eforturi de gândire din partea specialiștilor români de bună credință și cu inima alături de nevoile țării, pentru a găsi soluții optime de reașezare a întregii economii românești, potrivit cu interesele poporului român.

Vor fi necesare studii complexe de specialitate care în final să conducă la concretizarea de măsuri raționale și practice, în vederea scopului urmărit de a așeza industria pe baze eficiente. Românii din lumea liberă sunt chemați, astfel, să contribue cu mintea și cu experiența lor, încă de pe acum, la elaborarea de soluții pentru înoirea sectorului industrial al României. La rândul lor, vor preconiza măsuri de stabilirea cadrului juridic pentru legislația industrială viitoare. Această reformă presupune o bună cunoaștere a situației actuale a industriei românești și un interes sincer din partea specialiștilor pentru schimbarea la față, în bine, a României de mâine.

Pentru a crea o bază de discuție a dezbaterilor și preocupărilor publice privind această mare problemă a viitorului românesc, voi încerca să redau mai jos un minimum de principii care să stea la baza studiilor oamenilor de specialitate și orientării lor. Desigur nu este vorba despre măsuri ce se propun a se aplica de actualul regim politic românesc, ci despre măsuri ce se pot aplica într'un regim de libertate al României, spre care tindem și luptăm. Iată câteva principii de bază.

1. Pentru a deveni rentabilă, industria trebue scoasă de sub patronatul Statului și organizată potrivit rânduelilor moderne ale economiei private. La acest capitol de reprivatizare a industriei, vor trebui studiate și formele de organizare, respectiv; economie privată, economie mixtă, sau, în unele cazuri, economie de Stat pe timp limitat sau mai îndelungat.

2. Industria nu poate sta sub influența partidului politic care deține puterea în Stat.

3. Reprofilarea industriilor deficitare ca materii prime, produse finite fără desfacere rentabilă, sau tehnologie depășite.

4. Dezvoltarea și consolidarea industriilor care folosesc materii prime existente pe teritoriul Țării.

5. Predarea activelor și pasivelor industriei de Stat, către sectorul privat, se va face după criterii de justețe socială și necesitate economică.

6. Finanțarea și creditarea noului sector industrial privat să fie asigurate cu prioritate și cu garanție de Stat.

7. Participarea tehnologiilor și creditelor externe pentru revitalizarea economiei private.

8. Este necesară o politică fiscală de încurajare a noilor industrii private.

9. Despre rolul Statului într'o economie privată.

10. Necesitatea înființării unui Consiliu economic, format din economiști de seamă și oameni de specialitate, care să gândească și să propună măsuri Guvernului, ca și Asociațiilor industriașilor, pe branșe, pentru o mai bună politică economică, în concordanță și cu conjunctura timpului.

Principiile și problemele enunțate mai sus, nu sunt limitative. Studiile ce vor fi întocmite pe baza acestor principii, sau pe alte principii, pot fi trimise la Redacția Cuvântului Românesc care le va sistematiza și va întocmi o lucrare centralizată, ce va putea fi publicată sau va servi la timpul respectiv. •

O COMEDIE...PE GUSTUL CHINEZILOR

"Opinia Publică" comedia d-lui A. Baranga, s'a jucat recent în China.

O piesă de teatru, cu subiect local, trebue să arate o pagină din viața cotidiană, și succesul piesei e cu atât mai mare, cu cât situația este redată mai real.

Radio Peking aduce elogii autorului român pentrucă "Deși Opinia Publică este o piesă românească, pare că acțiunea ei s'ar fi petrecut în China."

Personajul principal este "redactorul șef", un anume Cristinoiu, ipocrit, cu aer birocratic în presă, etc. .."

Criticul chinez subliniază: ". . . în construcția socialistă poporul chinez și poporul român au nu numai idealuri și obiective comune, dar și probleme și sarcini comune."

Iar una din aceste probleme este ". . . folosirea corectă a dreptului democratic de către popor, a dezvoltării rolului de control al opiniei publice față de societate, a dezvoltării democrației socialiste și a perfecționării legalității socialiste."

Ori, eliminând "dialectica sonoră", suprimarea ori cărei libertăți de a gândi dincolo de țarcul socialist!

Un exemplu de cultură "contemporană" ce se exportă peste hotarele României în numele. . . .schimbului cultural.

Intr'o țară cu regim de teroare, piesa este desigur lăudată. O mână spală pe alta și ambele îl lustruesc pe Niculiță. ■

DIN PRESA COMUNISTĂ

Pustii sunt lanuri și câmpii...

SE CULTIVĂ MĂRĂCINI ȘI SE SEAMĂNĂ PETROL!

Pentru a cuceri puterea comuniștii fac doi pași înainte și unul înapoi; iar pentru a rezolva problemele economice, comuniștii la două falimente elimină pe jumătate cauzele celui de al treilea faliment.

Spicuim dintr'un articol "Pământ necultivat" publicat în "România Liberă".

"Din păcate, există încă unele județe în care pământului nu i se acordă prețuirea cuvenită...

Am întâlnit pe ogoare grămezi de sare amestecată cu nisip, amendamente "uitate" pe câmp pe care plugurile sunt obligate să le ocolească, mari suprafețe de teren situate în vatra satului care sunt lăsate în părăginire, etc."

MĂRĂCINI ÎN LOC DE VIE!

"Nu departe de hotarul dintre jud. Dâmbovița și Argeș apare un deal pe care din șosea poți să juri că este plantată vița de vie...constatăm că pe coastă nu există decât lăstăriș sau mărăcini.. și (după mărturisirea unei șefe de echipă) nu este singurul".

CIULINI ÎN LOC DE LIVEZI

"...în drum spre satul Ciolcești. De o parte și de alta a șoselii, cât vezi cu ochii, costișe părăginite, porțiuni de teren rămase cu ciulini pe ele, foste livezi pe care se mai pot număra câțiva arbori contorsionați".

O simplă concluzie: "de foarte multă vreme zeci și sute de hectare rămân necultivate" (Doar într'o regiune a județului ! N.R.)

SE CULTIVĂ... PETROL

"Suntem pe autostrada București-Pitești, în drum spre zona de sud a județului. Turlele sondelor se văd din ce în ce mai pronunțate. Pământul este brăzdat în lung și'n lat de canale pe care se scurge petrolul scăpat din conducte. O bună parte se adună într'un lac negru, ce acoperă peste cinci hectare de teren agricol. Este terenul cooperativei Oarja...aproape 200 de hectare sunt în această situație, fiind infestate cu diferite produse petrolifere sau apă sărată. În fiecare zi, în fiecare lună pământul este dijmuit din neglijența celor ce extrag țițeiul".

Cu ani în urmă pe acest deal din Leordeni a fost o livadă de meri și peri, apoi dealul a fost terasat și plantat cu viță de vie. Via neîntreținută a dispărut complet. Acum nu se mai cultivă nimic ?

PLĂTEȘTE AMENDA

"Să aflăm și opinia Trustului Petrolului din Pitești:

"Tovarășii din agricultură au dreptate. Conductele de distribuție se sparg destul de des poluând terenul. Noi însă plătim amenzile. Anul trecut, de pildă, am achitat aproape 500.000 lei. Ceea ce am stricat am plătit. Nimeni nu ne poate impune nimic".

În ce privește echilibrarea acestor pierderi, se semnalează în R.L., unele cooperative, încearcă să revitalizeze terenuri "altă dată nefolosite".

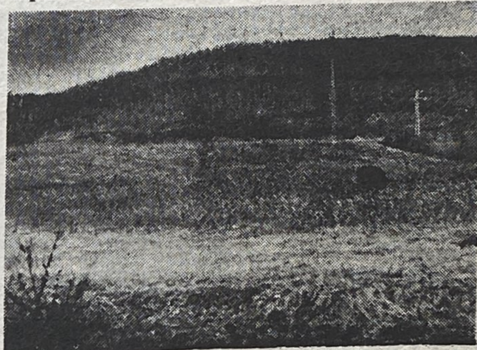
"Pe lângă cele 200 de hectare poluate de petrol, se mai găsesc alte 500 de hectare poluate de unitățile industriale din județ" (Argeș)

***

NOTA: Observați nepăsarea cooperativei care se mulțumește să capete bani dela industria de petrol fără să muncească (își face venitul din amenzi) și observați nepăsarea celor dela petrol cărora nu le pasă că sărăcesc de două ori țara: Odată când îi sug petrolul și a doua oară când îi distrug ogoarele.

Sistemul ceaușist care a creat aceste nefaste condiții, nu este niciodată criticat. Presa continuă să cânte osanale: Comuniștii vor aduce mâine fericirea poporului român.

Un perpetuum mâine !

Valea Ciolceștilor. Livezi părăsite și pajiști de unde nu s-a cules nimic ani la rînd.

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

CÂNTĂ ÎNVÂRTITA ȘI DANSEAZĂ CĂZĂCEASCA!

Una dintre cele mai vitriolice campanii contra sindicatelor libere din Polonia, este condusă direct de Nicolae Ceaușescu.

"Muncitorii n'au dreptul să protesteze contra guvernului deoarece guvernul reprezintă însuși clasa muncitoare". În consecință protestul muncitorilor contra guvernului înseamnă un protest al muncitorilor contra muncitorilor și Niculiță se simte dator să protejeze pe muncitori de protestele muncitorilor care vor să organizeze sindicate libere muncitorești. Clar, precis, ca toate bâlbâielile!

Dar Niculiță nu s'a limitat la atacuri de "complezanță" (așa cum scriu comuniștii de aici, N.R.) ci s'a dus special la Praga ca, împreună cu tovul G. Huzak, să reînnoiască loviturile de bici pe spinarea muncitorilor și țăranilor polonezi.

"Se agravează criza economică și socială, se ascut contradicțiile dintre unele state și grupuri de state (Referitor la grupul țărilor din Pactul dela Varșovia, N.R.), continuă să se manifeste politica imperialistă de dominație, dictat și amestec în treburile interne ale altor state, se intensifică activitatea diferitelor cercuri fasciste, neofasciste, rasiste, anticomuniste" (21 Mai).

La 23 Iunie, AP și UPI raportează din Budapesta că Janos Kadar, (liderul ungurilor de 25 de ani și pe care Moscova îl socotește ca pe "cel mai bun politician din Vest" a avertizat Moscova că se opune la invazia Poloniei și nu intenționează să trimită trupe ungurești în această operație sângeroasă ce va provoca "serioase tulburări în toată Ungaria".

Kadar prevede destrămarea imperialismului rusesc și dorește să câștige simpatia Apusului ca o viitoare pace să ne răpească Transilvania.

Patru zile mai târziu, speriat de consecințele grave ale declarațiilor lui Kadar și de faptul că trebue să se prezinte la Washington ca să obțină statutul de Națiune Favorizată, Niculiță a făcut niște declarații ce-ar face geloasă și pe faimoasa Pythia dela Oracolul din Delphi: RSR sprijină pe Kania, în "dezvoltarea socialistă din Polonia" dar Niculiță, intenționat, evită să precizeze dacă-i vorba de dezvoltarea dorită de muncitori ori cea dorită de Brejnev?

Niculiță-i pentru-contra !

Aniversarea a 60 de ani a PCR a fost prilej de fabricare a unor piese de teatru confecționate după calapod. Luăm ca exemplu eroul lui Paul Everec, despre care criticul dela Radio București declară: "... personaj vizionar ale cărui convingeri comuniste...rezistă la proba oricărui scepticism, dogmatism și chiar a oricărei îndoieli, etalate uneori ostentativ de semne de-ai săi".

Un discipol ceaușist care nu va fugi din țară. Un om rar !

▪▪

În sectorul 3 al Capitalei (șos. Mihai Bravu și str. Unității) s'au dat în folosință o serie de blocuri în care s'au mutat cca 1500-2000 de persoane.

Deși clădirile sunt terminate de 2-3 ani, nici până acuma nu s'au instalat telefoanele în apartamente.

Publicul este servit de două telefoane montate la parterul blocului; dar nici aceste două telefoane nu funcționează bine. Sunt pline de fise, ori sunt defecte. Alte posturi de telefoane în apropiere un există.

▪▪

Pentru a importa mai puțin petrol, RSR a decis să construiască în anii următori, circa 100 de microuzini electrice.

Se va întrebuința energia apelor curgătoare și a cărbunelui.

MINELE CU CIUPERCI!

La minele din Baia Mare (Cavnic), au început lucrări experimentale în vederea organizării unor culturi de ciuperci comestibile. Mina este abandonată, și se speră că pe an se va obține 4-5 kg. de ciuperci pe un metru pătrat.

Aneta Spornic dela Ministerul Educației și Învățământului, împreună cu Bulgakov, reprezentantul URSS, s'au întâlnit la Moscova pentru a analiza organizarea învățământului din România și problema dezvoltării colaborării bilaterale.

▪▪

La 30 Iunie 1980 PCR avea 3.005.164 de membri .

▪▪

Noua linie ferată Curtea de Argeș-Râmnicul Vâlcea (39 de km.) va cuprinde 2 tuneluri și patru stații.

CU PROPAGANDA ÎN COSMOS ...

Pentru a unifica țările satelite în pregătirea viitorului război stratosferic, URSS a hotărît ca din fiecare țară satelită să antreneze câțiva cosmonauți.

În Mai a venit la rând Lc.Col. Major Dumitru Prunaru, născut la 26 Sept. 1952 la Brașov. D.P. a urmat cursurile facultății de aeronave la Politehnica din București și a fost antrenat la Cosmodromul Baikonur din URSS. Este semnificativ că la lansarea navei Soyuz 40 a luat parte tov. Const. Olteanu, Ministrul Apărării Naționale.

Prunaru, într'un mesagiu adresat din spațiu românilor, după ce aduce laude regimului spune "... Totul merge normal... îndeplinim și depășim planul în fiecare zi..."

Ce-i care i-au scris mesagiul, au uitat că'n spațiu nu-i muncă de colhoz, că totul trebue calculat la secundă așa că nu poți s'o iei înaintea, înapoia sau la stânga planului.

Viitorul festival al dramaturgiei românești va avea loc la începutul anului 1982 și se va ține la . . . . Moscova.

De notat că aproape fiecare teatru românesc are în repertoriul său piese clasice rusești și creații sovietice contemporane.

▪▪

Dacă ești pesimist spui că 50% din bateriile fabricate de "Electrobanat" din Timișoara sunt descărcate și cumpărătorii le refuză.

Dacă ești optimist spui noroc că jumătate din ce se produce în RSR poate fi întrebuințat.

▪▪

Pentru grija de sănătatea cititorului "Scânteia" publică un articol: Necesitățile organismului și capcanele superconsumului. . . În RSR se mănâncă. . .prea mult!

S'au împlinit 150 de ani dela înființarea primelor muzici militare românești.

▪▪

Statisticile RSR-ului arată că pentru fabricatele din țară se consumă de 2 și 3 ori mai multă forță de muncă și deasemenea se consumă cu 20-30% mai multă materie primă, în comparație cu țările capitaliste.

POEZIA ȘI COVORUL !

România importă din Rusia covoare. Iar pentru a fi mai atrăgătoare clienților, nici nu se putea o mai bună reclamă decât să boteze aceste covoare cu nume poetice.

Avem covoare Promoroaca, Visul, Lunca, etc.

Nu s'au pus încă în vânzare covoare democratice.

CELEBRAREA UNEI CRIME

Moscova a celebrat 41 de ani dela răpirea Basarabiei.

Ivan Nusian, vice preș. al Consiliului de miniștri al RS Moldovenești a vorbit la Radio Moscova, celebrând acest eveniment de liberare a poporului Moldovean. Dăm câteva date:

Republica Moldovenească este una dintre cele mai mici din URSS (parte din trupul Basarabiei a fost cedat celorlalte republici, N.R.) Pe teritoriul Moldovei sovietice trăesc 4 milioane de oameni.

Este regiunea livezilor, viilor, plantațiilor de legume și porumb și lanurilor de grâu.

A treia parte din întreaga producție de struguri a Rusiei o dă RSM. Ea ocupă locul al 5-lea în ce privește recolta de păioase.

Industria (spune Ivan Nusian) a luat avânt, dar e săracă în materii prime care trebuesc aduse din altă parte.

Economia Moldovei sovietice s'a dezvoltat ca o componentă organică, inseparabilă a întregii economii rusești.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

UNIUNEA SOVIETICĂ

Cu toate comentariile reprezentanților NATO-ului, că Uniunea Sovietică nu va ataca Polonia, se confirmă recent, că trupe de rezervă au fost mobilizate în lunile Iulie și August din regiunile vecine Poloniei. Acești rezerviști au stat concentrați numai câteva zile, primind instrucțiuni clare, pentru o mobilizare rapidă, dacă va fi necesară.

IZRAEL

Alegerile pentru Knesset, nu i-au validat lui Begin, atacul împotriva reactorului din Irak. Mai mult de jumătate din populația cu drept de vot din Izrael, respinge politica de aventură și provocare. Oamenii cu venituri modeste, care au plătit toate oalele sparte de marii bogătași evrei, vor o viață liniștită și un cămin al lor, sătui de miile de ani de diasporă. Begin nu s'a mulțumit să rămână la politica de apărare și conflictul cu lumea arabă. El a sfidat întreaga omenire și a declarat că nu ține seamă de nicio hotărâre a forurilor internaționale. Să fie cumva hitlerist?

POLONIA

Cu toate presiunile Moscovei de a amâna Congresul Partidului Comunist Polonez, el s'a deschis pe data de 15 Iulie, fără ca Polonia să fie invadată de Uniunea Sovietică, asa cum s'a întâmplat în Cehoslovacia în 1968. Cei 2.000 de delegați aleși au fost în majoritate oameni noi, care nu au deținut niciodată vreo funcție în partid. Despre acest congres s'a vorbit și s'au speculat multe ipoteze, căci el aducea ceva unic în istoria comunismului sovietic: alegerea prin vot secret a Comitetului Central cât și a șefilor politici. Cu, sau fără aprobarea Moscovei, delegații au ales așa cum au vrut ei, și nu impus de sus, 200 de persoane în Comitetul Central, dintre care 182 sunt noi veniți (91%). Dintre foștii conducători au fost realeși: în funcția de Prim Ministru Generalul Wojciech Jaruzelschi, cu 1615 voturi; ca Sef al Partidului, Stanislaw Kania, cu 1335 voturi și ca Sef al Propagandei Stefan Olzowschi, care în ultimile zile aderase la elementele de centru. In general, putem spune că fracțiunea moderată-liberală condusă de Kania a învins, respingând total linia pro-sovietică cerută de Moscova și susținută de elementele extremiste.

CANADA

In a treia săptămână a lunii Iulie va avea loc la Ottawa, Canada, conferința economică a conducătorilor țărilor cele mai industrializate din Vest. Printre multele probleme economice ce le trăim azi, la această conferință se va analiza printr'un efort comun, situația generală a lumii și se va căuta să se ajungă la unele măsuri economice care ar putea opri inflațiile țărilor Vestului.

Participanții la această conferință sunt:

PIERRE TRUDEAU
Canada

RONALD REAGAN
United States

FRANCOIS MITTERRAND
France

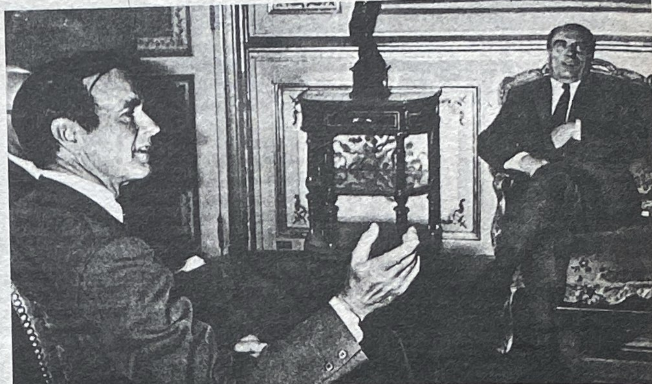

HELMUT SCHMIDT
West Germany

ZENKO SUZUKI
Japan

MARGARET THATCHER
Great Britain

GIOVANNI SPADOLINI
Italy

FRANȚA

BUSCH SI MITTERRAND IN PALATUL ELYSEE

După victoria Domnului Mitterrand în alegerile prezidențiale, situația din Franța era urmărită de cercurile politice internaționale cu un interes deosebit. Se punea întrebarea dacă alegerea unui presedinte socialist era reacția francezilor împotriva atitudinei distante, aristocratice, cu care se obișnuise a trata Dl. d'Estaing, sau era o schimbare de structură în masa electoratului francez. Răspunsul a fost dat în Iunie, când stânga franceză a căpătat o majoritate neașteptată de locuri în parlament. Deci francezii și-au făcut cu mâna lor ce-au făcut.

Au trecut 45 de ani dela Frontul Popular al lui Leon Blum și dacă cei bătrâni n'au uitat, tinerii poate nici n'au aflat de felul cum în 1940, mândra Franță semna la Compiegne, capitularea într'un vagon care a mai găzduit cândva un alt tra--tat cu alte semnături, care punea capăt primului război mondial. Intrebându-se "pour qoui" și "pour qoui" luptă, cum i-a învățat internaționala, francezii de atunci au aflat răspunsul, dar aceasta s'a întâmplat târziu de tot și prețul pe care l-au plătit a fost foarte ridicat. Va urma același drum Președintele Mitterrand, care pare că îl invidiază pe pro-comunistul Willy Brandt? Cei patru miniștri comuniști promovați de dragul drapelului roșu, constituie un precedent periculos. Vizita Vicepreședintelui american Busch în Franța, unde a atras atenția asupra călcării cu stângul, constituie mai mult decât un avertisment. In rest, Liberte, Egalite, Fraternite...

IRAN

O bombă instalată la Sediul Central al Partidului Islamic din Teheran, a trimis pe urmele șahului, peste 68 de revoluționari, în timp ce țineau o ședință prezidată de Aiatollahul Behezdi. Iranul, republica ce și-a pierdut președintele și-l caută să-i reteze capul, întrece în fantezie și pe Begin. Datele furnizate de Amnesty International, declară 1600 de capete căzute de când preacredinciosul Aiatolah Khomeini a venit în țară, dar surse iraniene declară că numărul celor ucisi depășește cifra de zece mii. Situația economică a țării este la pământ. Plățile externe nu mai pot fi executate la scadență, iar producția se apropie de zero. O echipă de intelectuali a fost căsăpită ca fiind fidelă șahului, al doilea val de ucideri, a curățit alți intelectuali bănuiți a face parte din echipa lui Bahtiar, alții urmează la rând pentru fidelitate față de fostul președinte Bani-Sadr. Au mai rămas doar turbanele aiatolahilor, care împing țara la nivelul casei pe cămilă.

Generalul Yang Dezhi, șeful armatei Republicii Populare Chineze, inspectând garda de onoare, la sosirea sa în Anglia, în luna Iulie. El a fost primit de Ministrul Apărării în Londra. Cu ocazia vizitei, Generalul Yang a menționat necesitatea unui front puternic al NATO-ului, care să poată face față colosului sovietic.

Actualitatea internaţională

CURSA ÎNARMĂRII ŞI DEZARMĂRII

Victor MARIAN

Nu există ceva care să se poată compara cu vasta activitate desfăşurată în numele păcii. Paralel nu există ceva mai intens şi mai costisitor, decât înarmarea. Cele două feţe ale medaliei sunt manevrate continuu, după interese, de către Uniunea Sovietică, care cu toată strădania vrea separarea îndtregii medalii de restul strategiei sale globale. Aceasta cu atât mai mult, cu cât, după concepţia Kremlinului, lumea poate fi cucerită pe calea revoluţiei, "ajutată" doar, dar şi aceasta tot în numele "internaţionalismului proletar", de către armata roşie. Invadarea Afganistanului şi menţinerea a 100.000 trupe de ocupaţie, nu este considerată un act imperialist, de înrobire, ci un act săvârşit la cererea "tovarăşilor" din Afganistan. Aceasta furnizează, în acelaşi timp omenirii, un exemplu cum nu se poate mai bun, de cum se poate cuceri, ucide, distruge şi extinde. Jumătate din Europa se găseste sub dominaţia trupelor sovietice şi, respectiv, a trupelor de poliţie din ţările subjugate comunismului sovietic. Europa de Vest, fără prezenţa trupelor americane, ar putea să-şi numere zilele. Intreaga lume este ameninţată de Uniunea Sovietică.

Venirea lui Reagan la conducerea Statelor Unite şi trecerea promptă la măsuri ferme de restabilire a echilibrului militar într'o perioadă în care criza economică din blocul sovietic ia proporţii uriaşe şi dezastruoase, iar victoria sindicală din Polonia clatină imperiul rusesc, împinge Moscova la acţiuni fără precedent pentru cucerirea în Vestul Europei a unei "mişcări pacifiste" de masă şi pentru începerea de negocieri de dezarmare. Se ştie că restabilirea echilibrului militar nu înseamnă încetarea cursei înarmării. fiecărei părţi fiindu-i teamă de a fi depăşită de cealaltă. Deci, cursa înarmării va continua, iar în această perioadă, o puternică cursă a înarmării va sufoca Uniunea Sovietică.

Izolată de restul strategiei globale, balanţa militară trebue tratată după cele patru medii: terestru, aerian, cosmic şi naval. După mărimea armatei, primele zece ţări din lume sunt (în milioane oameni) China 4,45, Uniunea Sovietică 3,7, USA 2,0, India 1,1, Vietnam 1,0, Coreea de Nord 0,678, Coreea de Sud 0,600, Turcia 0,567, RFG 0,495 şi Pakistan 0,438. URSS are circa 1.000 rachete cu rază medie de acţiune, din care, peste 200 SS-20, instalate deja în Europa, iar NATO, abia are în fabricaţie pentru o perioadă de până la sfârşitul lui 1983, 572 asemenea rachete. Deci echilibrul de forţe de rachete se va stabili abia în 1983, dacă Uniunea Sovietică nu va continua înarmarea. URSS au o forţă uriaşă de tancuri, 20.000, gata oricând să invadeze Europa. Decizia lui Reagan de a fabrica bomba cu neutron este deci foarte binevenită. In caz de invazie folosirea acestei bombe poate zădărnici superioritatea în tancuri. Aerian, URSS posedă 503 bombardiere din care, 50 Backfire, iar NATO 237. URSS a transformat spaţiul cosmic dintr'un domeniu al cercetării ştiinţifice într'o zonă militară, zeci de sateliţi fiind încărcaţi cu bombe atomice. In plus, a fabricat şi trimis în cosmos 19 sateliţi-ucigaşi care pot distruge alţi sateliţi, adică, sateliţii adversarului. Crearea navei spaţiale "Columbia" de către USA, experimentată recent cu mult succes şi capacitatea acesteia de a captura şi aduce pe pământ alţi sateliţi, respectiv, sateliţii inamici, a produs cutremur la Moscova, care a pornit o puternică propagandă mincinoasă contra acestei nave. Iată că şi superioritatea în cosmos o pierd sovieticii. Cel mai nefavorabil pentru Vest rămâne domeniul naval. Amiralul sovietic Serghei G. Gorşcov spunea în 1976: "Mai devreme sau mai târziu Statele Unite vor înţelege că nu vor mai stăpâni marea". Acest moment a sosit. Ministrul marinei Statelor Unite, John F. Leehman a recunoscut recent: "Noi am pierdut superioritatea maritimă". URSS are o "armadă" de 1764 vase, din care, 372 submarine, în comparaţie cu 469 ale USA, din care, 119 submarine. Gorşcov a scris în 1978 că marina "este un mare ajutor dat diplomaţiei sovietice", în Lumea a 3-a, ceea ce se demonstrează cu prisosinţă. Măsurile recente ale Administraţiei Reagan deschid calea echilibrării şi în domeniul naval. Se vor construi un nou purtător de avioane din clasa "Nimitz", la fiecare opt luni va fi un nou submarin din clasa "Ohio". La ora actuală, marina militară sovietică domină Marea Nordului, Marea Mediterană, Oceanul Indian, apele de pe coastele Africii, şi patrulează în Marea Caraibilor. Tot mai clar se declară şi se constată că marina sovietică pune stăpânire pe căile maritime de importanţă vitală pentru Lumea Liberă şi că încearcă să stopeze aprovizionarea USA cu minereurile strategice: mangan, platină, crom, cobalt, cadmiu, antimoniu, vanadiu, titan. In acelaşi timp URSS continuă producerea de vase de război, inclusiv purtătoare de avioane, ca de altfel, înarmarea sa complexă. Recent H.D. Genscher, ministrul de externe al RFG, a avertizat Moscova şi i-a cerut încetarea producerii rachetelor cu rază medie de acţiune. In zadar! Moscova continuă înarmarea.

In asemenea condiţii măsurile occidentale de încercare de echilibrare a balanţei militare sunt pe deplin justificate. Aceste măsuri produc teamă la Kremlin, care a trecut la acţiuni vechi comuniste de provocare a fricii, a demonstraţiilor şi de creare a unei stări psihice de iminenţă a războiului distrugător pentru Europa. Se provoacă de asemenea pe orice cale realizarea tacticii conferinţelor de dezarmare. Al. Haig, ministrul de externe al USA, a declarat că USA sunt pentru începerea de negocieri de dezarmare dacă se aduce garanţia că trupele sovietice nu se vor amesteca în treburile Poloniei. Dar Moscova nu vrea să aducă nici un fel de garanţii, ci, din contră, accelerează ameninţările cu invazia în Polonia. Recenta scrisoare a lui Brejnev către CC al partidului comunist polonez este un act scandalos de amestec în treburile Poloniei, un act odios al imperialismului colonialist sovietic. Zi de zi presa sovietică dă de înţeles că dezarmarea va fi doar unilaterală, lucru inadmisibil. Ceea ce J. Carter a acceptat ruşilor, nu mai acceptă R. Reagan.

Pentru ca tactica conferinţelor şi aşa zisei dezarmări provocate de Rusia sovietică să reuşească, Moscova a organizat cu ajutorul reţelelor comuniste din Vest scoaterea pe stradă a miilor de hippy. Un val de demonstraţii, proteste şi mitinguri se desfăşoară din Aprilie continuu în ţările NATO din Europa. în ordine: RFG, Olanda, Belgia, Danemarca, Norvegia, Italia şi Franţa. Acţiunea generală a luat numele de "mişcarea pacifistă" care, de fapt, este o instigare la capitulare faţă de presiunile sovietice. De inspiraţie tipic moscovită, acţiunea se desfăşoară sub diverse lozinci, ca: "Sau noi nimicim înarmarea, sau înarmarea ne nimiceşte pe noi", "O zonă fără arme atomice în centrul Europei", "Inarmarea şi exportul de armament sunt pentru moralul nostru un scandal", "Să facem pace fără arme", etc. In această acţiune sunt atrase mai ales organizaţiile de tineret, sindicale şi bisericeşti. In RFG, la Bonn, Hamburg şi Frankfurt, 20.000-60.000 demonstranţi provoacă acte de vandalism. Din păcate Biserica Protestantă face jocul tot mai mult acţiunii. La mijlocul lunii Iunie a avut loc congresul acesteia la Hamburg. Congresul s'a transformat din religios în congres politic manevrat de comunişti. In RFG se lansează apeluri, se organizează "ştafete ale păcii", se strâng semnături, se sustrage dela stagiul militar, militarii sunt atraşi în acte de demonstraţie pe stradă. Tinerii sunt îndrumaţi să discute cu orice ocazie în favoarea zădărnicirii echilibrului militar al ţărilor NATO şi pentru capitularea faţă de URSS. Un exemplu: "Vorbiţi în clubul de popice, în asociaţiile pentru protecţia animalelor, în asociaţiile sportive, cu crescătorii de iepuri, porumbei, câini, în asociaţiile pentru protecţia naturii, cu prietenii jogging, skat şi dans despre urmările armelor atomice". Odată cu asemenea îndemnuri se strecoară cuvinte anti-americane. Dar nici o vorbă contra înarmării sovietice şi despre tancurile care se găsesc la câtiva kilometri, la graniţă în RDG, gata de invazie. "Grunen" (partidul verzilor) de sub influenţa comunistă, în numele protecţiei mediului înconjurător, a întocmit un plan de 3 ani de "Rezistenţă contra staţionării de rachete atomice", din care enumerăm: toamna 1981 - demonstraţii anti-manevre şi antiatomdepozit, primăvara 1982 - blocarea cazărmilor, vara-toamna 1982 - greva foamei în faţa instalaţiilor atomice şi mânjirea lor cu sânge.

Pe scara europeană se lucrează intens ca parlamentele să fie ocupate de adepţi ai pacifismului şi capitulării faţă de Ruşi. In Mai a.c. un asemenea parlament a fost ales în Olanda. O reuşită în continuare în Europa ar însemna ca în câţiva ani NATO să fie lichidat sau transformat într'o organizaţie de gradul doi. Este tot mai pregnantă Eurostrategia, mişcare în care sunt antrenaţi politicienii Europei, care are ca scop pacifismul instaurat dela nivelul guvernelor în numele abaterii conflictului URSS-USA de pe teritoriul Europei. Se vrea a se neglija tocmai de către politicieni că prima ameninţată cu invazia este Europa de Vest, vecină cu imperiul sovietic. La graniţele acesteia se găsesc miile de tancuri şi nu la graniţele USA. Pentru aceasta se încearcă a se demonstra că de fapt întregul conflict este doar între URSS şi USA, Europa ar fi scutită.

Faţă de politica înşelătoare a Moscovei şi situaţia generală mondială la ora actuală, cea mai bună soluţie este accelerarea înarmării NATO pentru echilibrarea militară şi chiar impunerea unei nimicitoare curse a înarmării, căci Vestul nu are o strategie ideologică pe teritoriul imperiului rusesc. Cursa înarmării va produce o şi mai adâncă criză economică în blocul sovietic, iar milioanele de captivi, care nu mai pot suporta foamea şi tirania comunistă se vor ridica la lupta pentru eliberarea lor. In acelaşi timp angajamentele ruseşti în străinătate se vor reduce simţitor. Pe o asemenea bază poate fi înlăturat pericolul invaziei sovietice în lume. Să se continue accelerat înarmarea NATO! ■

Efemeride

Istoricii de mâine, vor avea multe contradicţii în a stabili data când a început cel de al treilea război mondial.

Dintre multiplele încălcări ale dreptului internaţional care ar putea reţine drept dată de început al celui de al treilea război mondial, două evenimente rămân în atenţia cercetătorilor: invazia sovietică în Afganistan şi atacul izraelian asupra Irakului. Scrupuloşi ai formei, ruşii au la dosar un act de invitaţie din partea administraţiei lui Babrak Karmal, care nici nu se afla în Afganistan când a cerut protecţia sovietică. Izraelienii în schimb, apar ca agresori direcţi.

Bombardarea uzinei nucleare din Irak, este un caz tipic de declanşare de război. Atacul de la Serajevo din 1914, este o bagatelă pe lângă acest atac. Unanimitatea cu care Consiliul de Securitate a condamnat acest act vorbeşte de la sine. Si totuşi războiul nu a început, deşi arabii aveau de acum toate motivele să treacă la acţiune. Ceeace aparent pare fără nicio legătură, dar angrenează alte mişcări pe eşicherul planetei, este prudenţa sovieticilor.

Atacul izraelian a creat cele mai favorabile condiţii sovieticilor să invadeze Polonia. Dacă unei ţări mici îi este permis să arunce în aer la bunul plac o uzină de sute de milioane sau miliarde de dolari, pe ipotetica ameninţare a posibilităţii de a putea fabrica bombă atomică, ruşii ar fi justificat mai bine ameninţarea sindicatelor libere din Polonia, asupra sistemului sovietic. Prinsă în acest cleşte, America nu ar fi putut interveni prompt pentru salvarea Poloniei, iar victoria stângii din Franţa, ar fi împins problema poloneză în groapa cu ei unde zace Afganistanul. Si totuşi ruşii nu au invadat Polonia!

Ne-am exprimat părerea cu luni în urmă când s'au tras toate semnalele de alarmă că Polonia va fi invadată, că ruşii nu vor intra în Polonia. Intre timp, polonezii au avansat pe calea liberalizării. Nealegerea unui mare număr de actuali potentaţi ca delegaţi la Congresul partidului comunist polonez, ce va ţine dela 14 Iulie, va aduce dela sine înlocuirea lor din posturile pe care le deţin. Deabia acum, pericolul începe să devină real.

Dubcek, în Cehoslovacia, nu a căzut nici pentrucă tinerii dansau pe melodia cântecului Larei din filmul Dr. Jivago, nici că se îmbrăcau ca în "Vest". Dubcek, anunţase nişte schimbări structurale în partid, printre care aceea că niciun membru de partid nu poate fi ales mai mult de patru ori în organele de conducere ale p.c.-lui, ceeace echivala cu cca 16 ani. Ori cum aproape toţi membrii c.c. erau în posturi de când ruşii au intrat în Cehoslovacia, numai aveau voie să candideze la Congresul p.c.c. ce urma să se ţină în luna AUGUST 1968. Disperaţi, tovarăşii fără nicio meserie şi căpătâi, au apelat la ruşi să-i salveze.

Temători de contagiunea ideilor cehoslovace în URSS, Brejnev a descoperit o doctrină care-i poartă numele - precum baccilul lui Koch - şi rebelii cehoslovaci au fost plimbaţi puţin cu avionul până la Moscova, să vadă tăria zidurilor Kremlinului. . . . . .

Se va repeta istoria în Polonia? Manevrele ruseşti - militare şi diplomatice - sugerează vestului că ruşii sunt hotărîţi să intre în acţiune. Intimidările lumii libere faţă de sovietici au slabit în intensitate, deşi Secretarul de Stat american Haig, nu s'a dus în China să mănânce orez - la faţa locului - pe care îl găsea mai bine preparat în China Town din New York. Acordul chino-american îl supără pe Brejnev mai mult decât emisiunile de radio şi T.V. pe care cetăţenii sovietici le recepţionează dela posturile poloneze. Ca o contra pondere şi-a adus aminte de bunul său prieten Willy Brandt, porumbelul păcii cu Premiul Nobel în cioc, pe care l-a invitat la Moscova. Intre timp a deschis cuşca înamoraţilor de pace, să inunde străzile oraşelor germane cu glugi nespălate şi tinere nepieptănate, înarmaţi cu coctailuri Molotov, în cinstea banchetului dela Kremlin.

Pentru Willy Brandt s'a pregătit un avion special, pentrucă din tren ar fi văzut cum se ridică umbrele ostaşilor germani morţi în lupta contra comunismului şi l-ar fi fixat cu orbitele goale sub cască până în adânc, să simtă neliniştea lor iscată de politica trădării. . . . .

La Paris, Dl Mitterand a tapiţat patru fotolii ministeriale în roşu, cu stema secerii şi a ciocanului, ca să dea lucru heralzilor, în timp ce francul francez a atins cea mai joasă cotă după cel de-al doilea război mondial. Va continua noul guvern francez construirea uzinei nucleare din Irak sau nu ? Si cine plăteşte pagubele produse ? Consiliul de Securitate a votat o rezoluţie care condamnă Izraelul şi la plata despăgubirilor pentru daunele provocate, dar Begin ieşit destul de şifonat de sub maşina alegerilor e de altă părere. Ce el este german ? Numai germanii sunt obligaţi să plătească desbăgubiri !

CRONICA VREMII

EXPERIENȚA FRANCEZĂ

Ion BOIERU

Prin alegerea lui Mitterrand, ca președinte al Franței, și prin succesul partidului socialist în alegerile legislative, Europa se găsește la o nouă răscruce istorică.

Ruptura politică din Franța va avea consecințe pline de semnificație pentru viitorul Europei, datorită poziției și rolului pe care-l are poporul francez în concernul european.

Primul element care atrage atenția oricărui observator al realităților contemporane este fluiditatea opiniei publice, în țările europene. In cazul specific al celei franceze, această fluiditate a permis un salt politic -dela o extremă la alta- fără să fie posibilă o înțelegere a "legitimității" acestei schimbări.

Două fenomene majore se opun acestei "legitimități": (a) civilizația și buna stare a societății franceze, de azi, nu poartă în ea sâmburele revoluționar al unei schimbări radicale, care să ducă la o guvernare socialistă. (b) formula socialistă, experimentată extensiv și profund într'o multitudine de societăți, mai ales europene, a fost falimentară într'o manieră spectaculară. Nicăieri în lume n'a fost posibilă organizarea unei societăți după modelul socialist. Unele partide socialiste s'au menținut la putere, numai prin aruncarea peste bord a principiilor fundamentale ale socialismului și numai prin adaptare la condițiile specifice ale unei societăți date. Deci, experiența istorică, demonstrează că socialismul în sine nu este legitimizat ca model realist, undeva în lume.

Este adevărat că, în competiția campaniei electorale, partidul socialist francez a depășit în promisiuni pe toate celelalte partide politice, oferind soluții pline de atracție ca: mărirea de salarii, naționalizarea unor sectoare industriale, reducerea masivă a șomajului, reducerea orelor de muncă săptămânală, amânarea programului de instalări nucleare pentru industria pașnică.

Francois Mitterrand: The new defender of the French worker.

Toate aceste promisiuni - ale unui program economic - sunt de natură să satisfacă trebuințele materiale ale omului francez. Nu aduc nimic nou -în domeniul preocupărilor și disciplinelor economice- mai ales, că, după cel de-al doilea război mondial, în Franța refacerea economică și progresul civilizației au atins un nivel remarcabil, în unele sectoare ca punct limită. Pe de altă parte, Franța nu este o țară izolată, deci este greu să poată încerca formule sociale, economice sau politice, care ar putea clătina structura de relații cu spațiul european sau cu alte spații cărora nu li se poate sustrage.

In planul spiritual, socialismul și partidele socialiste, de orice fel de natură ar fi ele, nu a reușit nicăieri în lume să creeze condițiile specifice pentru o societate nouă, mai bună și care să reprezinte un model, care merită să fie urmat și imitat de alte societăți.

Ce s'a întâmplat, atunci în Franța ?

Cum a fost posibilă alegerea unui președinte socialist și a unui parlament cu o majoritate socialistă ?

Nu este prea greu de explicat și de răspuns la aceste întrebări, dacă ținem seama de confuzia gravă în care trăiește lumea contemporană și în deosebi lumea occidentală. Poporul francez a plătit prin alegerile sale de azi, polița acestor confuzii ideologice și politice, și eventual, va plăti o poliță mai încărcată dacă se va hazarda dincolo de limitele cuvenite în cadrul unor jocuri de forțe politice.

Apoi, trebuește bine înțeles faptul că regimul politic anterior venirii lui Mitterrand la putere, a avut deficiențe care au încurajat dorința de schimbare, care este profundă în viața fiecărui popor. Poporul francez nu și-a realizat această dorință de schimbare, de ceva nou, și a făcut un salt riscant, care ar putea să fie un element puternic de a-l trezi la realitate, într'un viitor apropiat.

In orice caz, este interesantă experiența franceză de azi, cu formula socialistă, pentrucă această formulă va ajuta în viitor la o cuprindere mai completă a valorilor socialiste, deci la o eventuală respingere radicală și definitivă, a acestora din cuprinsul vieții sociale și politice.

Nu se poate vorbi de o biruință a socialismului în Franța. Este o chestie aparentă, de conjunctură istorică și chiar de un capriciu politic.

Oricâtă dorință de transformare a realităților franceze, de către Mitterrand, este greu de conceput că poporul francez, care a fost capricios și răsfățat prin alegerile sale recente, ar accepta capriciile finale ale visurilor socialiste.

Istoria este un proces continuu, de devenire, deci de confruntări și contradicții, dar popoarele își mențin identitatea lor spirituală și etnică și nu pot fi anulate în existența lor istorică, de către guverne care au roluri și caractere temporare.

Popoarele trăiesc o istorie lungă și nu dispar prin jocul de moment al unor forțe politice -iraționale și chiar absurde- care apar dincolo de voința celor implicați în desfășurarea evenimentelor.

Poporul francez va avea o nouă șansă să-și manifeste și să-și dovedească potențialul de specificitate și de creație în cadrul lumii occidentale.

El nu poate fi judecat decât în perspectiva istorică, nu după calapoadele unui prezent, oricât de ciudat ar fi acest prezent. Deci, să avem răbdare și să așteptăm un viitor mai liniștit și mai calm. ■

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE SI COMENTARII

NIET KULTURA

De curând, o depeșă de presă din Moscova, ne-a făcut pur și simplu să zâmbim. Un zâmbet amar, e adevărat, dar oricum, un zâmbet.

Iată cele câteva rânduri:

"Doctorul psihiatrist sovietic Anatoly Koryagin a fost arestat după ce a declarat ziariștilor că dizidentul Alexei Nikitin, inginer miner, care a fost internat într'un spital psihiatric, nu-i nebun. In urma acestor declarații, Dr. Koryagin a fost condamnat la șapte ani închisoare și cinci ani de exil intern". (Adică: Siberia, desigur).

Păi, se putea oare altcum?! Se putea ca un doctor, pe baza studiilor și diplomei sale, să vorbească în Matușca Rusie, pe o altă limbă de cât Partidul? Dacă Partidul i-a pus "dangaua" de nebun lui Nikitin, cum își poate permite un doctor, chiar dacă-i specialist în materia respectivă, să afirme contrariul? Asta o pot face doctorii din "țările decadente imperialiste", dar nu un doctor dintr'o țară cu "Kultură", cum e U.R.S.S., și, la urma urmei, nici chiar unul dintr'o țară socialistă considerată de cei din Kremlin, cu mai puțină "Kultură", cum ar fi: Polonia, Ungaria, Bulgaria și chiar România.

Doctorului Koryagin, i-a lipsit deci "Kultura" partinică. Ca atare, la "zdup" cu el, ca să rămână drept exemplu și altora care ar îndrăzni să facă o asemenea "greșeală" în diagnozarea celor declarați "nebuni" de către Partid, pe motivul că dezagrează cu el.

Am spus la începutul acestor rânduri că știrea respectivă ne-a provocat: un zâmbet. Iată de ce.

Stând de vorbă acum câțiva ani cu o bună cunoștință a noastră din vremea tinereții, ce se afla într'o "excursie" prin Statele Unite, și trecând prin regiune, a ținut nespus de mult să ne întâlnească, după câteva ore de discuții prietenești, ne-a mărturisit cu nespusă sinceritate, că el, ca și mulți alții, este silit de împrejurări să se conformeze dictonului devenit drept deviză în România:

"Cine capul nu-și apleacă,
Secera și ciocanul l-așteaptă".

Doctorul Koryagin, declarând ziariștilor cele ce a declarat, și-a vârît singur capul, între "ciocan și seceră", fiind, suntem siguri, conștient de urmările nefaste ce se vor abate asupra lui, și că, pentru c'a îndrăznit să spună adevărul gol-goluț, va avea de suferit. Dar asta, se vede limpede, nu numai că nu l-a intimidat câtuși de puțin, ci, dimpotrivă, l-a determinat ca doctor, să-și ia asupră-și întreaga responsabilitate, chit că intra în direct conflict cu Partidul și Guvernul comunist al țării sale, care, neputând zăgăzui dorul de libertate al poporului, și-a închipuit c'a găsit o soluție la rezolvarea acestei probleme, declarându-i pe toți cei ce nu vor să pășească pe drumul impus de Partid, drept NEBUNI.

Că în Rusia Sovietică, există cu adevărat NEBUNI, cum de altfel, există asemenea specimene și în țara noastră de baștină, aceasta este și rămâne un adevăr nedesmințit. Numai că, nebunii, adevărații nebuni, nu sunt cetățenii, ci, cei ce-i conduc pe cel mai trist și ramolit drum al istoriei, visat și preconceput în aberantele lui visuri de către Karl Marx și apoi, de inconștienții și analfabeții urmași ai săi, ce se încăpățânează să admită că, dacă, teoriile lui, exprimate în zis'a carte a sa de căpătâi: "CAPITALUL", au fost atunci și în acele împrejurări istorice, mai mult sau mai puțin adecvate, ele sunt absolut a-istorice, la ora actuală, când OMUL și-a lăsat amprentele în Lună, a explorat și continuă a explora nu numai apropiatul nostru Univers Solar, ci chiar și alte Galaxii din Univers.

Pentru noi și întreaga lume liberă, doctorul Koryagin, este și rămâne un erou al profesiei sale, care, conștient de urmările ce vor avea declarațiile sale, a refuzat să joace cartea partidului, luându-și asupră-și riscul de a-și pierde nu numai poziția ce ocupa, ci, poate, chiar viața.

Rari, nespus de rari sunt asemenea soi de oameni, mai ales în țările cu regimuri comuniste, în care domnește și este stăpână minciuna și destrăbălarea.

Cazul doctorului Koryagin, făcut cunoscut lumii doar prin cele câteva rânduri menționate mai sus, este însă tipic tuturor țărilor de sub semnul satanic al secerii și ciocanului.

VAC